



Утверждено и введено в действие
приказом заведующей МБДОУ
«Детский сад № 3 «Кояшкай»
Чистопольского муниципального района
«01»09.2022 г. №78
Г.И.Салахеева

**Рабочая программа
подготовительная к школе группа
на 2022-2023 учебный год**

**в соответствии с
ФЕДЕРАЛЬНЫМ ГОСУДАРСТВЕННЫМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМ
СТАНДАРТОМ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Воспитатели:
Гатаудлина Э.Г.
Хаматгалимова Ю.Т.

Чистополь 2022 г.

Содержание

1.Целевой раздел.....	3
1.1. Пояснительная записка.....	3
1.2. Цели и задачи реализации рабочей программы.....	3
1.3. Принципы и подходы к формированию программы.....	4
1.4. Характеристика особенностей развития детей подготовительной к школе группы (6-7 лет).....	5
1.5. Целевые ориентиры.....	7
2.Содержательный раздел.....	9
2.1. Балалар һәм педагогларның бердәм эшчәнлеген оештыру буенча “Кояшкай” исемле мәктәпкә әзерлек төркемендә 2022-2023 нче уку елына комплекслы-тематик планлаштыру. 9-87 стр.	
2.2. Содержание УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (автор Зарипова З.М).....	88
2.3. Содержание УМК «Изучаем русский язык» (автор Гаффарова С.М.).....	91
2.4. Региональная программа дошкольного образования.....	93
3.Организационный раздел.....	100
3.1. Общий режим дня воспитанников на холодный период.....	100
3.2. Сетка организованной образовательной деятельности на 2022-2023 учебный год.....	100
3.3. Учебный план.....	101
3.4. Социальный паспорт группы.....	102
3.5. Особенности традиционных мероприятий, праздников.....	102
3.6. Работа с родителями воспитанников.....	105
3.7. Программно-методическое обеспечение программы.....	105
3.8. Организация предметно-пространственной среды.....	106

1. Целевой раздел

1.1. Пояснительная записка

Настоящая рабочая программа разработана на основе примерной основной общеобразовательной программы дошкольного образования "От рождения до школы" под ред. Н.Е.Вераксы, Т.С.Комаровой, М.А.Васильевой и отражает особенности содержания и организации образовательного процесса в группе подготовительного дошкольного возраста. Программа спроектирована с учётом ФГОС дошкольного образования, особенностей образовательного учреждения, региона и муниципалитета, образовательных потребностей и запросов воспитанников. Определяет цель, задачи, планируемые результаты, содержание и организацию образовательного процесса на ступени дошкольного образования.

Рабочая программа разработана на основе требований ФГОС дошкольного образования, утвержденного приказом Министерства образования и науки РФ от 17 октября 2013 года № 1155, с использованием следующих нормативно-правовых документов:

1. Конституция РФ (1993 г.).
2. Конвенция ООН о правах ребенка (1989 г.).
3. Федеральный Закон РФ от 29.12.2012 №273 – ФЗ «Об образовании в РФ».
4. Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 15.05.2013 г №26 «Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы в дошкольных организациях».
5. ФГОС дошкольного образования (утвержден Советом Минобрнауки РФ 28.08.2013 г.).
6. Приказ Министерства образования и науки РФ (Минобрнауки России) от 30.08.2013г. №1014. Москва « Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования».
7. Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования. Приказ Минобрнауки России от 17.10.2013г. №1155
8. Профессиональный стандарт педагога (педагогическая деятельность в сфере дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего образования). (Приказ Министерства труда и социальной защиты РФ от 18.10.2013. №544н).
9. Комментарии к ФГОС дошкольного образования (методические рекомендации Минобрнауки России от 28.02.2014 г. №08-249).

МБДОУ «Детский сад №3 «Кояшкай» функционирует в режиме 12-часового пребывания воспитанников в период с 6-00 до 18-00 часов при 5-дневной рабочей неделе. В режим дня включены: образовательная деятельность и деятельность по присмотру и уходу. Рабочая программа реализуется в течение всего пребывания воспитанников в детском саду.

МБДОУ «Детский сад №3 «Кояшкай» расположен по адресу: РТ г. Чистополь ул. К.Маркса д.62 В

Е-Mail Ds3.Chis@tatar.ru

Телефон +7(843)-425-17-53

Общие сведения о группе.

В подготовительной группе на начало учебного года 14 человек, из них: 6 мальчиков и 8 девочек. Все дети соответствуют возрастным рамкам данной группы.

1.2. Цели и задачи реализации рабочей программы

Программа направлена на создание условий развития ребенка 6-7 лет, открывающих возможности для его позитивной социализации, личностного развития, развития инициативы

и творческих способностей на основе сотрудничества со взрослыми и сверстниками и соответствующим возрасту видам деятельности, создание развивающей образовательной среды, которая представляет собой систему условий социализации и индивидуализации детей.

Ведущие цели Программы — создание благоприятных условий для полноценного проживания ребенком дошкольного детства, формирование основ базовой культуры личности, всестороннее развитие психических и физических качеств в соответствии с возрастными и индивидуальными особенностями, подготовка к жизни в современном обществе, формирование предпосылок к учебной деятельности, обеспечение безопасности жизнедеятельности дошкольника 6-7 лет.

Эти цели реализуются в процессе разнообразных видов детской деятельности: игровой, коммуникативной, трудовой, познавательно-исследовательской, продуктивной (изобразительная, конструктивная и др.), музыкальной, чтения.

Для достижения целей Программы первостепенное значение имеет решение следующих задач:

- забота о здоровье, эмоциональном благополучии и своевременном всестороннем развитии каждого ребенка;
- создание в группе атмосферы гуманного и доброжелательного отношения ко всем воспитанникам, что позволяет растить их общительными, добрыми, любознательными, инициативными, стремящимися к самостоятельности и творчеству;
- максимальное использование разнообразных видов детской деятельности, их интеграция в целях повышения эффективности воспитательно-образовательного процесса в подготовительной к школе группе ДООУ;
- творческая организация воспитательно-образовательного процесса;
- вариативность использования образовательного материала, позволяющая развивать творчество детей 6-7 лет в соответствии с интересами и наклонностями каждого ребенка;
- уважительное отношение к результатам детского творчества;
- единство подходов к воспитанию детей в ДООУ и семье;
- соблюдение в работе детского сада и начальной школы преемственности, исключающей умственные и физические перегрузки в содержании образования детей старшего дошкольного возраста, обеспечивающей отсутствие давления предметного обучения.

Программа сформирована, как программа психолого-педагогической поддержки, позитивной социализации и индивидуализации, развития личности детей подготовительной группы и определяет комплекс основных характеристик дошкольного образования.

Распределение тематики занятий по неделям достаточно вариативно, его можно перемещать в зависимости от педагогической ситуации. Педагогу, работающему в группе, следует доверять собственному опыту, интуиции, опираясь на возможности детей. В течение недели осуществляется разнообразная комплексная работа, последовательность проведения которой педагоги, ориентируясь на представленную табличную форму, могут варьировать.

Рабочая программа представлена в виде комплексно-тематического планирования с использованием следующих областей развития:

- физическое развитие;
- социально - коммуникативное развитие;
- познавательное развитие;
- речевое развитие;
- художественно-эстетическое развитие.

1.3. Принципы и подходы к формированию программы

Содержание рабочей программы подготовительной к школе группы составлено с учетом принципов и подходов к формированию образовательных программ, отраженных в Федеральном государственном образовательном стандарте дошкольного образования.

Программа построена на основе учёта конкретных условий, образовательных потребностей и особенностей развития детей подготовительной к школе группы.

Программа направлена на всестороннее развитие детей 6-7 лет, формирование их духовных и общечеловеческих ценностей, а также способностей и интегративных качеств.

В Программе отсутствуют жесткая регламентация знаний детей и предметный центризм в обучении.

Программа построена с учетом следующих принципов:

- развивающего образования, целью которого является развитие ребенка 6-7 лет;
- сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости;
- соответствует критериям полноты, необходимости и достаточности (позволяя решать поставленные цели и задачи при использовании разумного «минимума» материала);
- обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей старшего дошкольного возраста, в ходе реализации которых формируются такие качества, которые являются ключевыми в развитии дошкольников;
- принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями детей 6-7 лет, спецификой и возможностями образовательных областей;
- основывается на комплексно-тематическом принципе построения образовательного процесса;
- предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности старших дошкольников не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов;
- предполагает построение образовательного процесса в подготовительной группе на адекватных возрасту формах работы с детьми;
- допускает варьирование образовательного процесса в подготовительной группе в зависимости от региональных особенностей;
- строится с учетом соблюдения преемственности между детским садом и начальной школой, сотрудничество с семьей.

1.4. Характеристика особенностей развития детей подготовительной к школе группы (6-7 лет)

В сюжетно-ролевых играх дети подготовительной к школе группы начинают осваивать сложные взаимодействия людей, отражающие характерные значимые жизненные ситуации, например, свадьбу, рождение ребёнка, болезнь, трудоустройство и т.д.

Игровые действия детей становятся более сложными, обретают особый смысл, который не всегда открывается взрослому. Игровое пространство усложняется. В нём может быть несколько центров, каждый из которых поддерживает свою сюжетную линию. При этом дети способны отслеживать поведение партнёров по всему игровому пространству и менять своё поведение в зависимости от места в нём. Так, ребёнок уже обращается к продавцу не только как покупатель, а как покупатель-мама или покупатель-шофёр и т.п. Исполнение роли акцентируется не только самой ролью, но и тем, в какой части игрового пространства эта роль воспроизводится. Например, исполняя роль водителя автобуса, ребёнок командует пассажирами и подчиняется инспектору ГИБДД. Если логика игры требует появления новой роли, то ребёнок может по ходу игры взять на себя новую роль, сохранив при этом роль, взятую ранее. Дети могут комментировать исполнение роли тем или иным участником игры.

Образы из окружающей жизни и литературных произведений, передаваемые детьми в изобразительной деятельности, становятся сложнее. Рисунки приобретают более детализированный характер, обогащается их цветовая гамма. Более явными становятся различия между рисунками мальчиков и девочек. Мальчики охотно изображают технику, космос, военные действия и т.п. Часто встречаются и бытовые сюжеты: мама и дочка, комната и т.д.

Изображение человека становится ещё более детализированным и пропорциональным. Появляются пальцы на руках, глаза, рот, нос, брови, подбородок. Одежда может быть украшена различными деталями.

При правильном педагогическом подходе у детей формируются художественно-творческие способности в изобразительной деятельности.

Дети подготовительной к школе группы в значительной степени освоили конструирование из строительного материала. Они свободно владеют обобщёнными способами анализа, как изображений, так и построек; не только анализируют основные конструктивные особенности различных деталей, но и определяют их форму на основе сходства со знакомыми им объёмными предметами. Свободные постройки становятся симметричными и пропорциональными, их строительство осуществляется на основе зрительной ориентировки.

Дети быстро и правильно подбирают необходимый материал. Они достаточно точно представляют себе последовательность, в которой будет осуществляться постройка, и материал, который понадобится для её выполнения; способны выполнять различные по степени сложности постройки, как по собственному замыслу, так и по условиям.

В этом возрасте дети уже могут освоить сложные формы сложения из листа бумаги и придумывать собственные, но этому их нужно специально обучать. Данный вид деятельности не просто доступен детям – он важен для углубления их пространственных представлений.

Усложняется конструирование из природного материала. Дошкольникам уже доступны целостные композиции по предварительному замыслу, которые могут передавать сложные отношения, включать фигуры людей и животных. У детей продолжает развиваться восприятие, однако они не всегда могут одновременно учитывать несколько различных признаков.

Развивается образное мышление, однако воспроизведение метрических отношений затруднено. Это легко проверить, предложив детям воспроизвести на листе бумаги образец, на котором нарисованы девять точек, расположенных не на одной прямой. Как правило, дети не воспроизводят метрические отношения между точками: при наложении рисунков друг на друга точки детского рисунка не совпадают с точками образца.

Продолжают развиваться навыки обобщения и рассуждения, но они в значительной степени ещё ограничиваются наглядными признаками ситуации.

Продолжает развиваться воображение, однако часто приходится констатировать снижение развития воображения в этом возрасте в сравнении со старшей группой. Это можно объяснить различными влияниями, в том числе и средств массовой информации, приводящим к стереотипности детских образов.

Продолжает развиваться внимание дошкольников, оно становится произвольным. В некоторых видах деятельности время произвольного сосредоточения достигает 30 минут.

У дошкольников продолжает развиваться речь: её звуковая сторона, грамматический строй, лексика. Развивается связная речь. В высказываниях детей отражаются как расширяющийся словарь, так и характер обобщений, формирующихся в этом возрасте. Дети начинают активно употреблять обобщающие существительные, синонимы, антонимы, прилагательные и т.д.

В результате правильно организованной образовательной работы у дошкольников развиваются диалогическая и некоторые виды монологической речи.

В подготовительной к школе группе завершается дошкольный возраст. Его основные достижения связаны с освоением мира вещей как предметов человеческой культуры; освоением форм позитивного общения с людьми; развитием половой идентификации, формированием позиции школьника.

К концу дошкольного возраста ребёнок обладает высоким уровнем познавательного и личностного развития, что позволяет ему в дальнейшем успешно учиться в школе.

В Программе на первый план выдвигается развивающая функция образования, обеспечивающая становление личности ребёнка и ориентирующая педагога на его индивидуальные особенности, что соответствует современным научным концепциям дошкольного воспитания о признании самооценности дошкольного периода детства.

Программа построена на позициях гуманно-личностного отношения к ребёнку и направлена на его всестороннее развитие, формирование духовных и общечеловеческих ценностей и компетенций.

Так же строится на принципе культуросообразности. Реализация этого принципа обеспечивает учёт национальных ценностей и традиций в образовании, восполняет недостатки духовно-нравственного и эмоционального воспитания.

1.5. Целевые ориентиры.

К семи годам ребенок:

- Ребенок имеет первичные представления о своей семье, родном городе Чистополь, природе Республике Татарстан, истории родного края, о людях, прославивших Республику Татарстан. Может рассказать о своем родном городе, назвать его, знает государственную символику родного города Чистополь, Республики Татарстан;
- знает представителей растительного и животного мира Республики Татарстан, имеющих на территории;
- имеет первичные представления о правилах поведения дома, на улице, в транспорте, знает правила обращения с опасными предметами, элементарные правила поведения на дороге, в лесу, парке;
- активно взаимодействует со сверстниками и взрослыми, участвует в совместных играх
- обладает развитым воображением, которое реализуется в разных видах деятельности, прежде всего в игре;
- достаточно хорошо владеет устной речью, может выражать свои мысли и желания, может использовать речь для выражения своих мыслей, чувств и желаний, построения речевого высказывания в ситуации общения, может выделять звуки в словах, у ребенка складываются предпосылки грамотности;
- у ребенка развита крупная и мелкая моторика; он подвижен, вынослив, владеет основными движениями, может контролировать свои движения и управлять ими;
- способен к волевым усилиям, может следовать социальным нормам поведения и правилам в разных видах деятельности, во взаимоотношениях со взрослыми и сверстниками, может соблюдать правила безопасного поведения и личной гигиены
- проявляет любознательность, задает вопросы взрослым и сверстникам, интересуется причинно-следственными связями, пытается самостоятельно придумывать объяснения явлениям природы и поступкам людей;
- обладает начальными знаниями о себе, о природном и социальном мире, в котором живет. Знаком с произведениями детской литературы, обладает элементарными представлениями из области живой природы, естествознания, математики, истории и т. п.
- способен к принятию собственных решений, опираясь на свои знания и умения в различных видах деятельности. Степень реального развития этих характеристик и способности ребенка их проявлять к моменту перехода на следующий уровень образования могут существенно варьировать у разных детей в силу различий в условиях жизни и индивидуальных особенностей развития конкретного ребенка. Программа строится на основе общих закономерностей развития личности детей дошкольного возраста с учетом сенситивных периодов в развитии.

Программой предусмотрена система мониторинга динамики развития детей, динамики их образовательных достижений, основанная на методе наблюдения и включающая:

- педагогические наблюдения, педагогическую диагностику, связанную с оценкой эффективности педагогических действий с целью их дальнейшей оптимизации;
- карты индивидуальной траектории развития ребенка; На основе данных целевых

ориентиров в Программе сформулированы предполагаемые результаты её освоения детьми разных возрастных групп.

Дифференциация данных целевых ориентиров по возрастам и направлениям организации жизнедеятельности детей (в виде показателей развития) произведена в соответствии с направлениями развития и образования детей (образовательными областями): социально-коммуникативное развитие; познавательное развитие; речевое развитие; художественно-эстетическое развитие; физическое развитие.

2. Содержательный раздел

2.1. Балалар һәм педагогларның бердәм эшчәнлеген оештыру буенча

“Кояшкai” исемле мәктәпкә әзерлек төркемендә

2022-2023 нче уку елына комплекслы-тематик планлаштыру

Сөйләм теле үсеше

Матур әдәбият уку

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	<i>Хикәя уку: М.Хәсәнов. “Сара мәктәпкә бара”</i>	1. Балаларда әдәби әсәрне тыңлый белү сәләтен үстерү. 2. Хикәя эчтәлеге буенча сорауларга тулы җөмлә белән җавап бирүләренә ирешү. 3. Халык авыз ижаты аша балаларда белемгә омтылыш тәрбияләү. Сүзлек: ак альяпкыч, сандал, белем.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 139 бит.
	2	<i>Хикәянең эчтәлеген сөйләү: В.Осеева. “Тылсымлы сүз”</i>	1. Матур әдәбият аша балаларның сөйләмендә ягымлы сүзләр куллану. 2. Балаларның хәтер сәләтен, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. Әдәби әсәрләрнең эчтәлеген дөрес интонация белән сөйләү күнекмәсе тәрбияләү. Сүзлек: тылсымлы, тупас, зинһар, гәҗәпсенеп, тылсымчы, басынкы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 142 бит.
	3	<i>Шигырь уку: Ә.Синегүлов. “Татарстан җирләре”</i>	1.Туган ил, туган йортны ярату, аның белән горурлану хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, диалогик сөйләм телен үстерү. 3. Әсәрнең төп идеясын аңлай, геройларның кылган эшләренә дөрес бәя бирә белергә өйрәтү. Сүзлек: фонтан, дәрҗә, приказ, указ, көпшәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 150 бит.
	4	<i>Әкиятнең эчтәлеген сөйләү. А.Алиш. “Сертотмас үрдәк”</i>	1. А.Алиш әкиятен буенча балаларда эхлакый сыйфатлар тәрбияләү (серне саклай белү, иптәшләренә авыр хәлдә калдырмау). 2. Балаларның монологик сөйләм телен үстерү, тыңлап аңлау сәләтен ныгыту.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 153 бит.

			3. Балаларда әкиятнең төп идеясын аңларга, әкият геройларының кылган эшләрәнең дәрәс бәя бирә белергә өйрәтү. Сүзлек: бүрекле, төкле, сертотмас, гәүһәр.	
Октябрь	1	<i>Шигырь ятлау:</i> <i>М.Жәлил.</i> <i>«Көз әңитте»</i>	1.Көз фасылының үзенә генә хас булган матурлығын һәм гүзәллеген күрә белү, соклану хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылығын арттыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шигырьне яттан, сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: кибеп сулдылар, уйсу жир.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 156 бит.
	2	<i>Шигырь уку:</i> <i>Х.Халиков.</i> <i>“Дәү әнием – бакчачы”</i>	1. Өлкәннәргә карата ихтирам, игътибарлылык, изгелек күрсәтү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтен, кызыксынучанлыкларын, бәйдәнешле сөйләм телен үстерү. 3. Балаларның безнең жирлектә үсүче яшелчәләр турындагы белемнәрен арттыру, матур әдәбият укырга теләк уяту. Сүзлек: бакчачы, парник, һөнәр, буш вакыт, булышам, дәү булгач.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 160 бит.
	3	<i>Шигырь уку:</i> <i>Н.Мадыров.</i> <i>“Балан”</i>	1. Балаларда табигатькә сакчыл караш тәрбияләү, витаминлы ризыклар белән кызыксыну теләге уяту. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, диалогик сөймен үстерү. 3. Матур әдәбият, рәсемнәр аша урман жиләк-жимешләре турындагы белемнәрен баеп, тулыландыру. Сүзлек: балан, бөрлегән, кара жиләк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 165 бит.
	4	<i>Шигырь уку:</i> <i>Р.Вәлиева.</i> <i>“Ашлар солтаны”</i>	1. Балаларда эстетик тойгылар, икмәккә һәм башка ризыкларга сак караш тәрбияләү. 2. Балаларның әдәби әсәрне тыңлый, сәнгатьле сурәтләү чараларын күрә белү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларның әдәби багажын шигырьләр, табышмаклар, тизәйткечләр белән тулыландыру. Сүзлек: ашъяулык, солтан, бөккән, хәйран калу, ләззәт, бәхәс.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 169 бит.
Ноябрь	1	<i>Шигырь уку:</i> <i>З.Туфайлова.</i> <i>“Минем гаиләм”</i>	1. Балаларда гаилә әгъзаларына ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Балаларда матур әдәбият әсәрләрен игътибар белән тыңлай белү, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. “Тату гаилә” төшенчәсенәң асылын бирү. Сүзлек: бишек, әрәм булу, бәрәкәт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 175 бит.
	2	<i>Хикәянең эчтәлеген</i>	1. Балаларда сөйләм әдәбе, бер-берсен тыңлай белү сыйфатлары	З.М.Зарипова,

		<i>сөйләү:</i> С.Сәүбәнова. “Ботка нигә тәмле?”	тәрбияләү. 2. Әкиятнең эчтәлеген аңларга һәм хәтердә калдырырга ярдәм итү. 3. Текстның эчтәлеген тулы итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү, күрсәтмә образлы фикерләү сәләтен үстерү. Сүзлек: тап-таза, сау-сәламәт, калак, капкалап.	Туган телдә сөйләшәбез, 180 бит.
	3	Шигырь уку: Р.Вәлиева. “Кәләпүшем, кәләпүш”	1. Балаларда матур әдәбият аша милли киёмнәргә карата кызыксыну уяту, аларның үзләренә генә хас булган нәфис бизәлешенә, уңайлыгына соклану хисләре тәрбияләү. 2. Халкыбызның күңел бизәкләре белән якыннан таныштыру; сөйләм телен, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Милли киёмнәренә аера һәм аларның исемнәрен, үзенчәлекләрен әйтә белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: кәләпүш, укалы, энже, мәржән.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 185 бит.
	4	Шигырь ятлау: Г.Латыйп. “Кыш килде”	1. Балаларда шигырь юллары аша табигатькә соклану хисләре, мәхәббәт тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, сәнгатьле сөйләмен үстерү. 3. Шигырьнең эчтәлегенә буенча куелган сорауларга дөрөс җавап алуга ирешү. 4. Балаларда халык сынамышларына кызыксыну уяту. Сүзлек: мамык тартма, кәгазь кар бөртекләре.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 190 бит.
Декабрь	1	Калмык халык әкиятен уку: “Күңелле чыпчык белән күңелсез карга”	1. Әкиятнең эчтәлегенә төшенергә булышу, матур әдәбият геройлары аша төрле начар сыйфатларга карата тискәре мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Әкият эчтәлегенә буенча куелган сорауларга дөрөс җавап алуга ирешү; кошлар турында белемнәрен камилләштерүне дәвам итү. 3. Күрсәтмә-образлы, фикерләү сәләтен һәм үзара аралаша белү күнекмәләрен үстерү. Сүзлек: пырхылдап, күңел, көнче, төшенкелек, көенеч, чал, чук, читлек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 202 бит.
	2	Әкиятнең эчтәлеген сөйләү. “Үрдәк беренчелекне алган”	1. Әкият геройларының гамәлләре аша төрле начар сыйфатларга мактануга, кыланчылыкка карата тискәре мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Балаларны игтибар белән тыңларга, сорауларга тулы җөмлеләр ярдәмендә җавап бирергә күнектерү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 206 бит.

			3. Балаларны тыйнак, итагатьле булырга өйрәтүне дәвам итү, монологик сөйләм күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: хәбәр, һөнәр.хәйран. гөр килеп. ләгән	
	3	Шигырь ятлау: Г.Юнысова. “Светофор”	1. Балаларда урамда, юлда үз-үзләрен дәрәс тоту, бер-берсенә игътибарлы булу, сабырлык кебек күркәм сыйфатлар тәрбияләү. 2. Шигырь аша светофор турындагы белемнәрен ныгыту, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү. 3. Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү. Сүзлек: фәрман, озын агай.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 211 бит.
	4	Шигырь уку: Э.Мөминова. “Фокусчы”	1. Балаларда һөнәр осталарының матур эшләренә соклану, аларның хезмәтләренә хөрмәт, горурлык хисләре тәрбияләү. 2. Яңа сүзләрнең мәгънәләрен аңлату, сүзлекләрен баеп, диалогик сөйләм үстерү. 3. Бирелгән шигырь аша фокусчының хезмәте турындагы белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: фокус, ышанмастай, аждаһа, хәйләли.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 216 бит.
Январь	1	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: В.Монасыйпов. “Шифалы табиблар”	1. Табиятькә, урамда үсчә үсемлекләргә сакчыл караш, кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. Бәйләнешле, эзлекле итеп әсәрнең эчтәлеген сөйләп бирү күнекмәләрен үстерү. 3. Туган ягыбызда үсчә дару үләннәренәң файдалы үзгәчлекләре турында мәгълүмат бирүне дәвам итү. Сүзлек: мәтрүшкә, бака яфрагы, пәси үләнә, үги ана яфрагы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 229 бит.
	2	Әкият уку, сәхнәләштерү. “Төлкә белән бүре”. Татар халык әкиятә	1. Балаларда театр сәнгатеңә мәхәббәт һәм эстетик зәвык тәрбияләү. 2. Балаларның үзләре белгән әкиятләре буенча тамашалар уйнау, осталыкларын үстерүне дәвам итү, диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Сорауларга тулы җавап бирүләренә ирешү, әкиятнең эчтәлеген эзлекле итеп, үз сүзләре белән сөйләргә ярдәм итү. Сүзлек: төлкә, бүре, бөгәрләнгән, яка, карана, бәке, көянтә.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 69 бит.
	3	Әкият уку. “Бүре аларны нигә ашаган?” Болгар халык	1. Балаларда халык авыз иҗатына уңай караш, әкият аша дуслык, бердәмлек сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның үз фикерләрен бер юнәлештә туплый белү сәләтен, хәтерен үстерү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 70 бит.

		<i>әкияте</i>	3. Әкият эчтәлеге буенча сорауларга тулы, аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү. Сүзлек: абзар, өзелеп елый, уртаклаша, бугаз, үч алу, җыйнаулашып.	
Февраль	1	<i>Хикәя уку: И.Дәүләтшин. “Алпамыш шәһәргә килде”</i>	1. Юлда үз иминлеген һәм башкаларның иминлеген кайгырту һәм саклау сыйфаты тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылыгын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Матур әдәбият аша балаларның юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен тирәнәйтү һәм ныгыту. Сүзлек: тотуар, чат, бина.	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 77 бит.
	2	<i>Хикәя уку: К.Ушинский. “Иртәнге нурлар”</i>	1. Матур әдәбият аша балаларда хезмәткә уңай сыйфатлар, ялкаулыкка тискәре караш тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, игътибарын, сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Әсәрнең эчтәлеге буенча үз фикеренләрен башкаларга аңлаешлы итеп җиткерә белергә өйрәтү. Сүзлек: пырхылдап, өздәрәп, сусыл үлән, кунач, кәрәз.	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 84 бит.
	3	<i>Шигырь уку: Ж.Дәрзаман “Солдат булдым”</i>	1. Илебезнең тынычлыгын саклаучы солдатларга карата патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Шигырь эчтәлеге буенча сорауларга төгәл, кабатланмыйча, аңлаешлы итеп җавап бирергә өйрәтү. Сүзлек: кыю, батыр, төгәл, җаваплы, түземле, чыдамлы.	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 92 бит.
	4	<i>Шигырь уку: Р.Корбан. “Жәлил турында җыр”</i>	1. Геройга карата бәяләмә бирү, аның батырлыгына соклану хисләре тәрбияләү. 2. Тәрбияче биргән сорауларга төгәл җавап кайтара белү, логик фикер йөртә белү күнекмәләрен үстерү. 3. Фикер алышу барышында очраган яңа сүзләренң мәгънәләрен аңлату, матур әдәбият әсәрләре белән таныштыруны давам итү. Сүзлек:	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 234 бит.
Март	1	<i>Шигырь ятлау: Н.Гайсин. “Әни гөлләре”</i>	1. Балаларда шигырьнең тылсымлы юллары аша әңиләргә карата мәхәббәт тәрбияләү. 2. Шигырьгә кызыксыну уяту, ятлау теләге тудыру; игътибарлыкларын, хәтер сәләтен үстерү. 3. Авазларны, сүзләренә ачык итеп, сәнгатьле сөйләргә өйрәтү.	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 95 бит.

			Сүзлек: куляулык, талчыбык.	
	2	Шигырь уку: В.Хайруллина. “Табын кагыйдаларе”	Балаларда кунакта үз-үзен тотта белү сыйфатлары тәрбияләү. Балаларның игътибарлыкларын, хәтер сәләтен, матур әдәбият эсәрләренә, халык авыз ижатына карата кызыксынучанлыкларын үстерү. Шигырь эчтәлеге буенча сорауларга төгәл, тулы җавап бирергә, үз фикерләрен дәрәҗәс итеп башкаларга җиткерә белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: җыйнак, кунак, уймак, чынаяк. З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 86 бит.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 86 бит.
	3	Шигырь уку: Х.Халиков. “Сөйләшсәләр безнеңчә...”	Балаларда туган телебезгә, туган илебезгә, халкыбызның рухи хәзинәләренә мөһаббәт тәрбияләү. Матур әдәбият эсәрләре кулланып, сүз байлыкларын арттыру, фикер йөртү сәләтен, игътибарлыкларын үстерү. Балаларның җөмлэләрне дәрәҗәс төзеп, үзләренң уй-фикерләрен тиешле эзлеклелектә һәм бәйләнешле итеп сөйли белүләренә ирешү, туган телнең матурлыгын һәм аһәңен тоя белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: дәрәҗәле, җитлеккән, камилләшкән, затлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 238 бит.
	4	Шигырь уку: Ә.Җабиди “Минем гөләм”	1. Балаларда үсемлекләргә карата сак караш, шәфкатьлелек, миһербанлык тәрбияләү, матур әдәбият аша эстетик тойгылар уяту. 2. Матур әдәбият эсәрләренә эчтәлеген аңлап, сорауларга дәрәҗәс җөмлэләр белән җавап бирә белү сәләтен үстерү. 3. Бүлмә гөлләрен танып әйтә белү күнекмәләрен камилләштерү, кушма сүзләр төзүдә булышлык итү. Сүзлек: Гөлназия, Гөлчирә, Гөлсирин, Гөләндәм, Гөлдәния.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 243 бит.
Апрель	1	Шигырь уку: Н.Мадьяров. “Көләч яз”	1. Язгы табигатьтәге үзгәрешләренә күрә белү һәм яз килүгә сөенү хисләре тәрбияләү. 2. Балаларда яз турында белемнәрен мөстәкыйль эшчәнлектә ижади куллана белү күнекмәләрен үстерү. 3. Шигырьдә балаларга таныш булмаган сүзләренң, чагыштыру алымнарының мәгънәләрен аңлату, сүз байлыгын арттыру һәм сөйләмдә кулланылышка керту. Сүзлек: җиһан, мөлдери, туң, көлтә.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 247 бит.

	2	Шигырь уку: Йолдыз. “Салам, галәм!”	1. Әдәби әсәрләрдән кызыклы сюжетлар кулланып, балаларда юмор хисе тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтен, житезлекләрен үстерү. 3. Балаларда галәм турындагы белемнәрен системалаштыру, диалогик сөйләм формаларын камилләштерү. Сүзлек: сутлы кара туфрак, чем кара.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 266 бит.
	3	Шигырь ятлау: Г.Юнусова. “Кара”	1. Балаларда матур әдәбият аша кошларга карата мәрхәмәтлелек, сакчыл караш тәрбияләү. 2. Шигырьне ятлау теләге булдыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шигырьне сәнгатьле сөйләргә өйрәтү, шигырьдә еш ишетелгән авазны танып белергә өйрәтү. Сүзлек: сутлы кара туфрак, чем кара.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 252 бит.
	4	Шигырь уку: Г.Тукай. “Эш беткәч, уйнарга ярый”	1. Балаларда матур әдәбият аша тырышлык, игътибарлылык, сабырлык кебек сыйфатлар тәрбияләү. 2. Балаларның әдәби әсәргә тыңлый һәм аңлай белү сәләтен, эчтәлегә буенча сорауларга тулы җавап бирә белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның Г.Тукай ижаты турындагы белемнәрен баеп һәм камилләштерү. Сүзлек: заман, сабыр, ихлас, дөрт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 275 бит.
Май	1	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: Л.Кассиль. “Күңелләрдә мәңге сакланыр”	1. Балаларда Ватанга мөхәббәт, патриотик хисләр, кыю һәм батыр булу теләге тәрбияләү. 2. Хикәянең эчтәлегә буенча сорауларга төгәл, һәркем ишетелерлек һәм аңларлык итеп, грамматик яктан дөрес җөмлеләр белән җавап бирү күнекмәләрен үстерү. 3. Бирелгән хикәя аша сугышчыларыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турындагы белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: Кремль стенасы, гранит йолдыз, мәңгелек ут, ант, Ватанга тугрылык, пионер.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 278 бит.
	2	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: М.Пришвин. “Алтын болын”	1. Әдәби әсәрләр аша балаларда табигатькә карата уңай мөнәсәбәтләр, бер-берсен тыңлай белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Балаларның табигать, андагы бәйләнешләр турында белергә теләкләрен, кызыксынучанлыкларын үстерү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 258 бит.

			3. Әдәби жанрны аера, хикәянең эчтәлеген башкаларга җиткерә белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: тузганак, гажәп.	
	3	Шигырь уку: Х.Халиков. “Китап докторы”	1. Балаларда китапларга сак караш, хөрмәт тәрбияләү. 2. Сорауларга эзлекле, җыйнак, төгәл һәм матур итеп җавап бирә белү күнекмәләрен, логик фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Шигырь жанрын аера белүне камилләштерү. Сүзлек: китап докторы, дәва, чир.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 262 бит.
	4	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: Р.Төхвәтуллин. “Шомырт нигә елый?”	1. Әдәби әсәрләр аша балаларда табигатькә сак караш, миһербанлылык, игътибарлылык тәрбияләү. 2. Балаларның монологик сөйләмен, фикерне бер юнәлешкә җыя белү сәләтен, хәтерне үстерү. 3. Әдәби жанрны аера, хикәянең эчтәлеген башкаларга җиткерә белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: канат-ботак, әрнү, рәхимсез.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 257 бит.

Сөйләм теле үсеше

Сөйләм телен үстерү

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	Әңгәмә. “Белем бәйрәме”	1. Балаларда белем алырга омтылыш тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен, хәтерне үстерү. 3. Балаларны мәктәп тормышы белән таныштыруны дәвам итү, алган белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: укучы, укытучы, мәктәп, белем, кыңгырау, глобус.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 137 бит.
	2	Әңгәмә. “Тәмле сүз – жәң азыгы”	1. Уй-фикерләрен, уйларын тартынмыйча, үз сүзләре белән сөйләп бирү һәм тыңлый белү күнекмәләрен тәрбияләү. 2. Балаларның көнкүрешкә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен үстерү. 3. Балаларны төрле ситуацияләргә бәяләргә, катлаулы булмаган нәтижеләр ясарга өйрәтү. Сүзлек: мәрхәмәтле, юмарт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 140 бит.
	3	“А.Алиш – балалар язучысы”	1. А.Алиш әсәрләренә кызыксыну уяту, язучы әкиятләре аша балаларда уңай сыйфатлар тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. А.Алишның тормыш юлын, ижатын өйрәнүне дәвам итү. 4. А.Алиш китаплары һәм иллюстрацияләр аша әсәрләрен искә төшерү, сорауларга тулы җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: батыр, көрәшче, талантлы язучы, әләкче.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 151 битләр.
	4	“Башкалабыз – Казан”	1. Татарстан башкаласы Казан турында белемнәрен тирәнәйтү, Татарстан символикасы һәм аның мәгъсәсе белән таныштыру. 2. Балаларның уй-фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Балаларда тарихи үзгәреш, башкалабыз Казан турында күбрәк белергә теләк тәрбияләү. Сүзлек: Ител (Идел), риваять, Казан, тугра, барс, манара, мәчет, башкала.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 148 битләр.
Октябрь	1	Рәсем буенча хикәя төзү.	1. Балаларда бер-берсен тыңлый белү, кирәк урында тулыландыра белү сыйфатлары тәрбияләү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 155

		“Алтын көз”	2. Балаларның игътибарлылығын, рәсемдәге детальләрне күрә алу сәләтен үстерү. 3. И.Н.Мурашковска методикасын кулланып, рәсем буенча хикәя төзеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: өрәңге, тоясың, алтын көз.	битләр.
	2	“Бакчада көзгә эшләр”	1. Балаларда туган як табигатенә, яшелчәләргә карата сакчыл караш тәрбияләү. 2. Яшелчәләр турында белемнәрен системалаштыру. 3.Диалогик һәм монологик сөйләмне камилләштерү, образлы фикерләү сәләтен үстерү. Сүзлек: татлы, баз,яшелчә, кисмәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 158 бит.
	3	Картина карау: И.Шишкин. “Арыш басуы”	1. Икмәккә сак караш тәрбияләү. 2. Рәсем сәнгате аша балаларда туган ягыбызны ярату хисләре, игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. 3. Рәсем сәнгате турында балаларның белемнәрен киңәйтү, сәнгать эсәрләрен хис белән кабул итәргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: бөртек, бөртекләр, арыш, алтынсу, ялгыз, башак, ярма, орлык.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 168 бит.
	4	“Әби бабайларны хөрмәтлик”	1. Зурларга карата хөрмәт тәрбияләү; әби-бабайларның кадерле кешеләр булуын төшендерү. 2. Балаларның мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. 3. Сөйләмдә гаилә әгъзаларын белдерә торган сүзләрне куллану күнекмәләре бирү. Сүзлек: горурланам, тату, нәсел.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 174 бит.
Ноябрь	1	Чагыштырма хикәя төзү. “Чәйнек белән самавыр”	1. Балаларда бер-берсен тыңлый һәм җавапларны тулыландыра белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Балаларның мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. 3. Савыт-сабаны урынлы куллана белергә өйрәтү. Сүзлек: самавыр, алюмин, эмаль, фарфор, жиз, көмеш.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 42бит.
	2	“Кунак чакырдык”	1. Балаларда кунакчылык, кунакларга карата хөрмәт тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылығын, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнүне дәвам итү, кунаклар белән аралашу, өстәл эзерләү күнекмәләре булдыру. Сүзлек: тартынмагыз, кыстап-кыстап, авыз итегез, гаеп итмәгез,	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 179 битләр.

			кунакчыл, кыстыбый, чэк-чэк, бөлеш.	
	3	Чагыштырма хикәя төзү. “Кием кешене бизи”	1. Балаларда матурлыкны күрә һәм саклый белү сыйфаты, зәвыклылык тәрбияләү. 2. Балаларның акыл, хәтер, күзаллау, фикер йөртү сәләтен, бәйләнешле сөйләмне үстерү. 3. Татарстан Республикасындагы төрле халыкларның дус һәм тату яшәүләре турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: башмакчы, кунак кызы, шәл, бүрек, өс киемнәре.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 184 битләр.
	4	Әңгәмә. “Исемң матур, кемнәр куйган?”	1. Балаларда башка кешеләргә карата игътибар, исемнәргә кызыксынучанлык тәрбияләү. 2. Логик фикерләүне, хәтер сәләтен, хәрәкәт активлыгын үстерү. 3. Балаларга һәр исемнең аерымы бер мәгънә белдерүе турында төшенчә бирү; үзенң дә һәм иптәшләренң дә исемнәрен кыскартырга, бозарга ярамаганлыкны аңлату. Сүзлек: ышанычлы, турылыклы, куркусыз, тынычландыручы, дөвалаучы, мәгънәле.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 52 бит.
Декабрь	1	Ижади хикәя төзү. “Кышкы уеннар”	1. Эшчәнлектә үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү, тыңлый белү күнекмәләрен камилләштерү. 2. Балаларның таныш булган вакыйгалар турында тулы җөмлә белән сөйли белү күнекмәләрен үстерү. 3. Бирелгән сораулар аша диалогик сөйләм формаларын камилләштерү. Сүзлек: жепшек, каравыл, кәшәкә.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 192 бит.
	2	Әңгәмә. “Паркта минем күргәннәрем”	1. Балаларда үсемлекләргә, кошларга, хайваннарга карата сак караш тәрбияләү. 2. Экологик фикер йөртү, ижади хыял сәләтләрен үстерү. 3. Табиғатта ел фасыллары буенча барган үзгәрешләр турындагы белемнәрен системалаштыру һәм тирәнәйтү. Сүзлек: кар бабай, жирне коча, кызылтүш, бөтерелә, оча, тәгәрәтәм.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 56; 188 битләр.
	3	Рәсем буенча хикәя төзү. “Кыш. Тиеннәр”	1. Хайваннарны кызгану, алар турында кайгыртучанлык хисләре уяту. 2. Балаларның урман җәнлекләре, яшәү рәвешләре турындагы белемнәрен баеп, рәсем буенча хикәя төзүләренә ирешү. 3. Эвристик (уйлап табуга юнәлтелгән) фикер йөртү алымнарын	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 197 бит.

			үстерү. Сүзлек: яңгырата, соры, житез, койрык.	
	4	“Кошларга ярдәм итик”	1. Балаларда кошларга сакчыл караш тәрбияләү, ярдәм итәргә теләк тудыру. 2. Рәсемнең эчтәлегә буенча бирелгән сорауларга дөрес, ашыкмыйча, башкалар иштерлек итеп җавап бирү күнекмәләрен үстерү. 3. И.Н.Мурашковска методикасы буенча, рәсемгә карап, хикәя төзеп сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: жимлек, песнәк, томшык, койрык.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 201 бит.
Январь	1	Рәсем буенча хикәя төзү: “Куяннары”	1. Балаларда бер-берсен тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Карау өчен бирелгән рәсем турында сөйләсе килү теләген үстерү, кыргый хайваннар турында белемнәрен тирәнәйтү. 3. Эвристик (уйлап табуга юнәлтелгән) фикер йөртү алымнарын үстерү. Сүзлек: куян, көч, җиңеп булмый.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 67 бит.
	2	Рәсем карау. “Песи һәм пси балалары”	1. Балаларда игътибарлылык, сабырлык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Хайваннарның һәм балаларының исемнәрен дөрес атау күнекмәләре бирү. 3. Эчтәлекле рәсем буенча хикәя төзәргә өйрәтү. Сүзлек: бөгәрләнгән, ала, йомшак.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 72 бит.
	3	Рәсем буенча хикәя төзү. “Йорт хайваннары. Ат белән колын”	1. Балаларда үз фикерләрен башкаларга төгәл итеп җиткерә алу, бер-берсен тыңлай белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, кызыксынучанлыгын, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. Рәсем буенча эзлекле хикәя төзү, жөмләдә сүзләргә яраштырып сөйли белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: ял, тырпая.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 205 бит.
Февраль	1	Чагыштырып тасвирлау хикәясе төзү. “Йөк машинасы һәм җиңел машина”	1. Балаларда бер-берсен бүлдәргә тыңлай белү, игътибарлылык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның тасвирлап сөйли белү күнекмәләрен ныгыту, мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларны тәрбиячә бергән план буенча чагыштырып тасвирлау хикәясе тузәргә өйрәтүгә дәвам итү, юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 208 бит.

			Сүзлек: йөк машинасы, жиңел машина.	
	2	Әңгәмә. “Әти-әни һөнәре”	1. Хезмәт кешесенә хөрмәт тәрбияләү. 2. Төрле һөнәр ияләренә карата кызыксынучанлыкларын үстерү. 3. Рәссам-дизайнер һөнәре турында балаларның белемнәрен арттыру. Сүзлек: һөнәр, ялкау, белемле, уңган, тырыш, иренү, дошман.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, ; 215 битләр.
	3	Әңгәмә. “Теле барның – иле бар”	1. Балаларда туган телебезне ярату, зурлау, аңа соклану хисләре тәрбияләү. 2. Халык авыз ижаты аша балаларның сөйләмен үстерү. 3 Мәкаль-әйтемнәрдәге төп фикерне аңларга, жырлаганда сүзләрен ачык итеп жырларга өйрәтү. Сүзлек: татлы тел, кадерләгән, күңел түрем.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 89 бит.
	4	Әңгәмә. “Россия – безнең илебез”	1. Туган илне ярату, аның белән кызыксыну, туган илгә тугрылык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, логик фикерләү сәләтен, кызыксынучанлыкларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Балаларның Россия башкаласы Мәскәү, аның символикасы турындагы белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: әләм, бөркет, калкан.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 237 бит.
Март	1	Рәсем буенча хикәя төзү. “Яз”	1. Балаларда сөйләгәнне игътибар белән тыңлый белү, сорауларга төгәл җавап бирә белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Әйләнә-тирә дөньяга эстетик мөнәсәбәт формалаштыру, бәйләнешле сөйләмне үстерү. 3. Балаларны табигатьтә була торган үзгәрешләрен күрә белергә өйрәтү, рәсем буенча сөйли белүләренә ирешү. Сүзлек: йомшак, язгы тамчылар, гөрләвек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 97 бит.
	2	“Тигез хокук белән яшик бу җирдә!”	1. Балаларда дус булырга кирәклеген төшендерү, аларда дуслык, әхлаклылык хисләре тәрбияләү. 2. Фикерләү, игътибарлылык сәләтен, сөйләм телен үстерү. 3. Кеше бер-берсе белән, нинди милләттән булуына карамастан, туганнарча аралашып яшәүгә хокуклы булу төшенчәсен бирү. Сүзлек: хокук, жир шары, дөнья картасы, дуслык, тынычлык.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 225 бит.
	3	Әңгәмә. “Янғын	1. Ут чыгу куркынычы булган әйберләр белән сак булу сыйфаты тәрбияләү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 111

		куркынычсызлыгы”	2. Балаларның уй-фикерләрен бер юнәлештә туплый белү сәләтен, игътибарлылыкларын үстерү. 3. Янгын куркынычсызлыгы кагайдәләрен ныгыту; янгын чыгу очрагында үзләрен дәрәс тоту күнекмәләрен ныгыту. Сүзлек: янгын, ялкын, электр.	бит.
	4	Әңгәмә. “Кояш, су, һаваның үсемлекләр өчен һаҗмияте”	1. Балаларда үсемлекләрне күзәтә белү сыйфаты, тирә-юньгә кызыксынучанлык тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, игътибарлылыгын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Табигать күренешләре арасындагы үзара бәйләнеш булуы турында нәтиҗә чыгарарга өйрәтү. Сүзлек: кислород, углекислый газ.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 115 бит.
Апрель	1	Эчтәлекле рәсемнәр сериясе буенча хикәя төзү. “Яз. Сыерчыклар”	1. Балаларда табигатькә, кошларга карата сак караш, миһербанлылык, кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. Балаларның монологик сөйләмен, фикерләрен мөстәкыйль әйтә белү сәләтен үстерү. 3. Балаларның сюжетлы рәсемнәр буенча эзлекле хикәя төзи белүләрен камилләштерү. Сүзлек: бөреләр, фасыл, сыерчык оясы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 245 бит.
	2	“Нәрсә ул Кояш системасы?”	1. Тирә-юньне, табигатьне аңларга һәм сакларга сәләтле социаль актив, ижади шәхес тәрбияләү. 2. Балаларның аралашу осталыкларын, вакыйгаларның яңа эзлеклелеген төзи белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның Кояш системасы турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: Кояш системасы, галактика-космос, орбита, күк җисемнәре., метеорит.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 263 бит.
	3	“Кошлар – безнең дусларыбыз”	1. Балаларда кошларга, барлык тереклек ияләренә карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллы, тасвирлы белү сәләтен, бәйләнешле сөйләмен, ижади мөмкинлекләрен үстерү. 3. Балаларга кошлар турында белем бирү, тышкы билгеләренә карап танырга, исемнәрен әйтергә өйрәтүгә дәвам итү. Сүзлек:	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 103 бит.

	4	“Г.Тукайның тормышы һәм ижаты”	1. Балаларда Г.Тукайның күпкырлы ижатына кызыксыну уяту, ихтирам хисләре тәрбияләү. 2. Шигырьнең эчтәлегенә буенча үз фикерен әйтә белү, фикерләү, хәтер сәләтен үстерү. 3. Г.Тукайның тормыш һәм ижат юлы белән таныштыру, әдәби әсәрләрен тыңлый, эчтәлеген сөйли белүләренә ирешү. Сүзлек: шәкерт, буыннар, ятим.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 118 бит.
Май	1	“Бөек Җиңү”	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мәхәббәт тәрбияләү. 2. Туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкны үстерү. 3. Сугышчыларыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында балаларның белемнәрен арттыру. Сүзлек: Бөек Ватан сугышы, ветеран, хәтер, кыю, батыр, патриот, парад.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 128 бит.
	2	Рәсем буенча хикәя төзү. “Спорт мәйданчыгында”	1. Балаларда бер-берсен тыңлый, кирәк вакытта башкаларның җавапларын тулыландыра белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, ижади күзаллауларын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Тәрбияче тәкъдим иткән рәсем буенча зур булмаган күмәк хикәя төзеп сөйләү күнекмәләрен камилләштерү, сәламәтлекнең мөһим булуын төшендерү. Сүзлек: гайрәт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 270 бит.
	3	Бирелгән сүزلәрдән хикәя төзү. “Китап кибете”	1. Балаларда сөйләм әдәбе тәрбияләү. 2. Логик фикерләү, ижади күзаллау сәләтен үстерү. 3. Балаларда логик кысага сыйган эзлекле хикәя төзи белү күнекмәләре формалаштыру. Сүзлек: таж, керле кул, керсез күңел.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 261 бит.
	4	“Без барабыз мәктәпкә”	1. Балаларда белем алуга омтылыш уяту. 2. Сөйләм телен, фикерләү сәләтен, танып белү активлыгын үстерү. 3. Балаларда мәктәп турында күзаллауларын киңәйтү. Сүзлек: кыңгырау, әсбап, сумка.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 280 бит.

**Танып белү үсеше
Бербөтен дөнья күренешен формалаштыру
һәм
эйләнә-тирә белән таныштыру**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	<i>Мәктәпкә экскурсия. “Исәнме, мәктәп!”</i>	<i>Мәктәпкә экскурсия. “Исәнме, мәктәп!”</i> 1. Балаларда мәктәп турында уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Мәктәпкә бару теләген формалаштыру. 3. Укучы, укытучы, дәрес, тәнәфес сүзләре белән таныштыру. Сүзлек: укучы, укытучы, дәрес, тәнәфес, кыңгырау, сыйныф бүлмәсе.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 137 битләр.
	2	<i>“Минем туган җирем”</i>	1. Балаларда туган якка тугрылык, ярату хисләре тәрбияләү. 2. Тирә-юнь турындагы белемнәрен киңәйтү исәбенә сүз байлыгын арттыру, активлаштыру, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларның туган ил турындагы күзаллауларын киңәйтү, “кече илгә” карата кызыксыну формалаштыру. 4. Балаларның Ватаныбыз, республикабыз (шәһәр һәм авыл) һәм аның символикасы турындагы мәгълүматларын арттыру. Сүзлек: инешләр, чишмәләр, балачак, хат, тугра.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 143 битләр.
	3	<i>“Туган язгым язучылары”</i>	1. Балаларда язучыларыбыз ижатына карата кызыксыну уяту, аларга карата ихтирам тәрбияләү. 2. Табышмак, мәкальләр ярдәмендә логик фикерләү, хәтер сәләтен үстерү. 3. Балаларны гомумиләштерергә, аерым карарга килергә һәм берләштерергә өйрәтү. Сүзлек: тартма, рәсемнәр.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 145 бит.
	4	<i>“Татарстан буйлап сәяхәт”</i>	1. Татарстан шәһәрләренең (авылларының) үзенә генә хас булган үзенчәлекләрен күрә һәм соклана белү хисе тәрбияләү. 2. Татарстан шәһәрләре (авыллары) турында балаларның белемнәрен киңәйтү, кызыксынучанлыкларын, хәтер сәләтен	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 146 бит.

			үстөрү. 3. Шәһәрләрнең (авылларның) нәрсә белән данлыклы булулары турында белем бирү. Сүзлек: Түбән Кама, Алабуга, Әлмәт, Чистай.	
Октябрь	1	<i>Бакча тирәли саяхат. “Жәйләр үтте, көзләр җитте”</i>	1. Көзгә табигатьнең матурлыгына соклана белү, күзәтүчәнлек һәм кызыксыну хисе тәрбияләү. 2. Үзләштерелгән сүзлек запасына таянып агач, яфрак, үләннәрне, һава торышын тасвирлап сөйли белү күнекмәләрен үстөрү. 3. Күзәтүләрдән чыгып, нәтижә ясаганда исем ясагыч һәм сыйфат дәрәжәләрен белдерүче кушымчалардан файдаланырга өйрәтү. 4. Тере табигать белән тере булмаган табигать арасындагы бәйләнешне аңларга өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: яшыкелт, сап-сары, зәп- зәңгәр, сентябрь, октябрь.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 154 битләр.
	2	<i>“Көз күчтәнәчләре”</i>	1. Үз сәламәтлекләре турында кайгырту, аны саклау сыйфатларын тәрбияләү. 2. Балаларның яшелчәләрнең файдалы яклары белән кызыксынучанлыкларын, уйлау сәләтләрен үстөрү. 3. Яшелчәләр турындагы белемнәрен системалаштыру, алган белемнәрен уен барышында кинчрәк һәм ижади килеп файдалану күнекмәләрен камилләштерү. 4. Балаларның үз җирлегендә үсә торган яшелчәләр турында белемнәрен арттыру, аларның сәламәтлек өчен нинди файда китерүләрен ачыклау. Сүзлек: каротин, микроб, винегрет, борыч, кисмәк, чүлмәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 162 битләр.
	3	<i>“Игенче хезмәте белән танышу”</i>	1. Балаларда игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. 2. Табышмаклар ярдәмендә күзаллау, фикерләү, акыл сәләтен үстөрү. 3. Яңа очраган сүzlәрнең мәгънәләрен аңлату, сүзлек сапасын баету, игенче хезмәтенә авыр һәм мактаулы эш икәннән аңлату. 4. Икмәкнең нинди юллар аша табынга килүе турында тасвирлап сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: сабан, механизатор, комбайнчы, тракторчы, агроном, бөртек, һөнәр.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 166 битләр.
	4	<i>“Минем өем,</i>	1. Балаларда гаилә әгъзаларына карата ихтирамлы мөнәсәбәт, йорт	З.М.Зарипова,

		өй жиһазлары”	жиһазларына сакчыл караш тәрбияләү. 2. Образлы фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларның йорт жиһазлары турындагы белемнәрен баету, мөстәкыйль һәм гомумиләштереп фикерләү сәләтен үстерү. Сүзлек: утыргыч, аркасы, түше, түбә, йорт жиһазлары,назлы, бәбкәем, гаилә әгъзалары.	Туган телдә сөйләшәбез, 171 битләр.
Ноябрь	1	<i>Нәрсә ул электр һәм электр жиһазлары?”</i>	1. Кеше кулы белән эшләнгән әйберләргә карап соклана, хезмәт нәтижеләрен күреп горурлана белү хисләре тәрбияләү, электр жиһазларын кулланганда сак булырга өйрәтү. 2. Балаларның фикерләрен бер юнәлештә туплый белү, алган белемнәрен көнүрәштә куллана белү сәләтен үстерү. 3. Эш урынында кешенең хезмәтен җиңеләйтүче, өйдә еکشә өчен уңайлыктар тудыручы предметлар турында белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: электр тогы, электр жиһазлары.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 172 бит.
	2	<i>Ашханәгә экскурсия</i>	1. Балаларда өлкәннәр хезмәтенә ихтирам тәрбияләү. 2.Көндәлек туклану режимы турында төшенчә бирү, һәр төр ашқа туры килүче ризыктар, аларның сәламәтлеккә тәэсирен ачыклау, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән сүзләрен сөйләмдә кулланылышын активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләрен мәгънәсен аңларга өйрәтү. Сүзлек: ашханә, пешекче,чынаяк, чәнечке, пычак, чәйнәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 177 битләр.
	3	<i>“Әбиемнең серле сандыгы”</i>	1. Балаларда татар милли киёмнәренә һәм бизәнү әйберләренә кызыксыну уяту. 2. Бәйләнешле фикерләү сәләтен үстерү, сөйләмдә парлы, кушма, ясалма сүзләр куллану күнекмәләре бирү. 3. Милли киёмнәрен исемнәрен, бизәлешләрен сөйләмдә куллануны системалаштыру. Сүзлек: бәби итәклә күлмәк, камзул, күкрәкчә, түбәтәй, беләзек, чулпы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 182 битләр.
	4	<i>“Су һәм кояш – безнең белән гел юлдаш”</i>	1. Балаларда үз сәламәтлекләренә карата игътибарлылык, сак караш тәрбияләү. 2. Балаларныңүз фикерләрен дәрәс итеп җиткерә белү күнекмәләрен үстерү, сәламәт яшәү рәвешенә омтылыш булдыру.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 228 битләр.

			3. Балаларга сәламәтлекне саклауда табигатьнең әһәмиятен аңлату, чыныгу чаралары белән таныштыру. 4. Балаларны сөйләмдә төрлө сүз төркемнәрен мәгънәсә буенча аңлап, төгәл кулланырга өйрәтү. Сүзлек: талпына, армый-талмый, чыныккан, таза, теш щеткасы, сөлге, мунчала.	
Декабрь	1	<i>Паркка экскурсия “Килеп җитте кыш”</i>	1. Балаларда кзыксыну уяту, табигатькә сак караш, экологик бәйләнешләрне күрә белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Чагыштырып тасвирлы белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның кыш, кар үзенчәлекләре турында белемнәрен баепу. Сүзлек: сафландыра, тәңкә кар, өермә, сырган буран.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, бит.
	2	<i>“Предметның бер хәлдән икенче хәлгә күчүе”</i>	1.Туган як табигатендәге үзгәрешләргә карата кзыксынучанлык тәрбияләү. 2. Кайбер әйберләрнең бер хәлтәтән икенче хәлтәкә керүен тәҗрибә ясау юлы белән күзәтеп. Балаларның белемнәрен тирәнәйтү. 3. Балаларның табигать турындагы күзаллауларын киңәйтү, әйләнә-тирә чынбарлыкка нәфасәти мөнәсәбәт формалаштыруны давам итү. Сүзлек: карлану, карлы-бозлы, тайгак, шугалак.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 191 битләр.
	3	<i>“Кыш бабайга хат”</i>	1. Балаларда бәйрәмнәргә карата уңай мөнәсәбәт, үз фикереңне бер юнәлештә туплый һәм аны башкаларга җиткерә белү сыйфатларын тәрбияләү. 2. Бәйләнешле сөйләм телен, иҗади күзаллауларын үстерү. 3. Балаларда хат яза белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: эри, юлдаш, гөр килә, иңенә салып.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 194 бит.
	4	<i>“Кышлаучы кошлар”</i>	1. Балаларда кошларга карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисе тәрбияләү, аларны рәнҗетмәскә кирәклеге аңлату. 2. Тышкы билгеләренә (төсе, зурлыгы), үз-үзләрен тотышларына, тавышларына карап, кышлаучы һәм күчмә кошларны аерып күрсәтә белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның кышлаучы кошлар турындагы белемнәрен ныгыту. Сүзлек: сыртлы, күгелҗем, җим, җимлек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 198 битләр.
Январь	1	<i>“Кыргый хайваннар”</i>	1.Кыргый хайваннарга карата кайгыртучанлык һәм кзыксыну тәрбияләү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 195

			2. Кыргыз хайваннар һәм аларның үзенчәлекләре турында белемнәрен баеп. 3. Мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. Сүзлек: букча, сикергән, кыргыз.	битләр.
	2	“Йорт хайваннары һәм кошлары”	1. Балаларда барлык тереклек ияләренә карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү, аларны рәнҗетмәскә кирәклеген төшендерү. 2. Балаларның бәйләнешле сөйләмен, бер-берсен тыңлый, башкаларның җавапларын тулыландыра алу сәләтен үстерү. 3. Үзләренә белгәннәрен бәйләнешле итеп, хикәя формасында сөйләргә өйрәтү эшен давам итү. Сүзлек: бозау, колын, чеби, бәбкә, бәйләнгән кофта, йон оек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 204 битләр.
	3	“Жир өсте, һава һәм су транспорты”	1. Балаларда урамда игътибарлылык һәм транспорт хезмәткәрләренә ихтирам тәрбияләү. 2. Транспорт турындагы күзаллауларын киңәйтү, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Транспорт төрләрен аера белергә, аларны чагыштырырга, төркемнәргә аерырга өйрәтүне давам итү. Сүзлек: юрга, машинист, коры жир, су юлы, тимер юл, һава юлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 208 битләр.
Февраль	1	“Юл йөрү кагыйдәләре”	1. Балаларны урамда, җәмәгать транспортында, торак зонасында үз-үзенә тоту културасын тәрбияләү. 2. Юлларда күзәтүчәнлекне, фикерләү мөстәкыйльлеген, игътибарлылыкны үстерү. 3. Юл билгеләрен аера белү, юлда хәвефсезлек кагыйдәләрен өйрәнүне давам итү. 4. Яңа терминнар өйрәтүне давам итү. Сүзлек: регулировщик, шлагбаум, тыючы, боеручы, кисәтүче.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 208-210 битләр.
	2	“Хезмәткә хөрмәт”	1. Балаларда белем алуга омтылыш, укытучы, төзүче һөнәренә хөрмәт тәрбияләү. 2. Бәйләнешле сөйләм һәм танып белү эшчәнлеген үстерү. 3. Балаларның өлкәннәр хезмәте турындагы эшчәнлеген киңәйтү, төзүчеләр, укытучылар хезмәте белән таныштыру. Сүзлек: һөнәрләр, штуркатурчы, ташчы, кое казу, чыдам, ышанычлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 82; 218 битләр.
	3	“Ил сакчылары”	1. Ватанны саклау теләге, әтиләре белән горурлану хисе тәрбияләү.	З.М.Зарипова,

			2. Балаларның уй-фикерләү сәләтен камилләштерү. 3. Балаларга Ватанны саклаучылар турында башлангыч төшенчә бирү. Сүзлек: хәрби, очучы, снайпер, вертолет, парашютчы, чик сакчысы.	Туган телдә сөйләшәбез, 90; 231 бит.
	4	“Муса Жәлил – бөөк шагыйребез”	1. Балаларда патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Балаларның уй-фикерләү сәләтен камилләштерү. 3. Балаларның Муса Жәлил турындагы белемнәрен басту, аның әсәрләре белән танышуны дәвам итү. Сүзлек: дошман, чолан, карак, үкенер.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 232 бит.
Март	1	“Әни кирәк”	1. Балаларда әниләргә карата ихтирам, хөрмәт хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтләрен, әниләргә карата игътибарлыкларын үстерү. 3. Сорау-жавап тибында аралашу аша баланы, үз белемнәренә таянып, фикер йөртәргә, гомумиләштерергә, аерып карарга һәм берләштерергә өйрәтү. Сүзлек: яклау, үлчи, шәфкать.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 94 бит.
	2	“Мин бәхетле, мин хокуклы”	1. Балаларда уеннар аша бердәмлек, дуслык сыйфатлары, әхлакылык тәрбияләү. 2. Балаларның кызыксынучанлыкларын, үзләренә, тирә-юньдәгеләргә карата игътибарлыкларын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Кеше хокуклары турында матур әдәбият һәм рәсем-иллюстрацияләр аша балаларга аңлату, белемнәрен ныгыту. 4. Балаларның гаиләдәге хокуклары турындагы белемнәрен ныгыту, уенга хокуклы булуларын аңлату. Сүзлек: хокук, пыскып, ятим, кайгыртулы, яшәү урыны, саклыйлар, якыйлар.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 54; 223 битләр.
	3	“Дуслык – бөөк көч”	1. Төрле милләт халыкларына хөрмәт, дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларны Россия башкаласы Мәскәү турындагы белемнәрен басту, Россия символикасы турында мәғлүмат бирү. 3. Идел буе халыклары турында балаларның белемнәрен басту. Сүзлек: әләм, тугра, бөркет, калкан, милләт, чуваш, мари, удмурт, башкорт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 88; 235 битләр.
	4	Тәҗрибә үткәрү	1. Балаларда барлык тереклек ияләренә карата шәфкатьлелек,	З.М.Зарипова,

		“Ни өчен орлыктарны, үсемлекләрне балчыкка утырталар?”	табигатькә сак караш тәрбияләү. 2. Балаларның тикшерү, тәҗрибә үткөрү эшчәнлегенә нигезендә экологик фикер йөртү, ижади хыял сәләтләрне үстерү. 3. Балаларның туфрактан турсындагы белемнәрен киңәйтү, бүлмә гөлләре, экологик бәйләнешләр белән таныштыру. Сүзлек: туфрактан, ундырышлы, балчык, пычкы чүбе, суалчан, бөҗәк.	Туган телдә сөйләшәбез, 96; 240 битләр.
Апрель	1	Паркка экскурсия “Туган якка яз килде”	1.Табигатькә карата сак караш тәрбияләү. 2. Ситуатив сораулар ярдәмендә балаларның логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Табигатькәгә бәйләнешләрне аңлата белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: нур бөркелде, бөрә, күлләвек, гөрләвек, йомычка.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 244 бит.
	2	“Космонавтика көне”	1. Балаларда беренче очучы Ю.Гагарин белән танышу аша илебездә карата горурлык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларга қояш системасы, планеталар турсында элементар белем бирү. 3. Космонавтика көне турсында белемнәрен формалаштыру. Сүзлек: ракета, космонавт, скафандр, глобус, орбита, Қояш системасы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 117; 264 бит.
	3	“Кошлар – безнең дусларыбыз”	1. Кошларга сак караш һәм кайгыртучанлык хисе тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллау, тасвирлы белү сәләтләрен үстерү. 3. Балаларның күчмә кошлар, аларның үзенчәлекле яклары турсындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: тургай, сандугач, карлыгач, сыерчык оясы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 102; 250 битләр.
	4	Габдулла Тукай ижаты. “Мультфильмда кунакта”	1. Г.Тукай әкиятләре, шигырьләре аша балаларда матур әдәбият белән кызыксыну, аларны укырга теләк тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлыкларын, хәтерләрен, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Таныш әдәби сюжетлар буенча балаларның Г.Тукай ижаты буенча алган белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: сайрый, гайрәтле, шәкерт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 272 бит.
Май	1	“Алар безгә җиңү бүләк итте”	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мөхәббәт тәрбияләү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 277

			2. Туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкларын үстерү. 3. Ветераннарыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: Бөек Ватан сугышы, Жиңгү көне, парад, ветеран, батыр, патриот.	битләр.
	2	“Ак болытлар ага зәңгәр күктә”	1. Табигатькә аңлы караш, экологик культура тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллау, күзәтүчәнлек, фикер йөртү сәләтен үстерү. 3. Фикер алышу вакытында үз фикерләрен ачык, төгәл, аңлаешлы итеп әйтә белергә, катлаулы булмаган нәтижеләр ясарга өйрәтү. Сүзлек: карагучкыл, каурайсыман, өем болыт, катламлы болыт	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 248 бит.
	3	“Китапханәгә экскурсия”	1. Балаларда китапханәче хезмәтенә карата ихтирам, китапханәдә үз-үзгә тота белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Китапханә белән турыдан-туры таныштыру аша балаларда күзәтүчәнлек, игътибарлылык, эзлекле фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларга китапханәче һөнәренә мөһимлеген аңлату. Сүзлек: редактор, китап төпләү, китап бастыру.	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 260 бит.
	4	“Нәрсә ул кызыл китап?”	1. Кызыл китапка кертелгән хайван һәм үсемлекләрне кызгану, алар өчен борчылу хисләре уяту, табигатькә карата сак караш тәрбияләү. 2. Балаларның әйләнә-тирә дөнья белән кызыксынуларын, бәйләнешле сөйләмнәрен үстерү. 3. Татарстанның “Кызыл китабы” турында белешмә бирү.	3.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 254 битләр.

Сөйләм теле үсеше

Уку – язучы нигезләрен үзләштерүгә әзерләү

(Грамота)

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлегенә	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	Сүздән [ш] авазын	1. Педагог тарафыннан интонация белән аерып алынган авазларны ишетергә өйрәтү.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яштыгеләр

		<i>интонация белән аерып алу.</i>	2. Бирелгән аваз белән сүзләрне әйтү күнекмәләрен булдыру. 3. Тәрбияче булышлыгы белән диалогик аралашуны жайга салу. Сүзлөргә анализ ясау: шар, шарф, шалкан, кош, шикәр, чыршы, кишер, пирожный, жираф	әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре №1, 4-7 битләр.
	2	<i>Артикуляция һәм яңгырашлары буенча якин торган [ш] һәм [ж] авазларын чагыштыру.</i>	1. Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Бирелгән авазны аерып алу, артикуляция һәм яңгырашлары буенча якин торган авазларны чагыштыра белү күнекмәсен формалаштыру. 3. Балаларның сөйләмен гомумиләштерүче сүзләр белән басту гомумиләштерә белү күнекмәсен булдыру. Сүзлөргә анализ ясау: башлык, кош, кйнбагыш, кашык, груша, жилет, журнал, жираф.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 8-9 битләр.
	3	<i>Сүздән [ж] һәм [жъ] авазларын аерып алу.</i>	1. Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. [жъ] һәм [ж] авазын ишетү һәм әйтү күнекмәсен булдыру. 3. Балаларны калын (кырыс) һәм нечкә (ягымлы) әйтелә торган авазларны ишетү һәм аларны аера белү күнекмәсен булдыру. Сүзлөргә анализ ясау: жиләк, жилкән, жимлек, жимешләр, кәжә, жир, жанвар, таж, жомга.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 10-11 битләр.
	4	<i>Сүздән [з] һәм [зь] авазларын аерып алу.</i>	1. Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Балаларны калын (кырыс) һәм нечкә (ягымлы) әйтелә торган авазларны ишетү һәм аларны аера белү күнекмәсен булдыру. 3. Сөйләмдә [зь] һәм [з] авазлары булган сүзләрне активлаштыру. Сүзлөргә анализ ясау: коңгыз, каз, карбыз, ваза, зебра, тәрәзә, көзгә, кәрзин, күзлек.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 12-15 битләр.
Октябрь	1	<i>Калын һәм нечкә әйтелә торган тартык [с] һәм [сь] авазларын ишетү һәм сүздән интонация белән</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын үзләштерү. 3. Танып белү эшчәнлегендә үзләштерелгән алгоритмны куллану күнекмәсен формалаштыру.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 16-17 битләр.

		<i>аерып алу.</i>	Сүзлэргә анализ ясау: сарык, сабын, сыер, сарымсак, песи, сөлге, кәбестә.	
	2	<i>Сүздә [л] һәм [ль] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. “Кырыс” һәм “ягымлы” аваз төшенчәсен ныгыту. 2. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 3. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Сүзлэргә анализ ясау: алма, шалкан, акула, болан, крокодил, елан, балык, фил, дельфин, леопард, челән.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 18-19 битләр.
	3	<i>Сүздә [м] һәм [мь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Балаларның үзләренә якын булган темага, сөйләмнәрендә үткәннәрен тәсирен чагылдырып сөйли белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлэргә анализ ясау: мәк, маймыл, муенса, сарымсак, йомгак, алма, миләш, мәче, гөмбә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 20-21 битләр.
	4	<i>Сүздә [н] һәм [нь]; [ң] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. [ң] авазының үзенчәлеге белән таныштыру. Сүзлэргә анализ ясау: чана, нарат, гармун, тиен, имән, инә, яңгыр, уңыш, таң, моң, бәрәңге, чаңгы.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 22-23 битләр.
Ноябрь	1	<i>Сүздә [р] һәм [рь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. [р] авазын камил әйтү күнекмәсен булдыру.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 24-25 битләр.

			Сүзлэргә анализ ясау: сарык, сыер, арыслан, бүре, керпе, көнгерә.	
	2	Сүздә [к] һәм [кь]; [кь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Уку эшчәнлегә компоненты булган үз-үзең контроль ясый белү күнекмәсен булдыру. Сүзлэргә анализ ясау: курчак, бака, тавык, кишер, акча, көзгә, тәлинкә, күбәләк, күлмәк.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 26-27 битләр.
	3	Сүздә [н] һәм [нь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Чагыштыра белү, игътибарлы булу кебек сыйфатлар үсешен тәмин итү. Сүзлэргә анализ ясау: помидор, песнәк, чыпчык, китап, туп, пәрәмәч, пәлтә, ипи, жеп.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 28-29 битләр.
	4	Сүздә [в] һәм [вь]; [w] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Татар теленә хас булган [w] авазының үзенчәлеген белән таныштыру. Сүзлэргә анализ ясау: ваза, слива, виноград, тавык, кавын, савыт, самавыр, хәлвә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 30-31 битләр.
Декабрь	1	Сүздә [г] һәм [гь]; [гь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Татар теленә хас булган [гь] авазының үзенчәлеген белән	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 32-33 битләр.

			таныштыру. Сүзлек: лимон, роза, ромашка, гном, гитара, гармун, сэгать, сөлге, карга, багана, таган.	
	2	Сүздә [x] һәм [хъ]; [h] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Татар теленә хас булган [h] авазының үзенчәлеге белән таныштыру. Сүзләргә анализ ясау: халат, хат, шахмат, хәлвә, хөрмә, һәйкәл, һөнәр, шәһәр, хава.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 34-35 битләр.
	3	Сүзнең беренче авазын аерып ала белү күнекмәләрен ныгыту.	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Схема буенча табышмаклар төзи белү күнекмәсен булдыру. 3. Балаларда ижади фикерләү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: бака-бәрән, лампа-лимон, рам-рәшәткә, жанвар-жиләк, ваза-виноград.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 36-37 битләр.
	4	Сүз схемасы төзү	1. Авазларны шартлы билгеләр белән күрсәтеп, сүзнең схемасын төзү күнекмәсен булдыру. 2. Сүзнең беренче авазын аерып ала белү күнекмәсен ныгыту. 3. Әңгәмәдә катнашу теләге һәм үз-үзенә ышаныч уяту өчен жирлек булдыру. Сүзләргә анализ ясау: аю, агач, автобус, учак, уенчык, урындык, укучы.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 38-39 битләр.
Январь	1	Аваз модельләрен кулланып, сүзләргә аваз анализы ясау.	1. Сүзгә аваз анализы ясау ысулын аерып алуны ныгыту. 2. “Схема”, “модель” төшенчәләрен үзләштерү. 3. Чагыштыра белү, игътибарлы булу кебек сыйфатлар үсешен тәэмин итү. Сүзләргә анализ ясау: ат, ут.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 40-41 битләр.
	2	Сүзләрнең төзелешен һәм	1. Схеманы “укуп” сүзләрне чагыштыру. 2. Бирелгән аваз кәргән сүзләрне сайлап алу күнекмәләрен булдыру.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр

		<i>мэгънәсен аңлату.</i>	3. Балаларда ижади фикерләү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: туп, тун.	әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 42-43 битләр.
	3	<i>Сүзләрдә авазның урынын билгеләү.</i>	1. Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. 2. Сүзләрдә авазның урынын билгеләргә өйрәтү. 3. Бирелгән сүзгә тамырдаш сүзләр сайлау аша сүз байлыгын арттыру. Сүзләргә анализ ясау: мэк.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 44-48 бит.
Февраль	1	<i>Калын һәм нечкә әйтелешле сүзләрне чагыштыру.</i>	1. Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. 2. Балаларның калын һәм нечкә авазларны парлап әйтә белүләрен ныгыту. 3. Сүзләрне чагыштыра белү күнекмәләрен үстерү. Сүзләргә анализ ясау: сул, кул, күлмәк, сыр, слива, сөт, сок, сохари, салат.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 49-54 битләр.
	2	<i>Сузык авазлар төшенчәсе белән таныштыру.</i>	1. Сузык авазларның “төсле” билгеләмәсе белән таныштыру. 2. Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. 3. Ижади характердагы уен-биремнәрне үтәү күнекмәләре бирү. Сүзләргә анализ ясау: шар (шарф, алма, ручка), мэк (миләш, этәч, кәбестә), күл (күлмәк, үрдәк, лимон).	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 55-60 битләр.
	3	<i>Модельдә сузык авазларны, калын һәм нечкә әйтелешле тартык авазларны төсле фишкалар белән билгеләү.</i>	1. Модельда сузык авазларны, калын һәм нечкә әйтелешле тартыкларны төсле фишкалар белән билгеләү күнекмәләрен ныгыту. 2. Тартык авазларны аерып күрсәтеп, сүзләргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. 3. Сүзләрнең модельләрен чагыштыра белүләрен камилләштерү. Сүзләргә анализ ясау: бака, кәжә, ләлә, лалә, мәржән, үтүк, кәжә, бәрәңгә, бака, ат.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 61-65 битләр.
	4	<i>Модельдә сузык авазларны, калын һәм нечкә әйтелешле тартык авазларны аерып</i>	1. Сүзләргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. 2. Рәсемдәге сүзләрнең беренче авазларыннан яңа сүз төзи белү күнекмәләрен ныгыту. 3. Күмәк әңгәмәдә катнашу теләге уяту. Сүзләргә анализ ясау: аккош, лампа, карбыз, алма, этәч, лимон,	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1,

		<i>күрсәтәп, сүзләргә анализ ясау.</i>	кәжә, инә.	66-71 битләр.
Март	1	<i>Сүзләргә аваз анализы ясау. [ы] авазының үзенчәлеген тикшерү.</i>	1. Сүзләргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. 2. Татар һәм рус теленнән кәргән сүзләрдә [ы] авазының әйтелешендәге үзенчәлекне үзләштерү. 3. Предметның кемнеке булуын белдергән сүзләргә сөйләмдә куллана белүләренә ирешү. Сүзләргә анализ ясау: ылыс, ыргак, чыбыркы, сыбызгы, чыршы, сыр.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 72-77 битләр.
	2	<i>[й] авазы белән таныштыру. [йу] һәм [йү] авазларының үзенчәлеген өйрәнү.</i>	1. Сүзләргә аваз анализы ясау, [й] авазы белән таныштыру. 2. Ике сүзнең модели буенча чагыштыру анализы ясарга өйрәтү. 3. Бирелгән авазга тәмамланган сүзләргә сайлап ала белүләрен ныгыту. Сүзләргә анализ ясау: май, майка, йорт, юкә, юрган, йод, йолдыз, курай, йөзек, күзлек, эт, бер, яшен.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 78-83 битләр.
	3	<i>А, а хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. А, а хәрефенең язылышы.</i>	1. А, а хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. А, а хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Бирелгән аваз буенча сүзләр уйлап әйтү күнекмәләрен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: Алсу, алма, арба, ат, шар, балык, шалкан, маймыл, бака, курчак.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 4-7 битләр.
	4	<i>Ә, ә хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Ә, ә хәрефенең язылышы.</i>	1. Ә, ә хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Ә, ә хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Авазларны танып белү күнекмәләрен үстерү. Сүзләргә анализ ясау: гаилә, әби, әти, әни, әлифба, әтәч, имән, мөк, Әминә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 8-12 битләр.
Апрель	1	<i>У, у һәм Ү, ү хәрефләре, аларның хәрефләр кассасында урыны. У, у һәм Ү, ү хәрефләренең язылышы.</i>	1. У, у һәм Ү, ү хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. У, у һәм Ү, ү хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Балаларда яңа белемнәр алу омтылышы уяту. Сүзләргә анализ ясау: туп, туплар, тукран, умарта, урындык, умырзая, укучы, тукран, суган, күл, сүз, сүзлек.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 13-21 битләр.

	2	И, и һәм Ы, ы хәрефләре, аларның хәрефләр кассасында урыны. И, и һәм Ы, ы хәрефләренең язылышы.	1. И, и һәм Ы, ы хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. И, и һәм Ы, ы хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Бирелгән үрнәкне өйрәнү һәм кулланышка кертү күнекмәсен формалаштыру. Сүзләргә анализ ясау: фил, жиләк, суган, үлән, ипи, иләк, чия, кишер, чиләк, читек, сарык, тычкан, дуңгыз, тавык.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 22-31 битләр.
	3	Э, э хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Э, э хәрефенең язылышы.	1. Э, э хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Э, э хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Аваз белән хәрефнең бәйләнешен ныгыту. Сүзләргә анализ ясау: эт, эссе, энә, этаж, экран.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 32-36 битләр.
	4	О, о һәм Ө, ө хәрефләре, аларның хәрефләр кассасында урыны. О, о һәм Ө, ө хәрефләренең язылышы.	1. О, о һәм Ө, ө хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. О, о һәм Ө, ө хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Сөйләмдә антоним сүзләрне актив куллануларына булышлык итү. Сүзләргә анализ ясау: орчык, тоз, борчак, оекбаш, оя, ботак, кояш, вагон, төлке, көн, төн.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 37-48 битләр.
Май	1	Я, я хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Я, я хәрефенең язылышы.	1. Я, я хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Я, я хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Балаларда график язу күнекмәләре формалаштыру. Сүзләргә анализ ясау: кыяр, Ясминә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 49-51 битләр.
	2	Ю, ю хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Ю, ю хәрефенең язылышы.	1. Ю, ю хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Ю, ю хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Балаларны Р.Миңнуллин ижаты белән таныштыруны дәвам итү. Сүзләргә анализ ясау: юл, юкә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 52-54 битләр.
	3	Е, е һәм Ё, ё хәрефләре,	1. Е, е һәм Ё, ё хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр

		<i>аларның хәрефләр кассасында урыны. Е, е һәм Ё, ё хәрефләренең язылышы.</i>	2. Е, е һәм Ё, ё хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Ике авазны бер хәреф белән билгеләү ысулын ныгыту. Сүзләргә анализ ясау: елан, каен, тиен, саескан, киёмнәр, театр, вертолёт, самолёт.	әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 55-61 битләр.
	4	Яңа сүзләр ясау ысулын үзләштерү.	1. Ижек төзү һәм уку күнекмәсен формалаштыру. 2. Яңа сүзләр ясау ысулын үзләштерү. 3. Сузык авазларга карап, тартык авазларның нечкәлеген, калынлыгын билгеләү принцибын кабатлау.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 62-65 битләр.

Танып белү үсеше
Башлангыч математик күзаллау формалаштыру

Ай	Атна	Занятия саны	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	1 2	1 – 5 саннары. Кабатлау.	1. 1-5 саннарын кабатлау (язылышы, төзелеше). 2. Тәртип санын ныгыту.	Татар халык уены “Бер, ике, өч..”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 125 бит.
	2	1 2	1 – 5 саннары. Кабатлау.	1. Әйберләргә чагыштыруны ныгыту, =, >, < билгеләрен искә төшерү. 2. <i>Иртәрәк, соңрак</i> сүзләренең мәгънәләрен аңлату. 3. <i>Бөтен</i> һәм <i>өлеш</i> төшенчәсен аңлату.	Бармак уены “Безнең бармаклар”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 128 бит.
	3	1 2	“6 саны. 6 цифры”	1. 6 санының килеп чыгуы һәм төзелеше белән таныштыру. 2. <i>Бөтен</i> һәм <i>өлеш</i> төшенчәсен ныгыту.	Хәрәкәтле уен “Агачлар”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 133 бит.
	4	1 2	“6 саны. 6 цифры”	1. Геометрик фигуралар турында белемнәрен ныгыту, күппочмак белән таныштыру. 2. 6 санын, төзелешен ныгыту, <i>бөтен</i> һәм <i>өлеш</i>	Хәрәкәтле уен “Агачлар”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька,

				сүзлэренен мәгънэлэрен искә төшерү.		137 бит.
Октябрь	1	1 2	“Озынрак. Кыскарак”	1. Озынрак, кыскарак сүзлэренен мәгънэлэрен ныгыту. 2. Бөтен һәм өлеш арасындагы бәйләнешне табу. 3. 1-6 саннары турында белемнэрен ныгыту.	Бармак уены “Бу бармак...”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 140 бит.
	2	1 2	“Озынлыкны үлчибез”	1. Үлчәу берәмлеге белән эшләүне ныгыту. 2. 6 саны эчендә санауны кабатлау. 3. Озынлыкны үлчәргә өйрәтү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 143 бит.
	3	1 2	“Озынлыкны үлчибез”	1. Үлчәу берәмлеге белән эшләүне ныгыту. 2. сантиметр һәм метр - үлчәу берәмлеге белән таныштыру 3. 6 саны эчендә санауны кабатлау.	Хәрәкәтле уен “Камка түти”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 147 бит.
	4	1 2	“Озынлыкны үлчибез”	1. Линейка белән үлчәргә өйрәтү. 2. Мәсьәләнең шарты һәм соравы белән таныштыру.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 150 бит.
Ноябрь	1	1 2	“7 саны. 7цифры”	1. 7 санының килеп чыгуы һәм төзелеше белән таныштыру. 2. 6 санының килеп чыгуын кабатлау. 3. Күппочмак турында белемнэрен ныгыту.	7 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 154 бит.
	2	1 2	“7 саны. 7цифры”	1. 7 саны эчендә санауны ныгыту. 2. Саннар кисемтәсен кабатлау. 3. Әйберләр төркемнэрен чагыштыру.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 160 бит.
	3	1 2	“7 саны. 7цифры”	1. 7 саны турында алынган белемнэрен ныгыту. 2. Тирә - юньдә ориентлашу алымнарыш ныгыту. 3. Саннар кисемтәсе турында белемнэрен ныгыту.	7 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 164 бит.
	4	1 2	“Авыррак, жиңелрәк. Массаны чагыштыру”	1. Әйберләрне массасы буенча чагыштыру. 2. Кушу, алу турында белемнэрен ныгыту. 3. 7 саны турында алынган белемнэрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 168 бит.
Декабрь	1	1	“Массаны үлчәү”	1. Массаны үлчәргә өйрәтү; 1 кг. турында аңлату.	Хәрәкәтле уен	Л.Г.Петерсон,

		2		2. <i>Кушу, алу, өлөш, бербөтөн</i> турында алынган белемнөрөн ныгыту.	“Куянкай”	Раз-ступенька, два-ступенька, 171 бит.
	2	1 2	“Массаны үлчәү”	1. Массаны үлчәү турында алган белемнөрөн ныгыту. 2. Геометрик фигураларны кабатлау. 3. Рәсемнәр буенча мәсьәлә төзөргә өйрәтүгә давам иту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 175 бит.
	3	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. 8 санының килеп чыгуы, 8 цифры белән таныштыру. 2. 7 санын кабатлау, ныгыту; 3. 7 эчендә санау; <i>өлөш, бөтөн</i> сүзләрөнөң мәгънәсен ныгыту.	8 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 179 бит.
	4	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. 8 санының килеп чыгуы, 8 цифры белән таныштыру. 2. 7 санын кабатлау, ныгыту. 3. 7 эчендә санау; <i>өлөш, бөтөн</i> сүзләрөнөң мәгънәсен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 179 бит.
Январь	1	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. 8 саны эчендә эшләүгә камилләштерү. 2. Озынлыкны һәм массаны үлчәүгә ныгыту. 3. Санлы кисемтә белән эшләүгә күнектөрү.	8 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 183 бит.
	2	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. Парлап санауны кабатлау. 2. 8 саны эчендә эшләүгә ныгыту. 3. Санлы кисемтә белән эшләүгә үстөрү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 187 бит.
	3	1 2	“Күләм. Күләмне чагыштыру.”	1. Күләм турында балаларга башлангыч белем бирү. Күләмне үлчәү алымын күрсәтү, аңлату, ныгыту. 2. 8 эчендә эшләүгә үстөрү. 3. <i>Бөтөн</i> һәм <i>өлөшләр</i> арасындагы бәйләнеш турында белемнөрөн камилләштерү.	Хәрәкәтле уен “Елга”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 192 бит.
Февраль	1	1 2	“Күләмне үлчәү”	1. Берәмлек ярдәмендә күләмне үлчәү турында кузгаллауларын формалаштыру; 2. <i>Алу-кушу, бөтөн-өлөш</i> не чагыштыру, санау; мәгънәләрөн ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 196 бит.
	2	1 2	“9 саны. 9 цифры”	1. 9 санының килеп чыгуы һәм 9 цифры белән таныштыру.	9 саны турында табышмак	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька,

				2. Фигураларның охшашлыгы һәм аерымлылыгы турында белемнәрен ныгыту. 3. Санлы кисемтәдә эшләүне камилләштерү.		два-ступенька, 200 бит.
	3	1 2	“9 саны. 9 цифры”	1. Сәгать белән таныштыру, <i>вакыт</i> төшенчәсен аңлату. 2. 9 саны, 9 цифры турында белемнәрен ныгыту. 3. <i>Өлеш</i> һәм <i>бөтеннең</i> бәйләнеше кабатлау.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 204 бит.
	4	1 2	“9 саны. 9 цифры”	1. 9 санының ничек килеп чыгуы турында белемнәрен үстерү. 2. Парлаштыру, кушу, алу, санлы кисемтәләр турында белемнәрен камилләштерү.	9 саны турында табышмак	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 208 бит.
Март	1	1 2	“Мәйдан. Мәйданны үлчәү”	1. Фигураның мәйданы турында күзаллауларын 9 саны, 9 цифры турында ныгыту. 2. <i>Өлеш</i> һәм <i>бөтеннең</i> бәйләнеше формалаштыру. 3. Тәртип санын ныгыту; мәсьәлә чишәргә өйрәтүне дәвам итү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 212 бит.
	2	1 2	“Мәйданны үлчәү”	1. См. белән таныштыру. 2. 9 саны эчендә санауны ныгыту. 3. Кушу һәм алу алымнарын кабатлау.	Хәрәкәтле уен “Яр-су”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 217 бит.
	3	1 2	“0 саны. 0 цифры”	1. 0 саны һәм цифры белән таныштыру. 2. 9 саны эчендә санауны ныгыту. 3. Саннар кисемтәсе турында алган белемнәрен үстерү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 220 битләр.
	4	1 2	“0 саны. 0 цифры”	1. 0 саны һәм цифры турында алган белемнәрен ныгыту. 2. Саннар тигезлегеннән рәсемгә күчәргә күнектерү.	Арифметик табышмак “Без, без, без идек..”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 225 бит.
Апрель	1	1 2	“10 саны”	1. 10 саны турында күзаллауларын формалаштыру. 2. <i>Бер бөтен</i> һәм <i>өлешләр</i> турында алган белемнәрен үстерү. 3. Өчпочмак, дүртпочмакны танырга өйрәтү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 229 бит.
	2	1	“Шар. Куб.	1. Әйләнә - тирәдә шар, куб, параллелепипед	Татар халык	Л.Г.Петерсон,

		2	<i>Параллелепипед</i>	формадагы эйберлэрне табарга күнөктөрү. 2. 10 саны эчендө санауны ныгыту. Кушу, алу алымнарын кабатлау.	уены “Түгэрэк алан”	Раз-ступенька, два-ступенька, 233 бит.
	3	1 2	<i>“Пирамида. Конус. Цилиндр”</i>	1. Эйлэнэ-тирэдэ пирамида, конус, цилиндр формасындагы эйберлэрне табарга өйрөтү. 2. Саннар кисемтэсе турында белемнэрен үстөрү. 3. Кушу-алу алымнарын ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 237 бит.
	4	1 2	<i>“Символлар”</i>	1. Балаларны символлар белэн таныштыру. 2. План буенча ориентлашырга өйрөтү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 242 бит.
Май	1	1 2	<i>“Математика иленэ саяхат”</i>	1. Эйберлэрнең үзлеклэре, сыйфатлары турында белемнэрен ныгыту. 2. Кушу, алу, өлөш, бөтөн арасындагы бэйлэнешлэрне ачыклау. 3. 0 - 9 саннарын, цифрларын, тәртип санын ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 246 бит.
	2	1 2	<i>“Озакламый мәктәпкә”</i>	1. Саннарны чагыштыру. 10 эчендө кушу, алу. 2. Символлар турында белемнэрен ныгыту. 3. Санлы кисемтэдә эшлэүне камилләштерү.	Арифметик табышмак “Без, без, без идек..”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 249 бит.
	3	1 2	<i>Үткәннәрне кабатлау.</i>	1. Балаларның алган белемнэрен ныгыту. 2. Мисаллар эшлэүне камилләштерү. 3. Геометрик фигуралар турында белемнэрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька,
	4	1 2	<i>Үткәннәрне кабатлау.</i>	1. Балаларның алган белемнэрен ныгыту. 2. Мисаллар эшлэүне, мәсьәлэләр чишүне камилләштерү. 3. Геометрик фигуралар турында белемнэрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька,

**Рәсем ясау
Нәфис эстетик үсеш**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	<i>“Менә ждй дә үтөп китте”</i>	1. Ждйге тәэсирләрне рәсемдә күрсәтергә өйрәтү. 2. Карандашлар белән эшләнүне ныгыту. 3. Композиция төзү дәрәжәләрен ачыклау.	Ш.Гәлиев, “Тәмле ждй” (шигырь уку).	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 18 бит.
		<i>“Миләш ботаклары вазада”</i>	1. Натюрморт белән таныштыру. 2. Натюрморт ясаганда әйберне дәрәс урнаштырырга өйрәтү. 3. Үз рәсемнәрен тулырак ясарга һәм үзенчәлекле сыйфатларын күрсәтә белергә күнектерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 23 бит.
	2	<i>“Көзге агачлар”</i>	1. Агачлар ясау алымнарын ныгыту. 2. Карандашлар белән эшләнүне ныгыту.. 3. Композиция һәм ритмны төемлауны үстерү.	Бакчабыз агачларын карау.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 38 бит.
		<i>“Декоратив рәсем”</i>	1. Шакмак эченә декоратив бизәкләр белән бизәргә өйрәтү. 2. Пумала белән эшләнүне ныгыту. 3. Төсләрне тою хисләрен тәрбияләү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 143 бит.
	3	<i>“Хыялый чәчәкләр”</i>	1. Әкият буенча хыялый чәчәкләр ясауга кызыксыну уяту. 2. Ижади сәләтләрен үстерү. 3. Чәчәк тажларын үзгәртү алымнарына өйрәтү. 4. Сөйләм телен баепу		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 54 бит.
		<i>“Цирктагы хайваннар”</i>	1. Балаларда цирк хайваннары ясауга кызыксыну уяту. 2. Хайваннарның тышкы кыяфәтләрен ясауны күнектерү. 3. Мөстәкыйль рәвештә сәнгать алымнарын күрсәтә белергә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 93 бит.

	4	“Натюрморт” (песоктан яки мантый ярмасыннан картина)	1. Сэнгать музейе турында белемнәрен ныгыту. 2. Песоктан картина ясау алымына өйрәтү. 3. Рәсем сэнгатенәң төрләре белән таныштыруны дәвам итү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 141 бит.
		“Татар милли бизәкләре”	1.Татар халкының милли бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 2. Пумала белән төрлечә басым ясап бизәкләү алымнарын ныгыту.. 3. Композиция һәм ритмны төемлауны үстерү.	Татар милли бизәкләре алып керү (үрнәкләр).	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 65 бит.
Октябрь		“Курчак милли киемдә”	1. Кеше фигурасын ясауны ныгыту. 2. Татар халык милли киемнәре турында белемнәрен ныгыту. 3. Гади һәм төсле карандашлар белән эшләүне күнектерү. 4. Татар халкына хөрмәт, эстетик матурлыкны тою хисләре тәрбияләү.	Милли киемнәр алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 54 бит.
	1	“Көзге табигать”	1. Көз билгеләрен күрсәтә белергә өйрәтү. 2. Эшләү алымнарын ныгыту. 3. Эшнә планлаштыра белү күнекмәләрен үстерү.	Шәһәрбез табигате сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 152 бит.
	2	“Көзге каен”	1. Табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү 2. Төс төемлауны үстерү. 3. Каен агачының характерлы үзенчәлекләре турында белемнәрен ныгыту.	Бакчабыз каеннарын карау.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 29 бит.
		“Бөдрәләр”	1. Кәгазь битен сабак, бормалар һәм таныш булмаган элементлар белән бизәргә өйрәтү. 2. Бизәкләрне дөрес урнаштырырга өйрәтү. 3. Үзләренең эшләренә бәя бирү күнекмәләрен формалаштыру.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 152 бит
		“Табигать күренеше төшерелгән	1. Сэнгать музейе турында балаларның белемнәрен ныгыту. 2. Табигать күренешеләрен (пейзаж) сурәтләүчеләр	Шәһәрбез табигате сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми,

	3	картина” (пейзаж)	рәссамнар белән таныштыру. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		82 бит.
		“Эзләр калдырабыз”	1. Экспериментлау өчен уңай шартлар булдыру. 2. Яңа эш алымнары белән таныштыру. 3. Балаларның хыялый сәләтләрен арттыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 267 бит.
	4	“Кичке шәһәр”	1. Кичке шәһәрне рәсемдә күрсәтә белергә өйрәтү. 2. Матурлыкка соклану хисләре тәрбияләү. 3. Композиция төзүне күнектерү.	Шәһәрбез урамнары сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 151 бит.
		“Минем яраткан уенчыгым”	1. Яраткан уенчыклары турында искә төшереп ясауны күнектерү. 2. Гәүдә өлешләрен дөрес ясауны ныгыту. 3. Чисталык, пөһтәлек тәрбияләү. 4. Балаларның фикер йөртү сәләтләрен үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 147 бит.
Ноябрь	1	“Городец бизәкләре”	1. Городец бизәкләре белән таныштыру. 2. Бизәкләрне урнаштыру тәртибен ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 157 бит.
“Без ничек шөгыйльләнәбез”		1. Балалар бакчасында шөгыйльләнүне, әйләнә-тирә турында күзаллауларын рәсемдә сурәтләргә өйрәтү. 2. Ижади сәләтләрен үстерү. 3. Үзләренең эшләренә бәя бирү күнекмәләрен формалаштыру.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 157 бит.	
	2	“Бүлмә гөлләре”	1. Бүлмә гөлләре турында белемнәрен ныгыту. 2. Гөлләрне сурәтләргә өйрәтү. 3. Кул чуклары хәрәкәтләрен үстерү. 4. Гөлләрнең характерлы үзенчәлекләрен күрергә өйрәтү.	Бүлмәбездәге гөлләрне күзәтү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 156 бит.
		Шәһәрдә байрам	1. Рәсемдә өйләрнең төрле икәнен, шәһәрнең байрамчә бизәлүен күрсәтергә өйрәтү. 2. Балаларның эстетик күзаллауларын үстерү.	Шәһәрбез байраме сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Комарова, Занятия по изобразительной

			3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.		деятельности в д/с, 155 бит.
3	“Кыз белән малай биш”	1. Кеше гәүдәсе, аның әгъзалары белән таныштыруны давам итү. 2. Тән әгъзаларын дәрәс пропорциядә ясарга өйрәтү. 3. Кеше гәүдәсен хәрәкәт вакытында ясауны күнектерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 161 бит.	
	“Карга оча””	1. Кошның тышкы кыяфәте, гәүдә төзелеше турында күзаллауларын үстерү. 2. Кошларның үзенчәлекле сыйфатларын күрсәтә белү күнекмәләрен ныгыту. 3. Кошның гәүдәсен хәрәкәт вакытында (очуын) ясауны күнектерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 51 бит.	
	“Чыпчык “	1. Кошның тышкы кыяфәте, гәүдә төзелеше турында күзаллауларын үстерү. 2. Кошларның үзенчәлекле сыйфатларын күрсәтә белү күнекмәләрен ныгыту. 3. Балаларны карандашлар белән штрихларга өйрәтү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 46 бит.	
4	“Тәрәзәдә кичке утлар” (коллектив эш)	1. Коллектив композиция төзүгә кызыксыну уяту. 2. Рәсемләү, бизәкләү алымнарын ныгыту. 3. Төсләрне сиземләү, пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.	Кичен урамны күзәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 333 бит.	
Декабрь	1	“Кышкы чәчәкләр”	1. Гжель бизәкләргә белән таныштыру. 2. Бизәкләрне урнаштыру тәртибен ныгыту. 3.Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 436 бит.
		“Бизәлгән ат” (дымка уенчыгы)	1. Дымка бизәкләргә белән таныштыру. 2. Бизәкләрне урнаштыру тәртибен ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 74 бит.
		“Гөлчәчәккә читек бизибез”	1. Читек тегү һәм тире мозаикасы элементлары белән таныштыруны давам итү. 2. Композиция төзү алымнарын ныгыту.	Читекләр алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной

	2		3.Халык осталары эсэрлэренэ карата хөрмэт тәрбияләү.		деятельности, 74 бит.
		“Әкияти кош”	1. Әкияттәге образларны искә төшереп рәсемләүне өйрәтү. 2. Карандашлар белән эшләүне ныгыту. 3. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 160 бит.
	3	“Жиңел машина”	1. Жиңел машинаның төзелеше турындагы белемнәрен ныгыту. 2. Гади карандаш белән эшләү алымнарын үстерү. 3. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү.	Урамдагы машиналарны күзәтү.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 98 бит.
		“Агачларны бәс сырды”	1. Кышкы табигатьне сурәтләргә өйрәтү. 2. Агачларның төзелешен дәрәс рәсемләүләрен ныгыту. 3. Матурлыкны күрә белү, соклану хисләре тәрбияләү. 4. Агачларның характерлы үзенчәлекләре турында белемнәрен үстерү.	Мәйданчыктагы агачларны күзәтү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 168 бит.
	4	“Яшәгән ди әби белән бабай”	1. Олы кешеләрнең портретын ясарга өйрәтү. 2. Йөз чалымнарының үзенчәлекләрен күрсәтә белүләрен күнектерү. 3. Карандашларга төрлечә басым ясау алымнарын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 114 бит.
		“Минем яраткан әкият”	1. Әкият геройларының образларын сурәтләргә өйрәтү. 2. Композиция төзү алымнарын ныгыту. 3. Төсләрне кушып эшли белү күнекмәләрен үстерү.	Әкият рәсемнәре алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 111 бит.
Январь	1	“Яңа елда әйлән-бәйлән”	1. Яңа ел бәйрәме турында кичерешләрен уртаклашу. 2. Бәйрәмне сурәтләүгә кызыксыну уяту. 3. Матурлыкны күрә белүләренә ирешү. 4. Кешенең хәрәкәтләнгәннен ясарга өйрәтүне дәвам итү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 426 бит.
		“Нинди өйдә яшисең килә, шуны яса”	1. Өй төзелеше һәм архитектура элементлары турында күзаллауларын үстерү. 2. Матурлыкны күрә белүне тәрбияләү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной

			3. Карандашларга төрлечә басым ясау алымнарын үстерү.		деятельности в д/с, 93 бит.
	2	“Кар кызы”	1. Әкияттән таныш күренешне сурәтләргә өйрәтү. 2. Кар кызының сылу гәүдәсенә соклану хисләре тәрбияләү. 3. Салкын төсләр турындагы күзаллауларын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 115 бит
		“Теремкәй”	1. Элеккеге агач төзелешләр, аларның бизәкләре турындагы күзаллауларын формалаштыру. 2. Өй бизәкләү алымнарын ныгыту. 3. Штрихлау күнекмәләрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 123 бит
	3	“Кышкы бизәкләр”	1. Декоратив элементларны кулланырга күнектерү. 2. Пумаланың очы белән эшләү техникасын камилләштерү. 3. Челтәр үрү стилистикасын кулланып кышкы бизәкләр ясарга өйрәтү. 4. Матурлыкны күрә белү, соклану хисләре тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 497 бит
		“Теләгән машинаңны яса”	1. Машина төрләре турында белемнәрен ныгыту. 2. Карандашлар белән эшләүне күнектерү. 3. Машинаның өлешләрен ясарга өйрәтү. 4. Кәгазь битендә рәсемне дөрес урнаштыруларын күнектерү.	Урамдагы машиналарны күзәтү.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 102 бит.
Февраль	1	“Хохлома бизәкләре”	1. Хохлома бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 2. Пумаланың очы белән эшләү техникасын камилләштерү. 3. Балаларда матурлыкны тою хисләре тәрбияләү. 4. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 170 бит.
		“Казлар-аккошлар”	1. Таныш булган әкияттәге сюжетларны ясарга өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дөрес урнаштыруларын күнектерү. 3. Балаларның хыялый сәләтләрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с,

					112 бит.
	2	“Тавд кошы” (жар-птица) 1. Таныш экиятлэргэ кызыксыну уяту. 2. Кошларның гәүдә төзелешлэрен, зур койрыгын сурәтлэргә өйрәтү. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.			Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 119 бит.
	2	“Экият сарае” 1. Архитектура өлешлэре белән аерылып торучы экият сараен сурәтләү күнекмәлэрен үстерү. 2. Декоратив бизәкләү алымнарын үстерү. 3. Пумаланы яны белән басып ясауны ныгыту.			Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 125 бит.
	3	“Кыш үтөп бара” 1. Кышкы табигатьтәгә үзгәрешләрне сурәтләрне белергә өйрәтү. 2. Буяулар, пумаланың очы белән эшләүне ныгыту. 3. Кәгазь битендә рәсемне дөрес урнаштыруларын күнектерү. 4. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.	Майданчыктагы үзгәрешләрне күзәтү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 172 бит.
	3	“Мин әтием белән” 1. Балаларны портрет жанры белән таныштыру. 2. Портрет ясау алымнарына өйрәтү. 3. Кешенең тышкы кыяфәтен, холкын, кәефен күрсәтә белергә өйрәтү. 3. Портрет ясауга кызыксыну уяту.			Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 631 бит.
		“Без әни белән елмаябыз” 1. Балаларны портрет жанры белән таныштыруны давам итү. 2. Парлы портрет ясарга өйрәтүне ныгыту. 3. Кешенең тышкы кыяфәтен, холкын, кәефен күрсәтә белергә өйрәтү.			Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 657 бит.
	4	“Минем яраткан экият” 1. Таныш экиятләрне искә төшереп сюжет сайларга өйрәтү. 2. Буяулар, пумаланың очы белән эшләүне ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.	Майданчыктагы үзгәрешләрне күзәтү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 128 бит.

Март	1	“Кошлар” (городец бизәкләре)	1.Бизәкләр белән таныштыруны дәвам итү. 2. Әкияти кошлар ясарга өйрәтү. 3. Декоратив сәнгатькә, төрле милләт халкының культу­расына кызыксыну уяту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 784 бит.
		“Язгы болытлар”	1. Язгы табигатьне сурәт­ләр­гә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын кү­нек­терү. 3. Салкын төсләр ту­рында белемнәрен ныгыту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 722 бит.
	2	“Графика белән танышыбыз”	1. Балаларны сәнгать жанры – графика белән таныштыру. 2. Штрих­лау кү­нек­мә­ләр­ен үстерү. 3. Рәссамнар һәм аларның ижад­ла­ры ту­рындагы кү­зал­лауларын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 131 бит.
		“Кем буласың килә?”	1. Кеше гәүдәсен ясау кү­нек­мә­ләр­ен үстерү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын кү­нек­терү. 3. Үз­ләр­е сайлаган образны тас­ви­р­лау­ла­рына ирешү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 178 бит.
	3	“Безнең уен почмагы”	1. Балаларның күргәннәрен рәсемгә төшерергә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә ориент­ла­шуны ныгыту. 3. Үз эш­ләр­енә бәя бирү кү­нек­мә­ләр­ен үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 175 бит.
		“Тәлинка бизибез” (татар халык бизәге)	1. Татар халык бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 2. Композиция төзи, төсләрне куллана белергә кү­нек­терү. 3. Декоратив элементларны куллана белү­ләр­ен камил­ләш­терү.	Татар милли бизәкләре алып керү (үр­нәк­ләр)	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 56 бит.
		“Су кызы су асты патшалыгында”	1.Таныш булган әкият­тә­гә сюжетларны сурәт­ләр­гә кызыксыну уяту. 2. Әкият геройларын ясарга өйрәтү. 3. Хыял­ый образларны тудыру ысул­ла­ры белән таныштыру. 4. Ижади сә­ләт­ләр­ен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 598 бит.

	4	“Чуар попугайлар” (коллектив эш)	1. Коллектив эшкә кызыксыну уяту. 2. Попугайларның төзелешен, хәрәкәтләрән дәрәс сурәтләргә өйрәтү. 3. Табигатьне өйрәнүгә һәм алган белемнәрән ижади сәнгатьтә куллана белүләрәнә кызыксыну тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 569 бит.
Апрель	1	“Ябалак”	1. Ябалак кошы турында белемнәрән ныгыту. 2. Ябалак кошын, аның гәүдә төзелешен дәрәс ясауны камилләштерү. 3. Карандашны төрле басым белән эшләүне күнектерү. 4. Ябалакның характерлы үзенчәлекләре турында белемнәрән үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 138 бит.
		“Таныш түгел планета”	1. Галәмгә (космоска) кызыксыну уяту. 2. Рәсемләү алымнарын ныгыту. 3. (Мәк.әзер.төр.) Балаларның хыялый сәләтләрән үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 835 бит
	2	“Хохлома кашыклары”	1. Хохлома бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 2. Бизәкләргә яңа элементлар кертү. 3. Төсләрне сайлау күнекмәләрән үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 153 бит.
		“Матур чәчәкләр”	1. Чәчәк ясау күнекмәләрән үстерү. 2. Композиция төзи, төсләрне куллана белергә күнектерү. 3. Төрле юнәлештә штрихлау күнекмәләрән формалаштыру.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 140 бит.
	3	“Субботник”	1. Рәсемдә кешеләрнең хезмәтен сурәтләргә өйрәтү. 2. Кеше гәүдәсен ясау алымнарын ныгыту. 3. Гади карандашларны куллану күнекмәләрән үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 189 бит.
		“Керне баласы белән чырышылыкта”	1. Кerpеләрнең тормышын сурәтләргә өйрәтү. 2. Пропорцияне сакларга, штрихларга күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрән үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с,

					136 бит.
	4	“Алсуның алъяпкычы”	1. Симметрик бизәкләр белән рәсемне тулыландырырга өйрәтү. 2. Композиция төзи, төсләрне куллана белергә күнектерү. 3. Трафарет кулланып басып ясау ысулын ныгыту.	Алъяпкыч, татар мили бизәкләре (үрнәкләр) алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 73 бит.
		“Минем яраткан әкият героем”	1. Яраткан әкиятләрен искә төшерү. 2. Әкиятләр буенча рәсемнәр ясауга кызыксыну уяту. 3. Геройларның үзенчәлекле якларын сурәтләргә өйрәтү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 180 бит.
Май	1	“Минем яраткан аюым” (натурадан ясау)	1. Натурага карап ясауны дәвам итү. 2. Эскиз - эшләү этаплары белән таныштыру. 3. Сурәткә карата үзенең карашыңны белдерүне камилләштерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 845 бит.
		“Ямьле яз”	1. Табигатьтәге үзгәрешләрне күрә белергә өйрәтү. 2. Матурлыкны тою хисләре тәрбияләү. 3. Төсләрне кушу күнекмәләрен үстерү.	Шәһәрбез табигате сурәтләнгән рәсемнәр алып керү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 188 бит.
	2	“Сиреньнар чәчәк ата”	1. Сирень ботагын сурәтләргә өйрәтү. 2. Матурлыкны тою хисләре тәрбияләү. 3. (Мәк.әзер.төр.) Сурәткә карата үзенең карашыңны белдерүне камилләштерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 168 бит.
		“Язгы яшен”	1. Язгы табигатьне сурәтләргә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дөрес урнаштыруларын күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фидерли белү сәләтләрен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 955 бит.
		“Вазада язгы чәчәкләр”	1. Табигатьтәге үзгәрешләрне күрә белергә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дөрес урнаштыруларын күнектерү.	Татар милли бизәләше белән таныштыру	Комарова, Занятия по изобразительной

	3		3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.		деятельности в д/с, 186 бит.
		“Бәйрәм салюты”	1. Тынычлык, дуслык, шатлык, бәхет хисләрен күрсәтә белә торган композиция төзәргә өйрәтү. 2. Мамык таякчыклары, пумала очы һ.б. төрле ысулларны куллануларын камилләштерү. 3. Ритм, төс һәм декоратив композиция төзү сәләтен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 942 бит
	4	“Бабайга түбәтәй бизибез”	1. Түбәтәй бизәү элементлары белән таныштыруны давам итү. 2. Композиция төзү алымнарын ныгыту. 3. Халык осталары эсәрләренә карата хөрмәт, соклану хисләре тәрбияләү.	Түбәтәй, татар милли бизәкләре (үрнәкләр) алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 72 бит.
		“Вазада язгы чәчәкләр”	1. Табигатьгә үзгәрешләренә күрә белергә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дөрес урнаштыруларын күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 186 бит.

Танып белү үсеше
Танып белү – фәнни тикшерү һәм конструкцияләү эшчәнлеген үстерү

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлегә	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	“Өйләр”	1.Төзү детальләренә исемнәрен искә төшерү. 2.Аралашу күнегүен үстерү. 3.Биналарны берничә шарт буенча төзәргә өйрәтү.	Татар авылы белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 76 бит
	2	“Шәһәрнең сату	1.Төзү материалларыннан шәһәр урамнары төзәргә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет,

		урамнары”	2.Тирэ-юньдэ ориентлашу сэлэтен үстерү. 3. Коллектив белән эшлэргә күнектерү, үзләренәң тәкъдимнәрен әйтә белергә өйрәтү.		102 бит
	3	“Шәһәр биналары”	1. Кәгазьне дәрәс өлешләргә бүләрә. 2. Бөкләп яңа конструкцияләр ясарга өйрәтү. 3. Пөхтәлек, түземлек, теләгәнәң ирешергә өйрәтү.	Шәһәрәбез белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 76 бит
	4	“Кафега картина”	1. Бөкләп ясау алымын ныгыту. 2. Кәгазьне дәрәс өлешләргә бүләрә өйрәтү. 3. Кайчы белән эшләнүне ныгыту.	Рәсемнәр күрсәтү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 130 бит
Октябрь	1	“Конус әйләндерәбез”	1.Балаларны “күләмле скульптура”техникасы белән таныштыру кәгазьдән конус ясарга өйрәтү 2. Аерым төзелеш кисәкләрәң күләме буенча чагыштыру осталыгын формалаштыру. 3.Конструкцияләү күнегүен эшләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 190 бит
	2	“Самолетлар”	1.Үзләренәң уйлары буенча гади схемалар конструкция башкарырга. 2. Үрнәк башкарырга өйрәтү. Конструкцияләү күнегүен эшләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 502 бит
	3	“Ваза җиләк-җимешләр белән”	1. Почмакларны бер-берсенә китереп тигез итеп бөкләргә өйрәтү. 2. Кул эшенә кызыксыну уяту.	Ваза җиләк – җимешләр белән карау	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7 лет 43 бит.
	4	“Яраткан әкият геройларыбыз”	1. Яраткан әкият геройларын ясый белергә өйрәтү. 2. Бөкләү алымнарын ныгыту. 3. Сүрәтне сәнгатьле итеп ясарга ирешү.	Рәсемнәр карау	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 267 бит
Ноябрь	1	“Батискаф”	1. Балалар алдында проблемалы мәсьәләләр куерга. 2. Күзаллауларын, ижат һәм сәләтлекне үстерү. 3. Конструктив тәҗрибәне үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 559 бит
	2	“Узышабыз”	1.Төзелеш материалларыннан машиналар төзәргә өйрәтү. 2. Кул хәрәкәтләрен ныгыту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 704 бит
	3	“Борынгы кешеләрнең уенчыклары”	1.Табигать әйберләреннән уенчыклар ясарга өйрәтү. 2. Алынган белемнәрен ныгыту. 3.Формаларын дәрәс күрсәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 759 бит
	4	“Самолетлар	1.Шаблон ярдәмендә эшләрә өйрәтү.	Рәсемнәр карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие

		очалар”	2. Бөкләү алымнарын ныгыту. 3. Жәенке материалдан күләмле формалар ясарга өйрәтү.		занятия для детей 6-7 лет, 884 бит
Декабрь	1	“Кар төереннән төяк эш”	1.Кардан конструкцияләп булуны күрсәтү. 2.Кар төереннән скульптурылар ясарга өйрәтү. 3.Эшләгән эштән сөенеч тойгысы булдыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 387 бит
	2	“Аждаһа”	1. Балаларда коллектив эшкә кызыксыну уяту. 2. Бер-берсе белән киңәшеп эшләүләренә ирешү. 3. Ритм, темп буенча бер берсе белән уртаклашырга өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 432 бит
	3	“Яңа өйләр безнең урамда”	1.Кирәкле төсләр кулланып өйләр кисәргә өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен басту. 3. Сүрәтле фикерләү сәләтен үстерү.		Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 87 бит.
	4	“Фонариклар”	1. Өйрәнгән алымнарын ныгыту. 2. Төсләрне туры китерергә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 332 бит.
Январь	1	“Кар бөртекләре”	1. Оригами ярдәмендә кар бөртекләре ясарга өйрәтү. 2. Кул эшенә кызыксыну уяту.	Кар бөртекләре рәсемнәре карау	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 472 бит.
	2	“Тикшерү станциясе”	1.Төзелеш материалларыннан объектлар ясарга өйрәтү. 2.Башлаган эшне ахырынача житкерүләренә ирешү. 3. Коллектив белән эшләүне күнектерү: эшне бүлешергә, уртаклашырга.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 502 бит
	3	“Кисеп, яраткан уенчыгыңны ябыштыр”	1. Кәгазьне тигез өлешләрگә бөкләп контур буенча кисәргә өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен басту. 3. Сүрәтле фикерләү сәләтен үстерү.		Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 64 бит.
	4	“Көн һәм төн”	1. Балаларны контрастный композицияләр төзәргә өйрәтү. 2.Балаларга экспериментлау өчен уңай шартлар тудыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 368 бит.
Февраль	1	“Жилкәнле	1.Төзелеш материалларыннан рәсемгә карап		Л.А.Парамонова, Развивающие

		судно” (парусник)	эйберлэрнең модельләрэн ясарга өйрәтү. 2. Мөстәкыйль рәвештә эшләгән эшләрگә бәя бирергә өйрәтү.		занятия для детей 5-6 лет, 529 бит
	2	“Элеккеге биналар”	1.Төзелеш материалларыннан үрнәк буенча төзәргә өйрәтү. 2.Элеккеге биналар турында белемнәрэн арттыру. 3. Коллективта дус эшли белүләренә ирешү.	Шәһәрбез белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 592бит
		“Машиналарга гараж”	1. Үзләренң уйлары буенча гади конструкциялар башкарырга өйрәтү. 2. Балаларда кызыксыну уяту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 91 бит
		“Яңа өйләр безнең урамда”	1.Кирәкле төсләр кулланып өйләр кисәргә өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен басту. 3. Сүрәтле фикирләү сәләтен үстерү.		Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 87 бит.
Март	1	“Үзгәртеп ясийбыз”	1. Легодан төрле биналар, өйләр төзүне ныгыту. 2. Коллективта эшли белүләрен булдыру. 3. Эш тәҗрибәсен арттыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 650 бит
	2	“Табышмак”	1.Башлаган эшнә ахырынача җиткерүләренә ирешү. 2.Балаларның фикирләү сәләтләрен үстерү. 3. Уйлау, фикирләү сәләтләрен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 688 бит
	3	“Театрга декорациялар”	1.Театр турында белемнәрэн арттыру. 2.Театрга декорациялар ясауга кызыксыну уяту. 3. Булган белемнәрэн ныгыту.	Татар милли бизәлеше белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 451 бит
	4	“Әниләргә бүләк”	1. Балаларга экспериментлау өчен уңай шартлар тудыру. 2. Кул хәрәкәтләрен ныгыту, әниләргә карата ихтирам хисләре тәрбияләү.		1. Балаларга экспериментлау өчен уңай шартлар тудыру. 2. Кул хәрәкәтләрен ныгыту, әниләргә карата ихтирам хисләре тәрбияләү.
Апрель	1	“Борынгы халык уенчыклары”	1.Элеккеге тормыш турында белемнәрэн арттыру. 2.Балаларның фикирләү сәләтләрен үстерү. 3.Табигый матералларны танып белергә өйрәтү.	Татар халык бизәкләре белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 759 бит.
	2	“Аюлар циркы”	1.Геометрик фигуралардан композицияләр уйлап чыгарулары булдыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет,

			3. Фигураларны коллектив сюжетлы композициягә берләштерү.		806 бит.
	3	<i>“Төсле палас”</i>	1.Кәгазьдән үрү ысулы белән таныштыру. 2. Ике төрле төстәге тасмадан палас үрергә өйрәтү, бизәкләр турында күзаллауларын ныгыту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 295 бит.
	4	<i>“Вазыда чәчәкләр”</i>	1.Үзләре уйлап чыгарып чәчәкләр ясауларына ирешү. 2. Алган белемнәрен ныгыту. 3.Төсләрен, формаларын, зурлыкларын дөрес күрсәтә белү.		Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 98 бит.
Май	1	<i>“Сөенче” (сюрприз)</i>	1.Сызым буенча әйберләр ясарга өйрәтү. 2.Сүз буенча дөрес итеп сызарга күнектерү. 3. Кәгазь битендә ориентлашуларына ирешү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 857бит.
	2	<i>“Безнең бүләкләр”</i>	1.Үзләре уйлап чыгарган бүләкләр ясауларына ирешү. 2. Алган белемнәрен ныгыту.	Татар халык бизәкләре белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 917 бит.
		<i>“Песинең өе”</i>	1.С.Я.Маршак әкиятеннән песигә өй тезү. 2. Кул хәрәкәтләрен ныгыту. 3. Кызыксыну уяту.	Рәсемнәр күрсәтү	И.А.Лыкова “Конструирование в детском саду” 106 бит.
		<i>“Шәһәр юлын төзибез”</i>	1. Юл кагыйдәләрен искә төшерү. 2. Фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Кызыксыну тәрбияләү.	Фотолар һәм иллюстрацияләрен карау	И.А.Лыкова “Конструирование в детском саду” 30 бит.

**Нәфис эстетик үсеш
Кул хезмәте (нәфис хезмәт)**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлегә	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	<i>“Шәһәр</i>	1. Кәгазьне дөрес өлешләрگә бүлүгә.	Шәһәрбез	Л.А.Парамонова,

		биналары”	2. Бөкләп яңа конструкцияләр ясарга өйрәтү. 3. Пөхтәлек, түземлек, теләгәнәң ирешергә өйрәтү.	белән таныштыру	Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 76 бит
Октябрь	1	“Карусель, карусель”	1. Түгәрәкне һәм ярымтүгәрәкне конуска әйләндерү белән таныштыруны дәвам итү. 2. Балаларда кызыксыну уяту. 3. Мөстәкыйль рәвештә эшләгән эшләргә бәя бирергә өйрәтү.	Карусель төрлөрә рәсемнәрдә карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 224 бит
Ноябрь	1	“Яраткан әкият геройларыбыз”	1. Яраткан әкият геройларын ясып белергә өйрәтү. 2. Бөкләү алымнарын ныгыту. 3. Сүрәтне сәнгатьле итеп ясарга ирешү.	Татар халык шигыре уку	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 267 бит
Декабрь	1	“Кисеп, яраткан уенчыгыңны ябыштыр”	1. Кәгазьне тигез өлешләргә бөкләп контур буенча кисергә өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен баеп. 3. Сүрәтле фикерләү сәләтен үстерү.	Яраткан уенчыклары турында сөйләшү.	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 64 бит.
Январь	1	“Театр пәрдәсен бизибез”	1. Спектакльгә пәрдә бизәргә кызыксыну уяту. 2. Квадрат битне кара-каршы китереп, почмакларны тигезләп, бизәкләр ясау.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 456 бит.
Февраль	1	“Төсле палас”	1.Кәгазьдән үрү ысулы белән таныштыру. 2. Ике төрле төстәге тасмадан палас үрергә өйрәтү, бизәкләр турында күзаллауларын ныгыту.	Татар халык бизәкләре белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 295 бит.
Март	1	“Башмак сулыкта”	1.Парлы силуэтларны кисергә өйрәтү. 2. Кул эшенә кызыксыну уяту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 676 бит.

Апрель	1	“Яраткан китанның геройлары”	1.Түгэрәкне һәм ярымтүгэрәкне бөкләргә ысулын ныгыту. 2. Яңа образлар уйларга өйрәтү. 3. Сәнгатьлелекне үстерү һәм активлаштыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 235 бит
Май	1	“Самолетлар очалар”	1.Шаблон ярдәмендә эшләргә өйрәтү. 2. Бөкләү алымнарын ныгыту. 3. Жәенке материалдан күләмле формалар ясарга өйрәтү.	Рәсемнәр карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 884 бит

**Нәфис эстетик үсеш
Әвәләү**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	“Кәрзиндәге гөмбәләр”	1. Гади сюжетлы композиция төзәргә өйрәтү. 2. Әвәләү алымнарын ныгыту. 3. Гөмбәләренң тышкы кыяфәтләре турында белемнәрен үстерү, табигатькә карата кызыксыну уяту.	Татар халык табышмагы кертү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 26 бит.
	2	“Искиткеч ракушкалар”	1.Форма, зурлык турында алынган белемнәрен ныгыту. 2.Кызыксыну уяту. 3. Ракушкаларны төрле ысуллар белән бизәргә өйрәтү.	Табигать почмагындагы ракушкаларны карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7лет, 58 бит.
Октябрь	1	“Кафегә матур савытлар”	1. Балаларны матур һәм шул ук вакытта кирәкле әйберләр әвәләргә өйрәтү. 2.Яңа төрле әвәләү алымы белән таныштыру. 3.Эшләнмә формаларын модельләштерергә өйрәтү.	Татар халык бизәкләрен карап узу	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 162 бит.
	2	“Күркә”	1. Балаларны дымка уенчыклары белән таныштыруны дәвам итү. 2. Күркә әвәләргә өйрәтү.	Дымка уенчыклары карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет,

			3.Халык сэнгатенә кызыксыну уяту.		181 бит.
Ноябрь	1	“Тартмадагы бака”	1. Миниатюр әйберләр әвәләргә өйрәтү. 2. Шырпы тартмасына да әйберләр сыйганын күрсәтү. 3. Вак кул чуқларын, кул хәрәкәтләрен үстерү.	Татар халык табышмагы күртү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 240 бит.
	2	“Убырлы килә”	1. Рус – халык геройларын әвәләргә өйрәтү. 2. Үзлектән әвәләү алымнарын куллана белүләренә ирешү. 3. Мөстәкыйльлек тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 278 бит.
Декабрь	1	“Караватлар һәм бишеклар”	1. Шырпы тартмасында оригиналь композицияләр ясарга өйрәтү. 2. Кул хәрәкәтләрен үстерү. 3. Экспериментлау эшенә кызыксыну уяту.	Шигырьләр күртү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 361 бит.
	2	“Искитәрлек сәгатъләр»	1. Әйләнә – тирә турындагы белемнәрен үстерү. 2. Сәгатъләрнең төрләре турында белемнәрен арттыру. 3. Көндәлек кирә әйберләргә кызыксынучанлык теләген булдыру.	Сәгатъләрнең төрләрен карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 399 бит.
Январь	1	“Әкияттәге сарайлар” (коллектив эш)	1. Коллектив композицияләр ясарга кызыксыну уяту, башлаган эшне ахырынача житкерүләренә ирешү. 2. Аерым һәм коллектив эшне оештыру сәләтен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 491бит.
Февраль	1	“Змей Горыныч”	1. Рус халык әкиятендәге геройларны әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. 2.Фантастик образларга кызыксыну уяту, үзенчәлекле якларын күрсәтә белүләренә ирешү.	Татар халык уенын уйнау	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 583 бит.
	2	“Гаҗәеп чәчәк”	1. Рус сэнгате буенча декоратив чәчәкләр әвәләргә өйрәтү, әвәләү алымнарын ныгыту. 2. Ышанычлылыкны, башлап жибәрүчәнлек, мөстәкыйльлекне тәрбияләү.	Төрле чәчәкләр төшкән рәсемнәр карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 623бит.
Март	1	“Кактуслар чәчәк ата”	1. Чәчәк атучы кактусларга кызыксыну уяту. 2.Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү. 3. Пропорция һәм күренеш тойгысын үстерү.	Кактус фотоларын карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 700 бит.

	2	“Сызгыра торган уенчыклар”	1. Сызгыра торган уенчыклар төре һәм уенчыклар ясаучылар һөнәре белән таныштыру. 2. Сэнгатънең бу төренә кызыксыну уяту. 3. Элементларның характерлы үзенчәлекле бизәкләп өлешләрен аныкларга ярдәм итү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 739 бит.
Апрель	1	“Динозаврлар”	1. Коллектив композициялар ясауны ныгыту. 3. Әвәләү алымнарын күрсәтү, табигатьне өйрәнүгә кызыксыну уяту.	Динозаврлар рәсемнәре карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 767 бит.
	2	“Олимпия скульптуралары музей”	1.Скульптураларның төрләре белән таныштыруны дәвам итү. 3. Сэнгатъ музейе турындагы күзаллауларын үстерү.	Татар халык әкияте уку	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 830 бит.
Май	1	“Бабайның кружкасы”	1.Савыт-саба әвәләүне ныгыту. 2.Дөрес итеп зурлыгын, формасын һәм пропорцияләрен күрсәтү белергә өйрәтү. 3. Якын кешеләренә ихтирам хисе тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 887 бит.
	2	“Әлифба”	1. Хәрефләрнең язылуы турында күзаллауларын үстерү. 2. Әвәләү алымнарын ныгыту. 3. Дөрес итеп әвәләргә үйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 911 бит.

Нәфис эстетик үсеш Ябыштыру

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	“Безнең төркем” (коллектив эш)	1. Өчпочмаклар кисәргә өйрәтүне дәвам итү, коллективта эшләүне ныгыту. 2. Композиция осталыгын үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 29 бит.
	2	“Таганнар –	1. Мөстәкыйль рәвештә элементлар кисеп	Каруселж рәсемен	Л.А.Парамонова,

		<i>карусельлар»</i>	композиция ясарга өйрәтү. 2. Кәгазь битенә киселгән эйберләрен дәрәс урнаштырып ябыштыру күнекмәләрен ныгыту. 3. Киселгән формаларны кәгазь битендә дәрәс урнаштыру осталыгын формалаштырырга.	күрсәтү.	Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 67 бит
Октябрь	1	<i>“Бизәкле сөлгеләр”</i>	1. Кәгазьне берничә тапкыр бөкләп ясарга һәм дүртпочмаклы кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен үстерү. 3. Ике тапкыр киселгән кәгазьдән бизәк төзәргә өйрәтү.	Татар халкының көн күреш җиһазлары белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 177 бит.
	2	<i>“Көзгә яфраклар бәйрәме”</i>	1. Кипкән яфраклардан декоратив композицияләр ясарга өйрәтү. 2. Жостов бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 3. (Мәк.әз.төр.)Төс һәм композиция тойгысын үстерү. Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү.	Агач яфракларын карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 207 бит.
Ноябрь	1	<i>“Түти кош”</i>	1. Әкияттәге кошны күрсәтә белүләренә ирешү. 2. Ябыштыру белән бергә рәсемне дә кулланып сүрәт ясарга өйрәтү. 3. “Өстенә кую” алымнары белән эшләүне дәвам итү.	Татар халык җыгырен уку	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 251 бит.
	2	<i>“Убырлының өе”</i>	1. Әкият өе ясарга өйрәтү. 2. Төрле пландагы композицияләрен күрсәтә белүләренә ирешү. 3. Әкият персонажларын ясарга кызыксыну уяту.	Әкият героен искә төшерү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 274 бит.
Декабрь	1	<i>“Маскалар”</i>	1. Маска ясауга кызыксыну уяту. 2. Аларны декоратив элементлар белән бизәргә өйрәтү. 3. Формаларны алдан уйлаган размерлар буенча әзерләргә күнектерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 393 бит.
	2	<i>“Яңа ел откырыткасы”</i>	1. Котлау откырыткалары ясарга кызыксыну уяту, балаларның фантазияләрен арттыру. 2. Күз белән күргәнне дәрәс итеп сүрәтләргә өйрәтү.	Өңгәмә.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 439 бит.

Январь	1	“Театр пәрдәсен бизибез”	1. Театр пәрдәсен бизэргә кызыктыру. 2. Өйрэнгән алымнарны куллана белергә күнектерү. 3. Мөстәкыйль һәм ижади рәвештә булган белемнәр кулланырга гадәтләндерү.	Татар халкының көн күреш жиназлары белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 456 бит.
	2	“Бизәкле кар бөртекләре”	1. Төрле алымнар белән кар бөртекләре кисергә өйрәтү. 2. Башлаган эшне ахырга кадәр житкерүләренә ирешү. 3. Схема буенча эшләргә өйрәтү.	Кар бөртекләренә төрләрән рәсемдә карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 472 бит.
Февраль	1	«Индеецларның баш киёмнәре» (татар милли бизәге)	1. Уен атрибутлары ясауға кызыксыну уяту. 2. Индеецларның киёмнәре һәм баш киёмнәре белән таныштыру. 3. Шартлы үлчәү “үзәң” белән файдаланырга өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 540 бит.
	2	“33 батыр” (коллектив эш)	1. Коллектив ябыштыруга кызыксыну уяту. 2. Эшне планлаштырырга һәм бер-берең белән бүлешергә өйрәтү. 3. Мөстәкыйль рәвештә ясалган контур буенча кисергә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 597 бит.
Март	1	“Ташбака һәм еланнар”	1. Сахра якларында яшәүче хайваннарға карата кызыксыну уяту. 2. Төсләр һәм фигураларны дөрес урнаштырырга өйрәтү. 3. Каршылык күренешләре белән таныштыруны дәвам итү.	Фотоларын күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 711 бит.
	2	“Очсыннар, алар очсыннар” (коллектив эш)	1. Коллектив композиция ясарга кызыксыну уяту. 2. Кошларның авыр түгел хәрәкәтләрен күрсәтү белергә өйрәтү. 3. Балаларның сәнгатьле күренеш белән кызыксындырырга.	Татар халык табышмагын күртү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 727 бит.
Апрель	1	“Динозаврлар”	1. Динозавр силуэтларын ясарга өйрәтү. 2. Өйрэнгән кисү алымнарын ныгыту. Ябыштыруга кызыксыну уяту.	Рәсемнәрән күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет,

			3. Күзаллауларын үстерү һәм сюжет төзөргә өйрөтү.		770 бит.
	2	“Аюлар”	1. Симметрик ябыштыру алымын өйрөтүне дөвәм итү. 2. Балаларның күз һәм кул координацияләрен ныгыту. 3. Күз үлчәмен үстерү, үз ара килешкәнлек һәм күз-кул системасын.	Фотолар күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 814 бит.
Май	1	“Виноград”	1. Кәгазьне берничә тапкыр бөкләп кисү алымын ныгыту, ябыштыруга кызыксыну уяту. 2. Оригиналь композиция төзөргә өйрөтү.	Виноград муляжы күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 872 бит.
	2	“Күгәрченнәр”	1. Сюжетлы композицияләр барлыкка китерү, дус эшләүләренә ирешү. 2. Ирешелгән нәтижеләр белән шатлану тойгысы уяту. 3. Табигатькә карата кызыксынучанлык теләге булдыру, ижади эшчәнлектә тәэсир хисен чагылдырырга булышу.	Фотолар күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 880 бит.

**Сөйләм теле үсеше
Рус теле**

Месяц	Неделя	Тема	Программное содержание	НРК	Источник
Сентябрь	1		1. Упражнять детей в умении последовательно осматривать и составлять рассказ. Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 169, № 1
			2. Обогащение активного словарного запаса детей		С.М.Гаффарова,

		«Детский сад»	новыми именами существительными: занятие, воспитатель, группа, повар, друг; глаголами: занимаются, лепит ,рисует, смотрит и т.д.		Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 171, №2
			3. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 172, №3
	2		1. Развивать логическое мышление, внимание , память. Совершенствование умения составить небольшой связный рассказ (объемом 4-5 предл.) на знакомые темы.	Чтение и пересказ татарско-народной сказки Глупый волк».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 172, №4
			2. Развивать умение подбирать глаголы и прилагательные для характеристики действий персонажей. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 174, №5
			3. Учить самостоятельно составлять небольшие рассказы о детском саде. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 175, №6
	3		1. Развивать умение подбирать глаголы и прилагательные для характеристики действий персонажей. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его.		С.М. Гаффарова. Г.З. Гарафиева. «Изучаем русский язык», стр.175, №7
			2. Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.176, №8
			3. Совершенствование умений восприятия на слух и произношения звуков русского языка. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.176, №9
	4		1. Расширение активного словаря за счет названий слов, обозначающих действие и признак предмета. Развивать		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева,

			логическое мышление, внимание и память.		Изучаем русский язык, стр. 176, № 10
			2. Развитие умения поддерживать беседу. Продолжать учить самостоятельно составлять небольшие рассказы о детском саде.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык., стр. 177, № 11
			3. Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 178, № 12
Октябрь	1		1. Развивать умение подбирать глаголы и прилагательные для характеристики действий персонажей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 179, № 1
			2. Развивать умение задавать вопросы о детском саду. Воспитывать активность.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 180, № 2
			3. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 180, № 3
	2		1. Развитие умения поддерживать беседу. Формирование умения различать на слух и отчетливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 180, № 4
			2. Воспитывать дружелюбие. Формирование умения различать на слух и отчетливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 181, № 5

			3. Совершенствование умения составить небольшой связный рассказ на знакомые темы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 182, № 6
	3		1. Совершенствование умений восприятия на слух и произношения звуков русского языка	Заучивание отрывка Г.Тукая «Осень».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.183, № 7
			2. Развитие умения поддерживать тему. Развивать логическое мышление, внимание, память.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.183, № 8
			3. Воспитывать дружелюбие. Формирование умения различать на слух и отчетливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.184, № 9
	4		1. Формирование и развитие умений и навыков аудирования и говорения известных и новых учебно-игровых ситуациях по теме.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.184, № 10
			2. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге неполные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.185, № 11
			3. Учить самостоятельно составлять небольшие рассказы по картине. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.186, № 12
Ноябрь	1	“Дом и двор”	1. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.187, № 1

			2. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге неполные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.188, № 2
			3. Формирование умения понимать предложения с вопросительными словами, отвечать на вопросы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.189, № 3
	2		1. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.189, № 4
			2. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух и произношения слов с усвоенными звуками русского языка и их сочетаниями.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.190, № 5
			3. Развитие логического мышления, внимания и памяти. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.191, № 6
	3		1. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами где, какой, у кого.	Просматривание мультфильма «Волк и семеро козлят».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.191, № 7
			2. Закрепление умений и навыков правильного произношения русских звуков и их сочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.192, № 8
			3. Продолжение обогащения словаря детей глаголами, обозначающими действие.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.193, № 9
	4		1. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух и произношения слов с усвоенными звуками русского языка и их сочетаниями.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.194, № 10

			2. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами где, какой, у кого.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.194, № 11.
			3. Активизация усвоенных ранее глаголов. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.195, № 12.
Декабрь	1		1. Закрепление и активизация усвоенных ранее глаголов. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.195, № 13.
			2. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.197, № 14.
			3. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге неполные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.197, № 15.
	2	“Зима”	1. Закрепление умений и навыков правильного произношения русских звуков и их сочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.199, № 1.
			2. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.200, № 2.
			3. Воспитание интереса к русскому языку и желание учить его.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.201, № 3.

	3		1. Воспитывать внимание. Активизировать в речи прилагательные.	Чтение и пересказ стихотворения К.Чуковского «Мойдодыр».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.201, № 4.
			2. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.202, № 5.
			3. Выработка умений понимать смысл предложений с вопросительным словом чем?		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.203, № 6.
	4		1. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний, выразить приветствие, спросить о чем-либо и ответить на вопрос, выразить согласие или несогласие.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.203, № 7.
			2. Закрепление умений и навыков правильного произношения звуков русского языка.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.203, № 8.
			3. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.204, № 9.
Январь	1		1. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.205, № 10.
			2. Развитие мелкой моторики рук. Закрепление		С.М.Гаффарова,

			обогащения словаря детей существительными обозначающими предметы мебели.		Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.205, №11.
			3. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.206, №12.
	2	<i>«Дикие животные»</i>	1. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими диких животных, новыми глаголами, обозначающими действия животных и людей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.207, №1
			2. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.208, №2
			3. Воспитание интереса к русскому языку и желание учить его.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.210, №3
	3		1. Закрепление умений и навыков правильного произношения звуков русского языка.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.210, №4
			2. Формирование умений и навыков составления небольших рассказов по образцу воспитателя по знакомой ситуации, используя ранее приобретенные грамматические конструкции.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.210, №5
			3. Обогащение словарного запаса прилагательными, обозначающими вкус. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.212, №6
	Февраль	1	1. Расширение и активизация словарного запаса детей. Уточнение названий диких животных.	Заучивание стихотворения «На полянку жук влетел».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.212, №7

			2. Продолжение работы над дикцией, совершенствование отчетливого произношения слов и словосочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.213, №8
			3. Закрепить умение понимать, употреблять в речи формы родительного падежа личных местоимений и имен существительных с предлогом .		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.214, №9
	2		1. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге простые нераспространенные предложения и предложения с однородными членами.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.214, №10
			2. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний , выразить приветствие.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.216, №11
			3. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.217, №12
	3		1. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими домашних животных и их детенышей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.217, №13
			2. Продолжение обогащения словарного запаса существительными.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.219, №14
			3. Уточнение и назначение диких животных.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.221, №15
	4	“Город и транспорт”	1. Обогащение активного словарного запаса существительными, глаголами по теме «транспорт»,		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева,

			закрепление умений различать и правильно употреблять в речи существительные в форме ед. и мн. числа.		Изучаем русский язык, стр.221, №1
			2. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас и речевые образцы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.223, №2
			3. Закрепление умений и навыков воспринимать на слух и произносить слова с усвоенными звуками и их сочетаниями, трудными для детей-татар.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.224, №3
Март	1		1. Систематизировать знания детей о транспорте, его видах.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.224, №4
			2. Продолжение работы над дикцией, совершенствование отчетливого произношения слов и словосочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.226, №5
			3. Уточнение и закрепление артикуляции звуков русского языка. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.228, №6
	2		1. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими транспорт.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.228, №7
			2. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.229, №8
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.230, №9
	3		1. Продолжать знакомить детей с достопримечательностями родного города.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.230, №10

			2. Закрепление умений и навыков воспринимать на слух и произносит слова с усвоенными звуками и их сочетаниями.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.231, №11
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.233, №12
	4	“Весна”	1. Обогащение активного словаря за счет существительных, обозначающих растения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.234, №1
			2. Выработка умений согласовывать числительное с существительными.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.235, №2
			3. Развивать интерес к занятиям. Воспитывать усидчивость.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.236, №3
	Апрель	1	1. Продолжать знакомить детей с деревьями и кустарниками в весеннее время года.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.237, №4
			2. Развитие логического мышления, внимания и памяти. Развитие мелкой моторики рук.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.238, №5
			3. Вызвать желание у детей использовать русскую речь в общении с родителями и сверстниками.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.239, №6
		2	1. Развитие логического мышления, внимания и памяти. Расширять знания о временах года, о весне.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.239, №7

			2. Расширять и углублять знания детей о весеннем лесе, растениях и животных.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.240, №8
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.242, №9
	3		1. Расширять знания детей о временах суток, о деревне, о том что делается весной в деревне.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.242, №10
			2. Познакомить детей с перелётными птицами. Развивать внимание.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.244, №11
			3. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор по-русски, используя приобретенный словарный запас. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.244, №12
	4	<i>“Скоро в школу”</i>	1. Привитие и интерес к школе. Развитие мелкой моторики рук.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.245, №1
			2. Обогащение активного словарного запаса существительными, глаголами по теме «транспорт», закрепление умений различать и правильно употреблять в речи существительные в форме ед. и мн. числа.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.246, №2
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.247, №3

Май	1		1. Расширять знания детей о школьных принадлежностях. Расширять и углублять знания детей о школьных предметах.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.247, №4
			2. Углублять знания детей о школе. Воспитывать уважение к труду взрослых. Воспитывать интерес к школе.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.248, №5
			3. Повторение и закрепление пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.250, №6
	2		1. Обогащение активного словарного запаса существительными, глаголами по теме «транспорт», закрепление умений различать и правильно употреблять в речи существительные в форме ед. и мн. числа.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.221, №1
			2. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими диких животных, новыми глаголами, обозначающими действия животных и людей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.207, №1
			3. Продолжать знакомить детей с достопримечательностями родного города.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.230, №10
	3	“Город и транспорт”	1. Систематизировать знания детей о транспорте, его видах.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.224, №4
			2. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева,

			Развитие логического мышления, внимания и памяти.		Изучаем русский язык, стр.205, № 10
			3. Учить самостоятельно составлять небольшие рассказы о детском саде. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 175, № 6
	4	“Дом и двор”	1. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.187, № 1
			2. Уточнение и закрепление артикуляции звуков русского языка. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.226, №5
			3. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас и речевые образцы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.223, №2

Физик үсеш

Физкультура

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1		1. Колоннада берәмләп чабарга һәм йөрергә күнектерергә, таралышып чабуда; тотрыклы тигезлекне саклап калырга өйрәтү, гимнастик скәмиядә йөргәндә дөрес сын-гәүдәне формалаштыру.	Табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7 лет, 9 бит, №1,

			2-3. Тигезлекне һәм тизлекне саклап чабырга күнектерү. Колоннага берәмләп тезелергә өйрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 10 бит №2,11 бит. №3,
	2		1. Дистанцияне саклап тигез чабырга күнектерү. Предметлар арасынна өйрүне һәм чабуны кабатларга; аяк очында йөрергә өйрәтү.	Шигырь	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 11 бит. №4.
			2-3. Предметлар арасынна өйрергә һәм чабырга күнектерү; таралышып - тәрбияченең сигналы буенча туктарга; чабуда осталыкны үстерү, предметларга орынмыйча.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 13 бит №5,14 бит. №6
	3		1. Тезләрне югары күтәреп йөрергә күнектерергә, 1 минутка хатле туктаусыз чабу.	Табышмак	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 15 бит, №7
			2-3. 1 минутка хатле туктаусыз чабу (йөрү белән чиратлаштырув); сикерелү уен – күнегүләр сатларга.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 15 бит, №7,16 бит №8.
	4		1. Тәрбияченең сигналы буенча хәрәкәтнең тизлеген үзгәртеп йөрергә һәм чабарга өйрәтү. Тупны дөрес бәрергә өйрәнү.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 16 бит, №9,
			2-3. Өзлексез колоннада берәмләп чабарга өйрәтү, осталыкны һәм күз үлчәмен үстерү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 16 бит, №10, 18 бит №11,
Октябрь	1		1. Колоннага икешәрләп янча тезелергә өйрәтү; 1 минутка хатле туктаусыз чабу. Гимнастик эскәмия буенча өстәмә адым белән йөрергә өйрәтү; бау аша сикереп чыгып туп ыргытырга күнектерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 20 бит, №13,

			2-3. Тезләрне югары күтәрәп йөрүне кабатлау; 1,5 минутка хатле туктаусыз чабу; тупны уң һәм сул кул белән тәгәрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 21 бит №14, 22 бит, №15,
	2		1. Тәрбияченең сигналы буенча колоннада берәмләп йөргәндә боролушуну өйрәнү. Чабканда кайрак аша атлап чыгырга өйрәтү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 22бит, №16
			2-3. Аяк очларында һәм үкчәләрдә йөрергә күнектерү, 1,5 мин чабу; туп белә булган уен – күнегүләр ятларгара.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 23бит, №17, 24 бит №18
	3		1. Колоннада берәмләп йөрү күнегүен, тәрбияче сигналы буенча тукта эшен дәвам; таралышып чабу; тупны максатка ыргытыр өчен күз үлчәмен үстерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 24бит, №19
			2-3. Йөргәндә һәм чапканда киртә аша атлап чыгарга; туктаусыз чабу 2 минут.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 26 бит, №20, 26 бит №21
	4		1. Колоннада икәүләп йөргәндә һәм чапканда боролулур ясарга өйрәтү; кыршауга ян белән үрмәләп керү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 27 бит №22
			2-3. 1,5 мин акрын чабарга күнектерү; игътибарлыкны үстерү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 28 бит №23, 28 бит №24

Ноябрь	1		1.Тезләрне югары күтәрел йөрүне күнектерү, таралышып чабу. Гимнастик скамиядә йөргәндә кече тупны бер кулдан икенчесенә күчерергә өйрәтү.	Табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 29 бит №25
			2-3. 1,5 мин акрын чабуда күнектерү; тәрбияче сигнала буенча йөргәндә туктарга; туплы уен күнегүләрне кабатлау.	Табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 32 бит №26, 32 бит №27
	2		1. Юнәлешне үзгәртеп йөрерүне кабатлау; предметлар арасыннан йөгерү. Уң һәм сул аякта алга күчеп сикерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 32 бит №28
			2-3. Предмет аша атлап чабу.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 34 бит №29, 34 бит №30
	3		1.Тизлекне үзгәртеп чабарга; предметлар аша йөрергә күнектерү. Кыршау аша туп белән үрмәләп чыгарга өйрәтү.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 34 бит №31
			2-3.Акрын туктаусыз күнектерергә; рәттә тупны аркылу ыргыту.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 36 бит №32, 36 бит №33
	4		1.Тәрбияче сигналы буенча колоннада берәмләп йөрүне дәвам итү; ян белән бау астына үрмәлەرгә күнектерергә.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 37 бит №34
			2-3. Каршылыклы чабуны кабатлау; сикерүле, туп белән булган уен күнегүләрне искә төшерү.	Сынамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 38 бит №35, 39 бит №36

Декабрь	1		1.Колоннада берэмләп ераклыкны саклап чабарга күнектерергә; предметлар аша орынмыйча чабу, тупны бер-берсенә ыргыту.	Табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 40 бит №1
			2-3.Йөгерүле һәм сикерүле уен-күнегүләр өйрәнү; кар төерләрен ераклыкка ыргыту.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 41 бит №2, 41 бит №3
	2		1.Түгәрәк буйлап кулларга тотынып икенче якка борылып йөергә һәм чабырга күнектерергә; аякларны алыштырып сикерергә өйрәтү; дүртаяклап кеглялар аша үрмәләү.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 42 бит №4
			2-3.Кардан ясалган постройкалар араларыннан йөрүне һәм чабуны кабатлау; кар төерләрен куелган максатка ыргыту.	Табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 43 бит №5, 43 бит №6
	3		1.Таралышып йөрүдә һәм чабуда күнектерергә; тупны тотырга өйрәтү; күз үлчәмен һәм осталыкны үстерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 45 бит №7
			2-3.Чаңгыда йөрү салмаклыгын үстерү; ике аякта сикерергә күнектерү; кар төерләре белән уйнала торган уеннарны кабатлау.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 46 бит №8, 46 бит №9
	4		1.Түгәрәк буйлап кулларга тотонышып йөрүне һәм чабуны күнектерергә; таралышып чабу, гимнастик скамиягә менәргә.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 47 бит №10
			2-3.Чаңгыда шуучан адым белән йөергә өйрәтү; алка һәм кәшәкә белән булган уеннар уйнау.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 48 бит №11, 48 бит №12
Январь	1		1.Предметларга орынмыйча йөергә һәм чабарга;	Санамышлар	Л.И. Пензулаева,

			такта буйлап йөргәндә тигезлекне сакларга ярдәм итү.		Физическая культура в детском саду 6-7лет 49 бит №13
			2-3.Чаңгыда шуучан адым белән йөрергә өйрәтү;уен күнегүләрне кабатлау.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 51 бит №14, 51 бит №15
	2		1.Түгәрәк буйла йөрергә һәм чабарга күнектерергә; озынлыкка сикерергә өйрәтү; дүртаяклап үрмәләү.	Шигырь	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 52 бит №16
			2-3.Чаңгыда шуучан адым белән йөрүне ныгыту; зур булмаган таулыктан төшергә өйрәтү.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 53 бит №17, 54 бит №18
	3		1.Предметлар аша йөрүне һәм чабуны кабатлау; туп бер-береңә ыргыту осталыгын ныгыту; кыршыау аша үтәргә күнектерү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 54 №19
			2-3.Шуучан адым күнегүен ныгыту; зур булмаган таулыктан төшергә һәм менәргә өйрәтү; сикерүле һәм чабуны уен күнегүләрне кабатлау.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 56 бит №20, 56 бит №21
Февраль	1		1.Таралышып йөрүдә һәм чабуда күнектерергә, туктамыйча 1,5 мин чабу; авышкан такта буйлап йөргәндә тигезлекне сакларга өйрәтү.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 59 бит №25
			2-3.Чаңгы юлыннан шуучан адым белән йөрергә күнектерергә, янлы адым белән йөрү.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 60 бит №26, 60 бит №27
	2		1.Кулларга тотонышып түгәрәк буйлап йөрүне һәм чабуны кабатлау; озынлыкка сикергәндә дөртле итеп этелеп жибәергә өйрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет

					61 бит №28
			2-3.Чаңгыда йөрергә күнектерергә, ераклыкка картабышмаклар төерлэрен ыргытырга; чабулы һәм сикерүле уен күнегүлэрне кабатларга.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 62 бит №29, 62 бит №30
	3		1.Предметлар арасыннан йөрергә һәм чабарга күнектерергә; вертикаль максатка капчыкларны ыргытырга.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 63 бит №31
			2-3.Чабулы һәм сикерүле уен күнегүлэрне кабатларга; вертикаль максатка кар төерлэрен ыргытырга.	Шигырь	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 64 бит №32, 64 бит №33
	4		1.Туктамыйча акрын чабарга күнектерергә; гимнастик стенага рейкаларны калдырмыйча менү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 65 бит №34
			2-3.Чана белән булган уен күнегүлэрне кабатлау; сикерергә һәм чабарга күнектерергә.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 66 бит №35, 66 бит 36
Март	1		1.Колоннада берәмләп йөрергә, тәрбияче сигналы буенча икенче якка борылырга күнектерергә; канат буенча баш түбәсенә капчык куеп йөрергә өйрәтү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 72 бит №1
			2-3.Чабулы уен күнегүлэрне кабатларга; шайбаны аркылы ыргытырга күнектерергә; күз үлчәмен һәм тизлекне үстерү.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 73 бит №2, 73 бит №3
	2		1.Юнәлешне үзгәртеп түгәрәк буйлап чабырга һәм йөрергә күнектерергә; тизләнеп югарыга сикерү; максатка капчыклар ыргытырга өйрәтү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 74 бит №4
			2-3.Уртача тизлек белән туктаусыз чабарга	табышмаклар	Л.И. Пензулаева,

			күнектерергә; сикерүле һәм туп белән булган уен күнегүләрне кабатлау.		Физическая культура в детском саду 6-7лет 75 бит №5, 75 бит №6
	3		1.Тизлекне үзгәртеп предметлар арасынна таралышып чабарга күнектерергә; скамиядә учларда һәм табаннарда тигезлекне саклап үрмәләргә өйрәтү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 76 бит №7
			2-3.80 м булган арада чабу белән йөрүне чиратлаштырырга күнектерү; тигезлекне сакларга ярдәм иткән уен күнегүләрне кабатларга.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 78 бит №8, 78 бит №9
	4		1.Йөргәндә парлашып тезелергә күнектерергә; горизонталь максатка типчөргә өйрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 79 бит №10.
			2-3.Тизлеккә чабарга күнектерергә; туп белән, сикерүле һәм чабулы уен күнегүләрне кабатларга.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 80 бит №11, 80 бит №12
	Апрель	1	1.Түгәрәк буенча чабарга һәм йөргә күнектерергә; гимнастик скамиядә йөргәндә тигезлекне сакларга өйрәтүне дәвам итү.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 81 бит №13
			2-3.Йөрү белән чабуны чиратлаштырырга күнектерергә; зур туп белән эстафета.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 82 бит №14, 82 бит №15
		2	1. Предметлар арасыннан йөргә һәм чабарга күнектерергә; кыска скалкааша сикерү; кыршау аша үрмәләү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 83 бит №16
			2-3.Предметлар арасыннан йөргә һәм чабарга, кыршау тәгәрәтергә күнектерергә; сикерелү һәм туп белән булган уен күнегүләрне кабатлау.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет

					84 бит №17, 84 бит №18
	3		1.Колоннада тәрбияче сигналы буенча йөрергәндә һәм чабканда туктарга, таралышып чабу; тигезлектә үрмәләргә күнектерергә.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 84 бит №19
			2-3.Тизлектә чабуны кабатларга; туплы уен күнегүләрен уйнау.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 86 бит №20, 86 бит №21
	4		1.Предметлар арасыннан колонна белән йөрергә һәм чабарга күнектерергә; гимнастик стенага менәргә һәм сикергәндә тигезлектә сакларга өйрәтергә.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 87 бит №22
			2-3.Тизлектә чабуны кабатларга; туплы уен күнегүләрен уйнау.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 88 бит №23, 88 бит №24
Май	1		1.Юнәлешне үзгәртеп парлашып йөрергә һәм чабарга күнектерергә; стенага тупны бөрү осталыгын булдыру.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 88 бит №25
			2-3.Тезләрен югары күтәреп туктамыйча 1,5 мин чабарга күнектерергә; туплы уен күнегүләрен уйнау.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 89 бит №26, 90 бит №27
	2		1.Колоннада берәмләп йөргәндә предметлар аша атлап чыгу; туп белән чабулы уен күнегүләрен кабатлау.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 90 бит №28
			2-3.Предметлар арасыннан туктамыйча 2 мин хатле чабу; туп белән сикереп уйный торган уеннарны уйнау.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 91 бит №29
	3		1.Предметлар арасыннан орынмыйча таралышып	табышмаклар	Л.И. Пензулаева,

			йөрергә һәм чабарга күнектерергә; тупны идәнгә бер кул белән бәрәп ике кул белән тотарга өйрәтергә.		Физическая культура в детском саду 6-7лет 92 бит №30
			2-3. Тизлеккә чабырга күнектерергә; тупны идәнгә бер кул белән бәрәп ике кул белән тотарга өйрәтергә; чабулы һәм сикерүле уен күнегүләренә кабатлау.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 92 бит №31, 93 бит № 32
	4		1. Акрынаеп һәм тизләнеп йөрергә күнектерергә; гимнастик скамиядә корсакта үрмәләргә өйрәтү; кеглялар арасында сикерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 93 бит №33
			2-3. Тизлекне үзгәртеп йөрергә һәм чабырга күнектерергә; туп белән булган уен күнегүләренә кабатлау.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 95 бит №34, 96 бит №35

2.2. Содержание УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (авторы для детей 5-7 лет автор Зарипова З.М.)

В соответствии с Законом Республики Татарстан № 16 от 03.03.2012 г. «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан» и приказом Министерства образования и науки Республики Татарстан № 463 от 29.06.2001 г. «О мерах по улучшению изучения родного, татарского, русского языков в ДОУ»:

Обучение детей русскому языку 2 раза в неделю в первую половину дня и 1 раз в неделю в самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов.

Воспитатели групп создают языковую среду в общении с детьми в течение дня, с целью закрепления изученного материала ОД по обучению детей русскому языку.

Языковая среда имеет развивающий характер. Понятие языковой развивающей среды включает как собственно **языковое окружение** (языковую среду), так и **предметно-развивающую среду** ребенка.

В рамках реализации Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010 – 2015 годы «Киләчәк» творческой группой, созданной Министерством образования и науки Республики Татарстан, разработаны новые учебно-методические комплекты по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях на основе современных эффективных образовательных технологий.

УМК включает в себя:

- комплект по обучению детей татар родному татарскому языку (учебно-методические пособия, рабочие тетради для средней группы, демонстрационный, раздаточный материал к занятиям, сборник художественных произведений для чтения детям на родном языке, аудио-видеоматериалы мультимедиа);

Цель обучения родному языку:

- развитие речевых способностей и умений, культуры речевого общения, разработка способов овладения дошкольниками навыками практического общения в различных жизненных ситуациях, формирование предпосылок чтения и письма.
- положение о формировании у дошкольников элементарного осознания явлений языка и речи, о необходимости лингвистического развития в дошкольном детстве.

Речевую деятельность можно передать в следующих положениях:

- ☉ речь ребенка развивается в ходе генерализации (обобщения) языковых явлений, восприятия речи взрослых и собственной речевой активности;
- ☉ язык и речь представляют собой своеобразный «узел», в который «сплетаются» различные линии психического развития – развитие мышления, воображения, памяти, эмоций;
- ☉ ведущим направлением в обучении родному языку является формирование языковых обобщений и элементарного осознания явлений языка и речи;
- ☉ ориентировка ребенка в языковых явлениях определяет условия для самостоятельных наблюдений за языком, для саморазвития речи, придает речи творческий характер.

Речевое развитие проходит в три этапа.

I этап

Довербальный - приходится на первый год жизни. В этот период в ходе довербального общения с окружающими складываются предпосылки развития речи. Ребенок не умеет говорить. Но складываются условия, обеспечивающие овладение речью ребенком в последующем. Такими условиями является формирование избирательной восприимчивости к речи окружающих - предпочтительное выделение ее среди других звуков, а также более тонкая дифференцировка речевых воздействий по сравнению с другими звуками. Возникает чувствительность к фонематическим характеристикам звучащей речи. Довербальный этап развития речи завершается пониманием ребенком простейших высказываний взрослого, возникновением пассивной речи.

II этап

Переход ребенка к активной речи. Он приходится обычно на 2 год жизни. Ребенок начинает произносить первые слова и простейшие фразы, развивается фонематический слух. Большое значение для своевременного овладения ребенком речью и для нормального темпа ее развития на первом и втором этапах имеют условия общения со взрослым: эмоциональный контакт между взрослым и ребенком, деловое сотрудничество между ними и насыщенность общения речевыми элементами.

II этап

Совершенствование речи как ведущего средства общения. В ней все точнее отражаются намерения говорящего, все точнее передается содержание и общий контекст отражаемых событий. Происходит расширение словаря, усложнение грамматических конструкций, четче становится произношение. Но лексическое и грамматическое богатство речи у детей зависит от условий их общения с окружающими людьми. Они усваивают из слышимой ими речи только то, что необходимо и достаточно для стоящих перед ними коммуникативных задач.

Основные задачи обучения родному языку	
<i>Словарная работа</i>	1. В первую очередь, за счёт общеупотребляемой лексики (название предметов, их действия, свойства и др.) обогащается словарь. 2. Конкретизация словаря. Показать пример, многократно повторять слова. 3. Активизация словаря.
<i>Формирование грамматического строя речи</i>	Правильная и грамотная речь воспитателя, взрослых, использование упражнений по словообразованию.
<i>Звуковая культура речи</i>	Речевое дыхание, развитие артикуляционного аппарата, слуховое восприятие и другие компоненты.
Работа по воспитанию	
<i>Связная речь</i>	Диалогическая и монологическая формы речи
<i>Ознакомление с художественной литературой и с народным творчеством</i>	1. Формирование целостного восприятия мира. 2. Развитие литературной речи. 3. Развитие эстетического вкуса и восприятия литературных произведений.

Основная цель УМК «Туган телдә сөйләшәбез»

- формирование правильной устной родной речи детей дошкольного возраста.

УМК «Туган телдә сөйләшәбез» разработан для:

- ☉ подготовительной к школе группы.

УМК методические пособия по обучению родному (татарскому) языку и развитию речи детей дошкольного возраста включает:

- ☉ Пояснительная записка
- ☉ Тематический план деятельности
- ☉ Краткое содержание организации деятельности
- ☉ Конспекты интегрированной деятельности:

Подготовительная группа – 100

- ☉ Диагностический материал в каждой возрастной группе
- ☉ Аудиозаписи, серии картин.

Перспективный план разработан в соответствии с тематическим принципом:

Для подготовительной группы УМК разработан на основе проектной деятельности	В подготовительной группе: – 31 проект Эти проекты отражены в комплексно-тематическом плане
Также использовали методику И.Н. Мурашковой составления рассказа по картине	⊙ Мой детский сад ⊙ Я люблю тебя, Татарстан! ⊙ Здоровье – богатство ⊙ Здравствуй, школа! ⊙ Солнечная система ⊙ Хлеб – всему голова ⊙ Моя семья, мой дом ⊙ Мы сильны дружбой ⊙ Творчество Абдуллы Алиша и т.д.
Серия картин	⊙ Картины в формате А3: - Сюжетные - По содержанию художественной литературы ⊙ Картинки в формате А4 ⊙ Раздаточные картинки в формате А5 ⊙ Маски ⊙ Рисунки для работы на фланелеграфе или коврографе ⊙ Мозаичные рисунки
Средства развития речи приемы	⊙ Пальчиковые игры ⊙ Игры, танцы с предметами ⊙ Использование музыки ⊙ «Живые картинки» ⊙ Активизация детей ⊙ Картины ⊙ Наблюдения за сезонными изменениями в процессе экскурсий на природу; ⊙ Проведение учебно-речевых ситуаций в процессе самостоятельной бытовой и трудовой деятельности; ⊙ Экскурсии с целью наблюдения за трудовой деятельностью взрослых; ⊙ Составление диалогов, связных высказываний по произведениям татарских и русских художников, описывающих природу, татарский интерьер, людей, животных, растительный мир Татарстана; ⊙ Просмотр мультипликационных фильмов на татарском языке и их обсуждение; ⊙ Слушание доступных для понимания татарских народных сказок, песен, отрывков из спектаклей на татарском языке, татарской классической музыки; ⊙ Использование словесных поручений; ⊙ Специально организованные речевые ситуации

Организованная деятельность детей включает следующие виды:

- ⊙ Познавательная деятельность
- ⊙ Речевая деятельность
- ⊙ Художественно-эстетическая деятельность

1. Познание (познавательльно-исследовательская и продуктивная (конструктивная) деятельность. Формирование целостной картины мира)

Содержание образовательной области направлено на достижение целей развития у детей познавательных интересов, интеллектуального развития детей через решение следующих задач:

- ☉ сенсорное развитие;
- ☉ развитие познавательльно-исследовательской и продуктивной (конструктивной) деятельности;
- ☉ формирование целостной картины мира, расширение кругозора детей.

1. Речевое развитие

- ☉ достижение целей овладения конструктивными способами и средствами взаимодействия с окружающими людьми через решение следующих задач:
- ☉ развитие свободного общения со взрослыми и детьми;
- ☉ развитие всех компонентов устной речи детей (лексической стороны, грамматического строя речи, произносительной стороны речи; связной речи - диалогической и монологической форм) в различных формах и видах детской деятельности;
- ☉ практическое овладение воспитанниками нормами речи.

1. Чтение художественной литературы

- ☉ Содержание образовательной области направлено на достижение цели формирования интереса и потребности в чтении (восприятии) книг через решение следующих задач:
- ☉ формирование целостной картины мира, в том числе первичных ценностных представлений;
- ☉ развитие литературной речи;
- ☉ приобщение к словесному искусству, в том числе развитие художественного восприятия и эстетического вкуса.

2.3 Содержание УМК «Изучаем русский язык» (автор Гаффарова С.М.)

В современных условиях развития общества русский язык становится обязательным компонентом обучения не только в школе, но и в национальных дошкольных образовательных учреждениях. Раннее обучение русскому языку создает прекрасные возможности для того, чтобы вызвать интерес к языковому и культурному многообразию республики Татарстан и России, уважение к языку и культуре русского народа, способствует развитию коммуникативно-речевого такта.

Основной задачей изучения русского языка является:

- формирование первоначальных умений и навыков практического владения русским языком в устной форме.

В процессе обучения дети должны:

- научиться воспринимать и понимать русскую речь на слух;
- говорить по-русски в пределах доступной им тематики, усвоенных слов, грамматических форм, синтаксических конструкций и несложных образцов связной речи.

Весь курс обучения русскому языку призван способствовать формированию у детей навыков общения в ситуациях, естественных для детей дошкольного возраста.

Занятия по обучению русскому языку являются органической частью воспитательно-образовательной работы, осуществляемой в детском саду и активно содействует решению задач нравственного, физического, трудового и эстетического воспитания дошкольников.

По окончании обучения дети должны:

Аудирование	- понимать и выполнять просьбы воспитателя, относящиеся к ведению ОД, организация различных форм игровой и обслуживающей
--------------------	--

	деятельности в соответствии с тематикой речевых ситуаций определенных для каждого возраста, - понимать на слух речь воспитателя в учебно-игровых ситуациях;
Говорение	- уметь отвечать на вопросы, - формировать просьбы, обращаться к воспитателю и своим товарищам в пределах примерных ситуаций общения, - уметь высказываться в соответствии с игровой ситуацией в объеме 1-2 фраз, - уметь использовать считалки, рифмовки, - уметь составить простой рассказ, - знать потешки, стихотворения, песни.

Последовательность реализации основных закономерностей:

- весь курс обучения русскому языку должен быть сориентирован не только на формирование практических навыков и умений, но и на более полную реализацию воспитательно-образовательного развивающего потенциала русского языка. Поэтому уже на 1 году обучения детям предлагаются материал и задания, способствующие развитию воображения, воспитанию навыков культуры;

- в процессе обучения русскому языку важно научить ребенка сопереживать, жалеть, сочувствовать, понимать, помогать. Поэтому во многих ситуациях, моделируемых с помощью настоящего пособия дети должны, например, помочь сказочным героям, друг другу, т.е. они ставятся в условие выбора положительного морального действия;

- процесс обучения русскому языку в детском саду характеризуется коммуникативной направленностью. Усиление коммуникативной направленности обучения осуществляется за счет ведения сказочных персонажей, использования ролевых игр.

Процесс обучения русскому языку в детском саду представляет собой совместную деятельность воспитателя и детей.

Задача воспитателя:

- сделать все возможное, чтобы заинтересовать и поддерживать интерес ребенка на протяжении всех лет обучения, путем использования естественной среды и путем создания искусственной языковой среды и разнообразия коммуникативных задач.

Процесс обучения русскому языку будет эффективным, если он строится с учетом возрастных особенностей детей. У детей дошкольного возраста преобладает произвольный вид внимания и памяти. Это значит, что они хорошо запоминают то, что им интересно.

Поэтому каждое занятие должно быть праздником для детей – праздником общения на русском языке с воспитателем, друг с другом, со сказочными персонажами. Этому призваны помочь предложенный в сборнике интересный сюжет занятия, разнообразные пальчиковые, подвижные, дидактические игры, интересные физкультминутки, музыка, варьирование приемов и средств обучения.

Обучение устной речи	Обучение говорению и аудированию осуществляется только в общении, которое протекает в форме диалога воспитателя с ребенком, диалога детей с игрушками по ходу игры, со сказочными персонажами и т.д. Все речевые образцы, предназначенные для говорения и аудирования, вводятся в игровых ситуациях, в ситуациях повседневного общения. Обучение диалогической речи направлено на развитие умений задавать вопросы и отвечать на них, выражать согласие и несогласие. Постоянно действующими героями в данном пособии являются Медвежонок – Мишутка, девочка Маша, Настя, Зайчик, Собачка Филя, Петрушка, Незнайка и др.
-----------------------------	--

	Овладение устной речью проходит с помощью активного использования игры как методического приема.
Обучение фонетической, грамматической и лексической сторонам устной речи	Имитация или подражание, когда дети учатся произносить звуки и звукосочетания, подражая воспитателю; Объяснение и показ артикуляции; Сопоставление звуков русского языка со звуками родного языка. С целью преодоления фонетических трудностей в старшем дошкольном возрасте воспитатель может проводить упражнения типа «фонетической зарядки». Обучение лексической стороне речи строится с опорой на наглядность: игрушки, картинки, изображение действий, жесты, мимика. Словарный запас включает лексику по темам, хорошо известным детям в их повседневной жизни («Игры и игрушки», «Семья», «Дом», «Животные» и т.д.). Отобранная лексика носит конкретный характер. В основном дети узнают названия предметов материального мира, названия типичных действий и признаков предметов, которые им уже знакомы на родном языке. Лексика вводится постепенно большими тематическими группами и отрабатывается в различных играх. Слова вводятся не изолированно, а в сочетании с другими словами или в осмысленной ситуации в игре.

Важным является соблюдение этапности речевых навыков и умений. Ребенок воспринимает новое языковое явление, воспроизводит под руководством воспитателя, включает это языковое явление в свою речь в процессе игр, заданий, речевых упражнений.

Воспитательно-образовательный процесс обучения детей русскому языку организовывается **следующими способами:**

- ведется специальное обучение на занятиях 3 раза в неделю, в I половину дня, длительность занятий до 30 минут;
- в режимные моменты, в ходе свободных игр, в непосредственном общении с детьми коммуникативно вводятся и ситуативно активизируются речевые конструкции разговорной речи;
- индивидуально, с малой группой, с подгруппой, со всей группой ведутся беседы по интерактивным играм и игрушкам, иллюстрированным книгам, рассматривают игрушки, играют в настольно-печатные игры (типа лото и др.);
- детям показывают спектакли кукольного театра, играют в подвижные игры на русском языке;
- в детском саду проводятся праздники, связанные с русским языком и культурой.

Пособие «Изучаем русский язык» направлено на воспитание интереса к овладению русского языка, развитию активной и пассивной речи.

2.4. Региональная программа дошкольного образования

СОЦИАЛЬНО-КОММУНИКАТИВНОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Социально-коммуникативное развитие» основными задачами образовательной деятельности являются создание условий для развития положительного отношения ребенка к себе и другим людям, развития коммуникативной и социальной компетентности, в том числе информационно-социальной, развития игровой деятельности.

В сфере развития положительного отношения ребенка к себе и другим людям

Формировать интерес к истории семьи (прадедушка, дедушка, прабабушка, бабушка).

Поддерживать интерес ребенка к рассказам об их детстве в тяжелые военные (послевоенные) годы. Обратить внимание на их достижения, награды, развивать чувство гордости за семью.

Поддерживать семейные традиции, способствовать выполнению детьми правил, принятых в семье, участию в семейных торжествах, праздниках, общих обсуждениях предстоящих дел, расходов. Поощрять инициативу ребенка общаться с членами семьи на татарском языке.

Формировать представления о своем месте в ближайшем социуме, принадлежность к той или иной группе людей (воспитанник группы детского сада, участник ансамбля народного танца, ученик спортивной школы, будущий гимназист и др.).

Воспитывать положительное отношение к окружающим, уважительное отношение к людям (независимо от их социального происхождения, расовой принадлежности, языка, вероисповедания, пола и возраста), к их чувствам, мнениям, желаниям, взглядам, развивать умение аргументировать несогласие, убеждать и т.д. Объяснять значение позитивного общения, сотрудничества с людьми разных стран и этносов.

Обсуждать с детьми события, происходящие в республике, разных регионах страны, рассказать о жизни людей на разных континентах, об их желании жить в мире и согласии.

Рассказать детям о том, какие трудности возникают в жизни инвалидов, одиноких пожилых людей, в какой поддержке они нуждаются. Способствовать проявлению готовности посочувствовать, оказать посильную помощь, поделиться радостью.

Поддерживать индивидуальные проявления детей в коллективных работах, направленных на заботу о природном окружении: посадить деревья во дворе (на участке детского сада), разбить клумбу с цветами, поливать их, обустраивать зимой кормушки для птиц.

В сфере развития коммуникативной и социальной компетентности, в том числе информационно-социальной

Поддерживать потребность ребенка в общении со взрослым как источником разнообразной информации о природном и социальном мире, о всемирных событиях, событиях в стране, республике, родном городе (селе).

Расширять круг общения ребенка на родном языке, формировать способы контактов с учителями школы, ветеранами войны, гостями, готовность выслушать и разговаривать в доброжелательной форме, поддерживать тему разговора, отзываться на просьбу, предложение, просить о помощи.

Погружать детей в языковую среду, формировать коммуникативные способности, включающие знание татарского языка, «вживание» в коммуникативную ситуацию, эмоционально насыщенное общение, учет социальной роли партнера.

Создавать ситуации для освоения культуры речевого общения, формировать представление о необходимости вежливого обращения ко взрослым и сверстникам, развивать умение выбирать из многообразия элементов речевого этикета формы, наиболее подходящие к определенной ситуации.

Способствовать воспитанию чувства патриотизма, осознанию себя как гражданина родного города (села), республики, страны; уважительно относиться к символике города, республики, страны (флагу, гербу, гимну).

Приобщать детей к празднованию знаменательных дат, которые отмечают люди во всем мире, формировать чувство радости и удовлетворенности от совместного празднования.

Закреплять умение соблюдать правила поведения в детском саду, дома, на дорогах и улицах города, общественном месте, метро; требовать от других людей выполнения этих правил. Научить в случае необходимости самостоятельно набирать номер телефона вызова экстренной помощи.

Воспитывать бережное отношение к живой и неживой природе родного края, заранее предвидеть положительные и отрицательные последствия вмешательства человека, формировать непотребительское отношение к природе, первые навыки природопользования.

В сфере развития игровой деятельности

Предлагать варианты развертывания сюжетов, связанных с историей и культурой народов совместного проживания, а также с правилами поведения и ролями людей в социуме, следовать интересам и игровым потребностям детей.

Поддерживать выраженный самостоятельный характер сюжетно-ролевой и режиссерской игр, потребность отражать в них широкий круг знаний о действительности, литературных произведений

народов Поволжья, художественных и мультипликационных фильмов.

Поощрять самостоятельный выбор сказок народов Поволжья, стихотворений, песен, народных танцев для постановки, принимать участие в подготовке необходимых атрибутов и декораций для будущего спектакля, участвовать в распределении обязанностей и ролей. Использовать разные виды театра (бибабо, пальчиковый, театр кукол, картинок и др.). Развивать интерес к сценическому искусству.

Поддерживать самостоятельную организацию детьми досуговых игр как формы культурного проведения свободного времени (интеллектуальные игры, игры-путешествия, игры-развлечения, игры-забавы, проводимые преимущественно с народными игрушками, персонажами театра кукол, музыкальными игрушками, поощрять проявление самостоятельности, инициативности, умение занимать позицию равноправного партнера.

Поощрять творческие проявления детей в празднично-карнавальных играх, играх сезонного характера, приуроченных к праздникам «Науруз», «Карга боткасы», «Сабантуй», «Масленица», «Рождество», «Каравон» и др. Способствовать развитию праздничного настроения, чувства радости от активного участия в празднике.

Познакомить детей с робототехникой. Учить детей конструировать знакомые объекты (многоэтажные здания, мосты, транспортные средства, улицы города) по фотографии, рисунку, схеме, а также инициировать конструирование по собственному замыслу. Помогать встраивать в конструкции детей механические элементы: подвижные колеса, вращающееся основание подъемного крана, подключать к элементам питания, способствовать разворачиванию детских игр с использованием полученных конструкций.

Поддерживать проявления коллективных словесных игр. Обогащать игровой опыт играми народов Поволжья.

ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Познавательное развитие» основными задачами образовательной деятельности является создание условий для развития любознательности, познавательной активности, познавательных способностей детей, развитие представлений в разных сферах знаний об окружающей действительности.

В сфере развития любознательности, познавательной активности, познавательных способностей

Создавать условия для развития у детей некоторых представлений о народах Поволжья, их промыслах, национальной одежде, кухне, обычаях, традициях, народных праздниках. Обратить внимание на то, что дети, посещающие группу, могут быть представителями разных национальностей и культур, могут говорить на разных языках. Помочь овладеть способами поведения, принятыми в нравственно-этической, национальной, правовой культуре. Побуждать детей задавать вопросы, сравнивать с культурой своего народа, удивлять их необычной информацией.

Познакомить с государственными заповедниками, их обитателями, представителями флоры и фауны, занесенными в Красную книгу РТ. Развивать любознательность, довести до сознания детей необходимость бережного отношения к редким представителям животного и растительного мира.

Познакомить с обитателями рек и озер Татарстана. Рассказать о значении рек, родников в жизни человека. Вызвать желание содержать в чистоте водные ресурсы республики.

Расширять знания детей о природоохранительной деятельности. Воспитывать бережное отношение к живой и неживой природе родного края, предвидеть положительные и отрицательные последствия вмешательства человека, формировать ресурсосберегающее отношение к ней, навыки

рационального природопользования. Рассказать о правилах сбора ягод и растений.

Обращать внимание на красоту природы родного края, богатство ее форм, красок, запахов. Формировать основу патриотизма – любовь к природе малой родины.

В сфере развития представлений в разных сферах знаний об окружающей действительности

Познакомить детей с глобусом, показать, где находится Россия, Москва, Санкт-Петербург, Казань, с какими странами граничит наша страна. В доступной форме рассказать о некоторых событиях из истории России, о государственном устройстве, армии, авиации, флоте, выдающихся людях, работе политиков и общественных деятелей.

Познакомить с государственной символикой России (флаг, герб, гимн). Помочь детям выучить гимн, способствовать уважительному отношению к символике России.

Продолжать знакомство с прошлым и современным состоянием республики, ее географическим расположением, природой, климатом, жизнедеятельности людей. Обогащать знания в разных сферах окружающей действительности.

Рассказать о том, что Казань – это большой промышленный и торговый центр, а татарский народ испокон веков занимался земледелием, животноводством, кожевенным производством, торговлей и т.д. Способствовать проявлению познавательного интереса к истории Казани.

Развивать умение замечать позитивные изменения, происходящие в родном городе (строительство детских садов, открытие спортивных комплексов, торговых центров, новых станций метро и др.), используя современные технологии, учить проектировать его будущее.

Познакомить детей с картой, показать на карте крупные города региона (Альметьевск, Бугульма, Елабуга, Набережные Челны, Нижнекамск, Зеленодольск, Чистополь и др.), познакомить с их достопримечательностями, промышленным производством, выпускаемой продукцией. Продолжать изучение символики городов региона.

Познакомить с жизнью древних городов, их историей, культурой, бытом (Биляр, Булгар, Свияжск). Помочь сравнить быт людей в городе и на селе, обратить внимание на особенности их одежды, жилища, домашней утвари.

Приобщать к прошлому и настоящему национальной и мировой культур. Познакомить с жизнью и творчеством выдающихся деятелей музыкального и театрального искусства: композиторы (С. Садыкова, С. Сайдашев, Ф. Яруллин и др.), певцы (Ф. Шаляпин, Р. Ибрагимов и др.), режиссеры театра (М. Салимжанов, К. Тинчурин и др.), актеры театра (В. Качалов, Г. Камал и др.). Удовлетворять познавательный интерес, помочь в поиске информации о творчестве деятелей культуры и искусства.

Рассказать о жизни и деятельности выдающихся деятелей науки (Н.И. Лобачевский, К.Ф. Фукс, А.М. Бутлеров, А.Е. Арбузов и др.). Вызвать интерес к науке.

Рассказать о подвигах национальных героев Великой Отечественной войны (М. Джалиль, Г. Гафиатуллин, М.П. Девятаев, П.М. Гаврилов, Н.Г. Столяров и др.). Привлечь родителей к рассказу детям о воинских наградах прадедушек, прабабушек. Воспитывать уважение к защитникам Отечества (возлагать цветы к обелискам, памятникам и др.).

Научить ориентироваться в окружающем мире по знакам и символам. Развивать умение использовать планы-схемы для прохождения простых безопасных маршрутов в своем микрорайоне («Найди дорогу из детского сада к ближайшей остановке», «Покажи дорогу из дома в школу», «Найди место происхождения» и др.). Поощрять умение детей задавать вопросы по картам, схемам, маршруту, расписанию, неизвестным дорожным знакам.

Развивать представления о трудовой деятельности посредством татарских народных сказок («С ремеслом не пропадешь, без ремесла не проживешь», «Завещание», «Золотые песчинки» и др.). Формировать представления о некоторых современных профессиях (программист, стилист, инженер-нефтяник и др.), вызвать желание стать хорошим специалистом.

Познакомить детей со строительством дорог, железнодорожных путей, с техническими машинами специального назначения, с профессиональной деятельностью строителей. Акцентировать внимание детей на происходящие изменения и их влияние на безопасность движения (от качества дорог зависит безопасность движения).

Побуждать детей к процессу обеспечения личной безопасности (самосохранению) в условиях ускоряющегося жизненного ритма на дорогах.

РЕЧЕВОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Речевое развитие» основными задачами образовательной деятельности является создание условий для формирования основы речевой и языковой культуры, совершенствования разных сторон речи ребенка, приобщения его к культуре чтения художественной литературы.

В сфере совершенствования разных сторон речи ребенка

Обеспечить полное овладение русскоязычными детьми лексическим объемом, предусмотренным УМК «Татарча сөйләшәбез», не менее 167 слов, обогащать речь смысловым содержанием. В процессе целенаправленного обучения активизировать употребление новых слов в различных фразовых конструкциях. Развивать устойчивый интерес русскоязычных детей к изучению татарского языка. Создавать ситуацию успеха.

Посредством использования современных методов обучения (методы развивающего обучения, метод звуковых ассоциаций, Сингапурский метод), технологии проектирования «Мы теперь большими стали, скоро в школу мы пойдём», информационно-коммуникационных технологий, аудио записей, анимационных сюжетов, мультипликационной и видеопродукции, режиссёрских и дидактических игр активизировать в речи слова, обозначающие предмет, его признак, действие. Формировать элементарные навыки построения несложных повествовательных и вопросительных предложений.

Продолжать работу в рабочих тетрадях, добиваться четкого выполнения инструкции. Формировать предпосылки учебной деятельности.

Опираясь на технологию ТРИЗ, способствовать развитию умения составлять небольшие рассказы (3-8 предложений) про себя, по серии ситуативных картинок с одним действующим лицом, сюжетной картинке, из личных наблюдений. Поощрять переход от двусловных к многословным высказываниям на татарском языке.

Учить детей не только отдельным речевым действиям, но также умению ориентироваться в ситуации общения и самостоятельно находить речевое решение в новых условиях, выбирая для этого соответствующие слова и грамматические средства. Правильно пользоваться системой окончаний для согласования слов в предложении. Способствовать точной передаче мыслей в речи, развивать речевой самоконтроль.

Погружать детей в языковую среду, давать возможность прислушиваться к речи собеседника, говорящего на татарском языке в реальной обстановке, стремиться понять (или догадаться) о чем он говорит, вступать в диалог и поддерживать его, достигать коммуникативной цели при ограниченном владении татарским языком. Поощрять применение знаний в реальной языковой среде.

Осуществлять коммуникативно-деятельностный подход к развитию речи русскоязычных детей. Поощрять стремление использовать виды татарского народного фольклора, наиболее употребительные слова и выражения в специфически детских видах деятельности, в повседневном общении.

Предоставлять детям возможность прослушивать песни, попеть, поводить хороводы, посмотреть сборник мультфильмов «В стране сказок» по мотивам произведений А. Алиша студии «Татармультфильм», телепередач «Поем и учим татарский язык», «Күчтәнәч» и получить удовлетворение от познавательной и творческой активности. Закладывать основы языковой культуры, культуры общения и деятельности.

Предоставлять детям возможность рассказывать стихотворения в Международный день родного языка, на конкурсе чтецов, литературном вечере. Формировать интонационную выразительность речи. Дать возможность испытать чувство радости от очередного выступления.

Упражнять детей в переводе предложений с русского языка на татарский, активизировать память.

Осуществлять мониторинг устойчивости навыков общения на татарском языке в новых для русскоязычного ребенка коммуникативных ситуациях.

Помочь осуществлять обмен высказываниями-репликами, учитывая их содержательную и конструктивную связь. Развивать способность к планированию своих и прогнозированию чужих речевых высказываний в пределах диалога. Способствовать переходу от мини-диалогов к развернутым формам диалогической и монологической речи.

Подготовить детей к дальнейшему, более осознанному изучению татарского языка.

В сфере приобщения детей к культуре чтения литературных произведений

Расширять круг детского чтения изданиями художественного, познавательного, энциклопедического характера. Расширять знания детей о книге как результате деятельности писателя (поэта), художника и работников типографии.

Познакомить с отличительными особенностями сказки, рассказа, стихотворения. Развивать стремление понять содержание произведения, оценить действия и поступки литературных героев, придумать свои версии происходящего.

Способствовать положительному реагированию на предложение чтения произведений больших форм (чтение с продолжением). Формировать потребность ежедневного обращения к детской художественной литературе.

Учить составлению комбинированных связных высказываний (сочетание описательных и повествовательных монологов, включение диалогов), составлению плана собственных высказываний и выдерживанию его в процессе рассказывания. Создавать условия для приобретения опыта эмоциональной передачи содержания некоторых прозаических текстов, выразительного чтения наизусть коротких стихотворений, участия в музыкальной драматизации татарских сказок.

Используя сказки народов Поволжья, развивать формы воображения, в основе которых лежит интерпретация литературного образа.

Развивать интерес к татарскому устному народному творчеству. Приобщать к словесному искусству, стимулируя проявления детьми собственного литературного опыта, сохраняя при этом основные особенности стиля и жанра.

Познакомить с татарским народным юмором («Два лентяя», «Ответ иголки» и др.). Развивать чувство юмора.

Помочь родителям в организации условий для чтения ребенком, рекомендовать посещение книжных выставок, ярмарок, просмотра спектаклей для юных зрителей в ТГАТ им. Г. Камала: «Деревенский пес Акбай» (Т. Миннуллин), «Игра с монстриком» (И. Зайниев) и др.

ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Физическое развитие» основными задачами образовательной деятельности являются создание условий для становления у детей ценностей здорового образа жизни; развития представления о своем теле и своих физических возможностях; приобретения двигательного опыта и совершенствования двигательной активности; формирования начальных представлений о некоторых видах спорта, овладения подвижными играми с правилами.

В сфере становления у детей ценностей здорового образа жизни

Обеспечивать сохранение и укрепление физического и психического здоровья детей. Формировать сенсомоторную координацию на уровне крупной, средней, мелкой моторики. Добиваться активного выполнения перекрестных движений, способствующих развитию межполушарного взаимодействия.

Укреплять мышечный корсет ребенка, формировать рефлекс правильной осанки.

Обеспечивать оптимальную двигательную активность посредством участия детей в целевых прогулках, экскурсиях по городу (селу), туристических походах.

Осуществлять закаливание детского организма, учитывая тип и вид образовательной организации, имеющиеся условия, наполняемость группы, особенности физического развития и состояния здоровья детей, климатические и сезонные особенности региона. Расширять знания

детей о правилах и видах закаливания, о пользе закаливающих процедур.

Расширять представления детей о рациональном питании (не переедать, не злоупотреблять сладкими, мучными, жирными продуктами, фастфудом). Способствовать соблюдению элементарных правил здорового питания.

Познакомить с мучными национальными изделиями, которые подаются к чаю: губадия с яйцом, рисом и изюмом, кабартма, баурсак, талкыш-калеве, чак-чак, кош теле (хворост). Рассказать о национальных особенностях приема пищи. Дать детям возможность решить, в каких объемах можно употреблять мучные изделия.

Познакомить детей с известными за пределами республики лечебно-профилактическими здравницами и санаториями («Васильевский», «Сосновый бор», «Крутушка», «Бакирово», «Санта» и др.).

Создавать возможности для активного участия детей в оздоровительных мероприятиях.

В сфере совершенствования двигательной активности детей, развития представлений о своем теле и своих физических возможностях, формировании начальных представлений о спорте

Удовлетворять естественную потребность детей в движении.

Совершенствовать технику езды на двухколесном велосипеде с разной скоростью, с изменением темпа, по кругу, по дорожке. Учить реагировать на дорожную ситуацию, вовремя притормозить, остановиться в обозначенном месте. Познакомить с понятием «тормозной путь». Способствовать формированию навыков, направленных на поддержание собственного здоровья и безопасности.

Предоставлять детям возможность кататься на самокате (на правой и левой ноге, по прямой, по кругу, с поворотами), скейтбордах, роликовых коньках. Доставлять детям радость от движения. Инструктировать детей об использовании средств защиты от травм (шлем, перчатки, наколенники, налокотники).

Предоставлять детям возможность кататься на лыжах, коньках, играть в хоккей. Заинтересовать детей занятиями зимними видами спорта.

Поддерживать самостоятельную организацию детьми игр народов Поволжья. Способствовать получению детьми положительных эмоций от двигательной активности. Поощрять умение справедливо оценивать результаты игры.

Поощрять умение варьировать и комбинировать татарские подвижные игры.

Создавать возможности для активного участия детей в играх-соревнованиях на национальном празднике «Сабантуй»: «Перетягивание палки», «Перетягивание каната», «Бой с мешками» и др.

Познакомить с национальным видом спорта – «борьба на поясах» (кэряш).

Формировать представление о значении спорта в жизни человека. Поддерживать определенные достижения в области физической культуры и спорта.

3. Организационный раздел

3.1. Общий режим дня воспитанников на холодный период с 1 сентября 2022 г. по 31 мая 2023 г.

Режим дня подготовительной к школе группы (6-7 лет)

Вид деятельности	Время в режиме дня
Прием детей, свободная игра, самостоятельная деятельность детей	6.00 – 8.20
Утренняя гимнастика	8.20 - 8.30
Гигиенические процедуры, подготовка к завтраку, завтрак	8.30 – 8.45
Игры, самостоятельная деятельность детей	8.45 – 9.00
Организованная образовательная деятельность (включая перерывы по 10 минут)	9.00 – 10.50
Гигиенические процедуры, подготовка к прогулке	10.50 – 11.00
Прогулка	11.00 – 12.30
Возвращение с прогулки, самостоятельная деятельность	12.30 – 12.40
Подготовка к обеду, обед	12.40 – 13.00
Подготовка ко сну, дневной сон	13.00 – 15.00
Постепенный подъем, самостоятельная деятельность	15.00 – 15.15
Полдник	15.15 – 15.30
Индивидуальная работа, игры, самостоятельная деятельность детей под наблюдением воспитателя, кружковая работа	15.30 – 16.00
Гигиенические процедуры, подготовка к вечерней прогулке	16.00– 16.15
Прогулка, уход детей домой	16.15-18.00

3.2 Сетка организованной образовательной деятельности на 2022-2023 учебный год

	Подготовительная группа (6-7 лет)
Утренняя гимнастика	8.30-8.40
Понедельник	1. 9.00-9.30 Речевое развитие (Грамота) 2. 9.40-10.10 Рисование 3. 10.20-10.50 Физическая культура в помещении
Вторник	1. 9.00-9.30 Ознакомление с окружающим миром 2. 9.40- 10.10 Познание (ФЭМП) 3. 10.30-11.00 Физическая культура в помещении
Среда	1. 9.00-9.30 Познание (ФЭМП) 2. 9.40-10.10 Обучение русс.яз. 3. 10.20-10.50 Музыка
Четверг	1. 9.00-9.30 Обучение русс.яз. 2. 9.40-10.10 Физическая культура (на воздухе) 3. 10.20-10.50 Речевое развитие (Грамота)
Пятница	1. 9.00 – 9.30 Лепка/ Аппликация/Ручной труд 2.10.20-10.50 Музыка
Длительность	25-30 минут
Количество	14 занятий

3.3. Учебный план
Подготовительная к школе группа

Образовательная область	Базовый вид деятельности	Периодичность	Продолжительность	
			1 занятие	Всего в неделю
Физическое развитие	Физическая культура в зале	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
	Физическая культура на прогулке	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
Познавательное развитие	ФЦКМ Ознакомление с окружающим	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	ФЭМП	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
	Познавательно-исследовательская деятельность	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Речевое развитие	Обучение грамоте	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	Развитие речи	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	Восприятие художественной литературы	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
	Русский язык	3 раза в неделю	30 минут	90 минут
Художественно – эстетическое развитие	Музыка	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
	Рисование	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	Лепка	1 раз в 2 недели	30 минут	30 минут
	Аппликация	1 раз в 2 недели	30 минут	
	Конструирование	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Социально-коммуникативное развитие	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов			
Итого	14 занятий		420 минут – 7ч.	
В месяц	56 занятий		1680 минут – 28 ч.	
В год	504 занятий		15120 минут – 252 ч.	

3.4. Социальный паспорт группы

Критерии	Доля семей от общего количества Детей ДОО(%)
Общее количество детей 14, из них проживающие:	
в полной семье	13
неполной семье	1
многодетной семье	5
проблемной семье	0
семье с опекуном	0
этнической семье	0

Образовательная деятельность в ходе режимных моментов	
Утренняя гимнастика	ежедневно
Комплексы закаливающих процедур	ежедневно
Гигиенические процедуры	ежедневно
Ситуативные беседы при проведении режимных моментов	ежедневно
Чтение художественной литературы	ежедневно
Дежурство	ежедневно
Прогулка	ежедневно
Самостоятельная деятельность детей	
Игра	ежедневно
Самостоятельная деятельность детей в центрах (уголках) развития	ежедневно

3.5. Особенности традиционных мероприятий, праздников

Цель: построение воспитательно–образовательного процесса, направленного на обеспечение единства воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач, с учетом интеграции на необходимом и достаточном материале, максимально приближаясь к разумному «минимуму» с учетом контингента воспитанников, их индивидуальных и возрастных особенностей, социального заказа родителей.

Организационной основой реализации комплексно-тематического принципа построения программы являются примерные темы (праздники, события, проекты), которые ориентированы на все направления развития ребенка дошкольного возраста и посвящены различным сторонам человеческого бытия, а так же вызывают личностный интерес детей к:

- Явлениям нравственной жизни ребенка
- Окружающей природе
- Миру искусства и литературы
- Традиционным для семьи, общества и государства праздничным событиям
- Событиям, формирующим чувства и др.
- Сезонным явлениям
- Народной культуре и традициям.

Тематический принцип построения образовательного процесса позволил ввести региональные и культурные компоненты.

Традиции группы

Досуги и праздники	Сроки	Цели и формы реализации
«День знаний»	1 Сентября	Развивать у детей познавательную мотивацию, интерес к школе, формировать дружеские, доброжелательные отношения между детьми. Формировать положительное отношение к школе, к профессиям учителя, воспитателя. -беседы: о родном городе, о республике, о будущем школьнике, что он должен уметь. -Экскурсия на территорию школы. -Наблюдения -Отгадывание загадок Ср игры, д/и и р/и. Спортивные развлечения. -Праздник «День знаний»
«Золотая осень»	Октябрь	Расширять представления детей об осени. Развивать умение устанавливать простейшие связи между явлениями живой и неживой природы, вести сезонные наблюдения. Расширять представления о сельскохозяйственных профессиях. Расширять знания об овощах и фруктах. -Выставка «Дары осени» -Выставка детских рисунков «Золотая осень» -Развлечение игры и забавы на воздухе «Осенние деньки» -сюжетно-ролевые игры -Составление осеннего гербария в альбом.
«День мамы»	Ноябрь	Воспитание чувства любви и уважения к матери, желания помогать ей, заботиться о ней. - Выставка портретов «Моя мама» Развлечение
«Новогодние приключения»	Декабрь	Формирование представлений о Новом годе как веселом и добром празднике, как начале календарного года. Формирование умений доставлять радость близким и благодарить за новогодние сюрпризы и подарки. Выставка рисунков детей на праздничную тематику -Утренник посвященный встрече Нового года
«Суанасы» (инсценировка)	Январь	Расширять представления детей о героях татарских сказок -Рассматривание картин, иллюстраций. -Выставка рисунков сказки Г.Тукая «Суанасы»
«День Защитника Отечества»	Февраль	Формирование первичных представлений о Российской армии, о мужчинах как защитниках «малой» и «большой» Родины. -Выставка детского творчества «Мы защитники Отечества» -Развлечение «Мы – солдаты» -Праздник «День защитника Отечества» -сюжетно ролевая игра «Семья», «Пограничники» -беседы, ситуативные разговоры по теме праздника. -разучивание стихов по теме праздника -мастерская «Изготовление подарков для пап и дедушек» -подвижные и спортивные игры, эстафеты, конкурсы,

		соревнования. -слушание и исполнение военных и патриотических песен, исполнение танцев.
«Весенний праздник для любимой мамочки»	Март	Воспитание чувства любви и уважения к женщинам, желание помогать им, заботиться о них. Дать представление об истории праздника, о том как женщины боролись за свои права. Развивать речь, развивать способность определять эмоциональное состояние. -Утренник, посвященный международному женскому дню -изготовление подарков для мам
«Навруз»	Март	Познакомить детей с национальным праздником « <i>Навруз</i> » Сформировать представление о народных праздниках наших предков, с его историей и значением в жизни народа. Развивать интерес к быту и культуре татарского народа. Воспитывать межнациональную дружбу.
«Г.Тукай наших сердцах»	Апрель	Расширить и обобщить знания детей о великом татарском поэте Г.Тукая – через разные виды деятельности Вспомнить знакомые произведения этого автора. Чтение, разучивание и инсценировка его произведений. Учить детей выразительно читать наизусть стихотворение, понимать и воспроизводить образный язык; формировать навыки выразительного чтения. Воспитывать интерес к литературе. Через игры, песни сказки воспитывать чувства патриотизма, любовь к родному краю, уважение к его культурному наследию
«Сабантуй»	Июнь	Продолжать знакомить детей с традициями и обычаями татарского народа: дать представления о празднике сабантуй, вызвать интерес и желание участвовать в состязаниях; Способствовать развитию физических качеств у детей: ловкость, сила, быстрота, удовлетворять потребность детей в двигательной активности.
«День семьи»	Июль	Развитие семейного творчества и сотрудничества семьи и детского сада, воспитание у детей чувства любви и уважения к родителям, гордости за свою семью. Формирование у детей представления о семье, как о людях, которые любят друг друга, заботятся друг о друге. Музыкальное сопровождение: магнитофон, музыкальные записи для детских номеров и для фона
«Знатоки правил дорожного движения»	Август	Совершенствовать представления о безопасном поведении на дорогах. Закрепить знания о значении сигналов светофора, дорожных знаков и видов транспортных средств. Развивать внимание, быстроту реакции, вызвать эмоциональный отклик.

3.6. Работа с родителями воспитанников

Перспективный план родительских собраний на 2022-2023 учебный год в подготовительной к школе группе

Темы	Месяц	Ответственные
Организационное родительское собрание «Что должен знать ребенок 6-7 лет», «Как подготовить детей к школе»	Сентябрь	Воспитатели
«Семья-здоровый образ жизни»	Декабрь	Воспитатели
«Итоговое родительское собрание»	Май	Воспитатели

Перспективный план смотр-конкурса среди родителей и детей на 2022 -2023 учебный год в подготовительной к школе группе

№	Тема конкурса	Сроки	Ответственный
1	«Дары осени»	сентябрь	воспитатели

Перспективный план выставки совместного творчества родителей

№	Тема выставки	Сроки	Ответственный
1	Выставка рисунков по сказкам Г.Тукая	апрель	воспитатели

2021-2022 нче уку елына мәктәпкә эзерлек төркеменен ата-аналар өчен мастер-класс үткәрүен еллык перспектив эш планы

№	Мастер-классның темасы	Вакыты	Җаваплы
I квартал	Фальга ярдәмендә үрмәкүч ясау	сентябрь	Тәрбиячеләр
II квартал	“Авазларны уйнатып” укырга өйрәтү методикасы	декабрь	Тәрбиячеләр
III квартал	“Эниемә бүлгем”	март	Тәрбиячеләр
IV квартал	“Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юл йөрү кагыйдәләрен өйрәтүдә уен технологияләре”	июнь	Тәрбиячеләр

3.7. Программно-методическое обеспечение программы

№ п/н	Образовательная область по ФГОС ДО	Группа/возраст	Педагогические методики, технологии
1	Физическое развитие	6-7 лет	Л.И. Пензулаева «Физическая культура в детском» саду 6-7 лет З.М.Зарипова, Р.С. Исаева “Үстерешле уеннар” “Уйный, уйный үсәбез”, Татарстан китап

			нәшрияте. Н.Е. Веракса «От рождения до школы» М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2015.
2	Социально коммуникативное развитие	-6-7 лет	Л.А.Парамонова, “Развивающие занятия с детьми», К.В.Закирова, Р.А. Борханова “Воспитание и обучение в детском саду” Н.Е. Веракса «От рождения до школы»
3	Познавательное развитие	6-7 лет	Л.Г.Петерсон “Раз-ступенька, два-ступенька” С.Н. Николаева “Юный эколог” “Обучения детей дошкольного возраста правилам безопасного поведения на дорогах” Н.Е. Веракса «От рождения до школы» И.А.Лыкова «Конструирование в детском саду»
4	Речевое развитие	6-7 лет	З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” Шәехова Р.К. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр элифбасы” С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева «Изучаем русский язык» К.В.Закирова «На поляне детства» Н.Е. Веракса «От рождения до школы»
5	Художественно эстетическое развитие	-6-7 лет	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7 лет Л.А.Парамонова “Развивающие занятия с детьми», Д.Н.Колдина “Рисование с детьми 6-7 лет” Н.Е. Веракса «От рождения до школы»

3.8. Организация предметно- пространственной среды

1. Символика РФ и РТ (герб, флаг).
2. Портрет Президента РФ и РТ (в папке).
3.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
4. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, иллюстрации).
5. Информационный и наглядный материал о столице РТ г. Казани.
6. Информационный и наглядный материал о РТ (города-5, их достопримечательности, животный и природный мир).
7. Информационный и наглядный материал о России, Башкортостане, Чувашии, Удмуртии, Мари-Эл, Мордовия: (образцы орнаментов для ИЗО деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ)
8. Портреты татарских писателей, их произведения (по программе). Татарские народные сказки.
9. Материал о композиторах, художниках РТ, их репродукции.
10. Материал по декоративно-прикладному искусству татар (7 элементов орнамента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак - пион - чалмабаш, - шиповник – гөлҗимеш; - зигзаг – борма,

Кружева – челтәрбаш; (Кожа, украшения, керамика, вышивка).	
11. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры).	
Материалы	
по обучению детей татарской национальности родному языку – УМК для детей 5-6 лет “Туган телдә сөйләшәбез” (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Ж.	
1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 5-6 лет.	
2. Иллюстрации, картины к УМК.	
3. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК.	
Материалы	
по обучению детей татарской национальности русскому языку – УМК для детей 6-7 лет “Изучаем русский язык” Гаффарова С.М.	
1. Иллюстрации, картины к УМК.	
2. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК.	
3. Рабочие тетради для детей 6-7 лет.	
Материалы	
по подготовке к обучению грамоте детей татарской национальности – УМК для детей 6-7 лет “Мәктәпкәчә яштыгеләр әлифбасы” (Азбука для дошкольников), Шаехова Р.К.	
4. Рабочие тетради для детей 6-7 лет, I, II части “Мәктәпкәчә яштыгеләр әлифбасы” (Азбука для дошкольников), Шаехова Р.К.	
Познавательное развитие	
Дидактические пособия и Игрушки	Наборы для классификаций и совершенствования сенсорики (цвет, форма, размер, тактильные ощущения и пр.), пазлы, мозаики, домино, настольно-печатные игры, в том числе краеведческого содержания, экологической направленности. Головоломки, интеллектуальные игры (шашки). Наглядные пособия, календари (настенные, настольные), иллюстрации художников.
Строительные материалы и конструкторы	Разнообразные строительные наборы, конструкторы «Строитель», «Лего».
Средства ИКТ	Компьютер (ноутбук), демонстрационные материалы и развивающие программы.
Речевое развитие	
Библиотека, аудиотека	Книги со сказками, рассказами, стихами, с иллюстрациями разных художников; детские журналы и энциклопедии.
Художественно-эстетическое развитие	
Материалы и оборудование для художественно-продуктивной деятельности	Мольберты, карандаши цветные (12 цветов) и простые, кисти беличьи (для каждого ребенка), краски гуашь (8-12 цветов) и акварель, палитры детские, стаканчики для воды, подставки под кисти, ножницы для ручного труда, клей, клеевые кисти, пластилин, бумага (белая, цветная, тонированная), картон, стеки, геометрические тела, предметы для натуры (игрушки, комнатные растения, муляжи овощей и фруктов, предметы быта, дизайн-изделия).

	Нетрадиционные материалы: природный материал, разноцветные шнурки, шерстяные нитки, пуговицы, бусины, бисер, ватные палочки.
Музыкальное оборудование и игрушки	Бубенцы и колокольчики, деревянные ложки, бубны, гармошка, балалайки, металлофоны, дудки.
Физическое развитие	
Физкультурное оборудование	Мячи разных размеров, кегли, колебросы, скакалки, обручи, флажки, кубики пластмассовые 5х5см платочки, ленточки, мешочки с песком.

